

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

גְּלוּיֹן 155

פְּרָשַׁת וַיִּקְרָא זְכוֹר

שְׁנַת תשפ"ב לפ"ק

ספר המדות עניני 'מלחמה'

- [א] 'מלחמה' - 'אתחלתא דגאלה' הוא (אמונה מד).
- [ב] על-ידי 'ברכת-המזון' - נתישב ה'מלכות', מן ה'מריבות' ו'ה'מלחמות' (אכילה ח"ב ה; מריבה ח"ב ז).
- [ג] קשה 'תרבות רעה' בתוך ביתו של אדם, יותר מ'מלחמת גוג-ומגוג' (בנים נא - ברכות ז).
- [ד] אין תקומה ב'מלחמה' על-ידי 'העברת השבועה' (מריבה א; שבועה ו).
- [ה] קדם ה'מלחמה', צריך תפלה להשם יתברך (מריבה ה).
- [ו] פשיש 'הכנעה' - על-ידי-זה אין מורא ב'מלחמה', כאלו הוא יושב במקצור (מריבה כא).
- [ז] מי שנותן כבוד ל'צקר', הוא נצול מ'מלחמה' (מריבה כה).
- [ח] מי שמסית ומונע את חברו מדרך הטוב, אינו יכול לקום נגד אויביו בשעת 'מריבה ומלחמה' (מריבה לב).
- [ט] על-ידי 'מחלקת' שחולקין על הצדיק - נתעוררים 'מלחמות' (מריבה עג).
- [י] על-ידי 'לשוני-רע' - נופלים ב'מלחמה' (מריבה עט).
- [יא] על-ידי 'עסק התורה', יכול לעמד ב'קשרי המלחמה' (מריבה צה).
- [יב] צריך להתחזק נגד השונאים, ולהעריך עמם 'מלחמה' בתחבולה, והקדוש-ברוך-הוא יעשה הטוב בעיניו (מריבה צו).
- [יג] מי שאין בטחונו באלקיו, על-ידי-זה באים 'מלחמות ומריבות' (מריבה צח).
- [יד] על-ידי 'למוד תורה' - נופל פחד על האמות, שלא ילחמו עם ישראל (מריבה צט).
- [טו] בשעת 'מלחמה', צריך להכין 'כלי מלחמה' כנהוג, והקדוש-ברוך-הוא יעשה מה שברצונו, ואין לסמוך על הנס (מריבה קא).
- [טז] פשוט אין שהעולם מעיזין פניהם כנגד התלמיד-חכם, ידעו: שבודאי 'מלחמות גדולות' יתעוררו על מדינה הזאת (עזות ח"ב א).
- [יז] עיר שהיא ציית את הצדיק - אין 'מלחמה' נשמעת בה, ואין 'מהומה', ואין 'שמועה רעה' (צדיק קמח).
- [יח] על-ידי ישיבה אצל 'שלחן הצדיק' - נתבטל ה'מלחמה' (צדיק קצב).

האזהרה

רבינו נחמן מברסלב זיע"א

לחיזת באור הפרשה

עם התורה
דעתיקא סתימאה

דערתיך
לאתגליא
לעתיך-לרא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיִּקְרָא

"וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו
מֵאַהֲל מוֹעֵד לֵאמֹר" (ויקרא א, א)

א.

(ח"א רפב)

וְדַע: שֵׁשׁ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר רְוֵעָה, וְהוּא
בְּחִינֹת מֹשֶׁה, שֶׁהוּא רַעֲיָא
מֵהִימְנָא, וְזֶה ה'רְוֵעָה' הוּא עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן.

וְדַע: שְׁתַּנּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מְקַבְּלִים
"הֶבֶל פִּיהֶם שָׁאִין בּוֹ חֲטָא" (שַׁבָּת
ק"ט:), מִזֶּה ה'מִשְׁכָּן'.

וְעַל-כֵּן "הַתִּינּוֹק כְּשֶׁמֵּתְחִיל לְקִרְוֹת
וּלְהַפְגִּס בַּתּוֹרָה, הוּא מֵתְחִיל מִן:
"וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה" (ויקרא א, א - וַיִּקְרָא רַבֵּה ז, ב),
שֶׁהוּא "אֶל"ף זַעֲיָרָא" [הֶאֱלֵף הַקְטָנָה שֶׁל תַּבַּת
וַיִּקְרָא שְׁפָתוֹבָה בַּתּוֹרָה בַּתְּחִלַּת פְּרַשְׁת וַיִּקְרָא] (זֶהר וַיְחִי
רלד: רלט. וַיִּקְרָא ד: מְצוּרַע נג:).

כִּי "וַיִּקְרָא מְדַבֵּר מְזַמֵּר הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן,
שְׂאֵז קִרְאוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ וְהִתְחִיל לְדַבֵּר
עִמּוֹ מִה'מִשְׁכָּן, וְעַל-כֵּן מִשֵּׁם מֵתְחִילִין
ה'תִּינּוּקוֹת, כִּי מִשֵּׁם מְקַבְּלִין 'הֶבֶל-פִּיהֶם'
כַּנִּל, וּמִשֵּׁם מֵתְחִילִין לְקִרְוֹת וּלְהַפְגִּס לְתוֹךְ
הַתּוֹרָה.

וְדַע: שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים שְׁבַדוֹר, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד הוּא בְּחִינַת רְוֵעָה, כִּי בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת מֹשֶׁה.

וְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, הוּא עוֹשֶׂה
בְּחִינַת מִשְׁכָּן, שֶׁמִּשֵּׁם מְקַבְּלִין
ה'תִּינּוּקוֹת, 'הֶבֶל-פִּיהֶם' כַּנִּל.

וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, לְפִי בְּחִינַת ה'מִשְׁכָּן'
שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ לוֹ 'תִּינּוּקוֹת'
שֶׁמְקַבְּלִין מִשֵּׁם.

נִמְצָא: שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מ'צְדִיקִי-
הַדּוֹר, סֵף 'תִּינּוּקוֹת' שֶׁמְקַבְּלִין
'הֶבֶל-פִּיהֶם' מִמֶּנּוּ - כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ.

אֵךְ לִידַע כָּל-זֹאת, דְּהֵינּוּ לְדַעַת כָּל צְדִיק
וְצְדִיק, אִיזָה הֵם הַתִּינּוּקוֹת הַשְּׂיָכִים לוֹ,
וּכְמָה הֵם מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ, וְלִידַע כָּל הַבְּחִינֹת
שֵׁשׁ בָּזָה, וְהַדּוֹר שֶׁיָּבִיא מֵהֶם עַד הַסּוּף?

דַּע: מִי שֶׁיּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת נְגוּנִים, דְּהֵינּוּ:
לְלַקֵּט ה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' שֶׁנִּמְצָא בְּכָל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפֹלוּ ב'פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל' -
הוּא רוֹאֵה וַיּוֹדַע אֲצֵל אִיזָה צְדִיק הֵם מְקַבְּלִין
'הֶבֶל-פִּיהֶם'.

[עֵינַן 'חִי-מִזְהַר' לְגַנְט-קֶסֶס; 'מִי-מִזְהַר' ח"א כו].
[עֵינַן 'אֶל"ף זַעֲיָרָא' עַל-פִּי תוֹרַת 'אַזְמָרָה' וְה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת'
- עֵינַן בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת 'עֲרוּבֵי-תַחֲוִמִין' ג, ו].

וְעַל-כֵּן לְתוֹרָה, יג נִיסָן תּוֹרָה: גַּם עֵתָה שְׂכַחְתִּי הַעֲקָר
אֲגַב הַטְּרָדָא, לְהַזְכִּירָךְ מִחֲדָשׁ: שְׁבַנְךָ שִׁיחִיָה הַתְּחִיל חֲמָשׁ
מִפְּרַשְׁת וַיִּקְרָא, שֶׁהוּא "א" זַעֲיָרָא" שֶׁנֶּאֱמַרָה תְּכַף אַחַר
'הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן' - שְׂזָה נַעֲשֶׂה בְּכָל דּוֹר עַל-יְדֵי 'צְדִיקִי-
אֲמַת', שְׁבַנְךָ מִשְׁכָּן מִה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' הַנִּמְצָאִים
בְּהַגְרוּעִים-שְׁבַגְרוּעִים, וְאֲפֹלוּ ב'פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל וְכו' -
שֶׁמִּשֵּׁם מְקַבְּלִין הַתִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, "הֶבֶל פִּיהֶם שָׁאִין
בָּה חֲטָא" וְכו', שֶׁהוּא הַתּוֹרָה "אַזְמָרָה".

וְכַל-זֶה אֲתָה צְרִיךְ מְאֹד לְחַזֵּר בְּכָל יוֹם, וְגַם אֲנִי מְחִיָה
עֲצָמִי רַק בָּזָה וְכוֹיָצָא בָּזָה, וּבִפְרָט בְּעֵינַן הַנְּהַגְתָּ הַקְּבוּץ
הַקְּדוּשׁ וְכו'. בִּפְרָט עֵתָה שְׂאֵנוּ עוֹסְקִין לְקִרְוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת
אֵלוֹ שֶׁל וַיִּקְרָא וְכו', וְאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בַּתְּחִלַּת נִיסָן:
"חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ" עַל יְדֵי ה'נְשִׂאִים' וְכו', וּמְסִימִין ב'פְּרַשְׁת

המנוחה, שמודיע ומאיר לכל אחד, כי "מלא כל הארץ כבודו" וכו' וכו'. "מה גדלו חסדי ה', מה עמקו מחשבותיו", שזכינו בדור הזה, לידע מחיות ומשיבת נפש [כזה].

ג.

(לקוטי הלכות, מעקה ושמירת הנפש ד, ה"ז - על- פי לקוטי מוהר"ן ח"א כב, חותם בתוך חותם)

נבוא לבאר מאמר הפליאה (מדרש-פליאה המובא בהרבה ספרים): **"ויקרא אל משה וגו' (ויקרא א, א), ה' הוא דכתיב: "שמע ישראל וגו' (דברים ו, ד).**

(מוהרנ"ת מביאו כאן בשם ספר מאמר מרדכי, פרשת ויקרא - דף נב. נדפס בדיהרנפורט שנת תעט, בהסכמת בעל סמיכת-חקמים).

ב'מאמר-מרדכי שם, מביא הזהר ואתחנן רסד: (מובא בקצור בלקוטי-ראובני, פרשת ויקרא): "שמע ישראל וגו', יש בהם כ"ה אותיות; ובפסוק של 'ויקרא' (מן פתח וידבר), יש בו גם-כן כ"ה אותיות - כי משעה שהוקם המשכן, יחוד השם בשלמותו". (הבאנו כאן בסוף, מאמר הזהר בשלמותו).

כי זה המקרא נאמר אחר גמר הקמת- המשכן, המבאר בכל הסדרים הקודמים בספר שמות, עד שמסים (במדבר ז, פט): ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול וכו', ואחר-כך מתחיל (ויקרא א, א): **"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו".**

"ויקרא" - הוא לשון סתום ונעלם, כי לא נאמר כלל מי קרא אותו, כי מרמז על ההוא טמיר ונעלם, שהוא למעלה מכל השמות, שמשם קרא אותו. ואחר-כך "וידבר ה' אליו" - כי אחר-כך נתלבש בבחינת שמוותיו-הקדושים, ודבר עמו.

וזו בחינת "אלף זעירא דויקרא" - שמרמז על אלף אורות שנעלמו ממנו על-ידי חטא העגל שפחזרים לו בכל שבת" (פרי-עץ-חיים, שבת פ"ח).

הינו: כי אחר החטא, נעלמו ממנו כמה אורות, על-כן אי-אפשר לקבל האור, כיון דרך כמה בחינות, שזהו בחינת: **"ויקרא אל משה", ואחר-כך "וידבר ה' אליו", כי צריך להקדים ה'קריאה' לה'דבור, כמו שאמרו רז"ל (רש"י ויקרא א, א): 'לכל דברות וכו' (קדמה 'קריאה' לשון 'חבה').**

כי אי-אפשר לקבל האור בפעם אחד, רק צריך להקדים ה'קריאה, ולהלביש ולמעט האור, עד שיקבל הדבור.

וזוהו: "הוא הוא דכתיב שמע ישראל וגו' - הינו: כי בשרצה משה לגלות לישראל יחודו ואחדותו יתברך - התחיל מקדם בתבות (דברים ו, ד): "שמע ישראל", ואחר-כך אמר: "ה' אלקינו ה' אחד", ולא אמר תכף "ה' אלקינו" וכו'.

בזה הורה: שאי-אפשר להכלל באחדותו יתברך, כיון על-ידי בחינת 'שמיעה', בחינת "שמע ישראל" - דהינו: שצריכין לשמע ולדבק עצמו היטב אליו יתברך, ולבטל עצמו לגמרי, ואז יכול להמשיך על עצמו אחדותו ויחודו יתברך.

וזוהו: "שמע ישראל" - "שמע" דיקא, בחינת דבקות ובטול אל האין-סוף, ועל-ידי-זה יהיה נמשך עליך אמונת אחדותו יתברך, בחינת "ה' אלקינו ה' אחד".

וכן מובא בכוננות קריאת-שמע (פרי-עץ חיים, קריאת-שמע פ"ז): "שעל-ידי שמע ישראל, נעשה יחוד עליון מאד, ואחר-כך נמשך על-ידי-זה התגלות יחודו יתברך, בחינת 'ה' אלקינו ה' אחד", עיון-שם היטב, והבן מאד.

ועתה מובן ומקשר היטב דברי 'הפליאה' הנ"ל, שמקשר פסוק "שמע

ישראל, לפסוק ויקרא אל משה - כי הם
בחינה אחת ממש.

כי ויקרא אל משה - ואחר-כך וידבר ה'
אליו. שזהו מחמת שצריכין לקבל
האור דרך כמה מדרגות והתלבשות
מ"נשמע" ל"נעשה".

וזהו בעצמו בחינת "שמע ישראל" וכו' -
שצריכין מקדם לשמע ולהכין
עצמנו היטב, ולבטל ולדבק עצמנו אל אור
האין-סוף. ועל ועל-ידי-זה נמשך עלינו
אמונת אחדותו יתברך בשלמות.

[זהר ואתחנן רסד: גליף ואתקין משה, כ"ה אתון ברזא
דפסוקא דיהודא, דכתיב: "שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה
אחד" - ואינון כ"ה אתון גליפין, מחקקין ברזא דלעילא
וכו'. פיון דאתתקן משכנא, ואשתלים מלה דהוה נפיק
מניה, כד אשתלים, לא מליל אלא בכ"ה אתון, לאתחזא
דהא אשתלים דא, כגוונא דלעילא, דכתיב: "וידבר יהוה
אליו מאהל מועד לאמר" - הא כ"ה אתון.]

ועל דא כ"ה זינו, לאשקמא תקונא דמקדשא, וכל הני
אתון אוקימנא באינון אתון גליפין דאוליפנא מר. ובגין
דמשכנא אשתלים ברזין אליו, אקרי כ"ה, ביחודא
דשלימו דמשכנא וכו'. ותקונא דיליה כ"ה, לקבל כ"ב
אתון, ותורה ונביאים וכתובים, דאינון פללא חדא, רזא
חדא וכו'.]

**"אדם כי יקריב מפס קרבן לה, מן הבהמה מן
הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם"
(ויקרא א, ב) - ענין ה'קרבנות'**

ג.

(ח"א ט, ב)

"ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים" (זהר
ויקרא ז: - על-ידי ה'קרבנות') -
בתפלתם, כמו שכתוב (תהלים קה, י):
"ויעמידה ליעקב לחק", ו"חק לשנא דמזונא
הוא" (ביצה טז), ו"אין עמידה אלא תפלה"
(ברכות ז:).

ד.
(ח"א יד, ח)

בשמחזיר ה'כבוד' לש'שון, ל'יראה' - אז
נשלים פגמי ה'יראה', וזוכה
ל'שלום'. ועל-ידי ה'יראה', זוכה ל'שלום'
בעצמיו.

וכשיש 'שלום בעצמיו' - אז יכול
להתפלל. כי עקר ה'תפלה' על-
ידי ה'יראה', בבחינת (משלי לא, ל): "אשה
יראת ה' היא תתהלל", כי "התפלה במקום
קרבו" (ברכות כו: תנחומא וישלח ט; זהר שמות כ:),
וב'קרבו' פתיב בה (ויקרא כא, יח): "כל אשר בו
מום לא יקרב".

וכש'אין בו 'מום', הינו "באתרא דאית
דחילא" (זהר יתרו עט.) - אזי 'קרב
לעבד עבודתו תמה.

ועל-ידי 'תפלה' - זוכה ל'שלום-הכללי',
הינו 'שלמות העולמות' - כי על-
שם-זה 'תפלה' נקרא 'קרבו' ('תפלה במקום
קרבו'. ברכות כו: שלחן-ערוך ארז-חיים צח, ד) - על-
שם 'קרוב העולמות' ל'שלמותן'.

[זהר ויקרא ה. - האי דאקרי 'קרבו', 'קירוב' מבעי ליה,
או 'קריבות', מאי קרבו?! - 'קרבו' מאינון כ'תרין קדישין,
דמתקריבי כלהו כחדא, ומתקשרן דא בדא, עד דאתעבידו
כלהו חד, ביחודא שלים, לאתקנא שמא קדישא כדקא חזי
וכו'.]

[זהר ויקרא ת. - ועל דא 'קרבו' אתקריב, מאי קרבו?! -
דהא 'חטא' גרים 'פרודא' בחוביה. 'קרבו' 'קריב' עלמא -
עלאה בעלמא-תתאה, ואתעביד כלא חד.]

ה.
(ח"א נה, א-ה)

עקר ה'מעין החכמה מן המקדש יצא"
(על-פי יואל ד, ח), כי שם היו מקריבין

ה'קרבנות', שהם ה'בהמיות' ו'כח-הדמיון'. כמו שפיתוב (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה" - ש'שבירת הדמיון, הם ה'קרבנות'.

וזה בחינת 'סמיכה' על ה'קרבנות' - כי ה'קרבנות' מביאין מ'בהמות' שהם בחינת 'כח-המדמה', כי ה'בהמה' יש לה גם-כן 'כח-המדמה' - וכשאדם הולך אחר ה'מדמה-שבלב', דהינו: אחר 'תאוותיו' חס' ושלום שבאין מ'כח-המדמה' - זהו 'מעשה בהמה' ממש, כי גם ה'בהמה' יש לה 'כח-המדמה'.

ועל-כן כשאדם חוטא חס'ושלום, וכל ה'חטאים' באין על-ידי 'כח-המדמה', שמשם נמשכין כל ה'תאוות' - צריך להביא 'קרבן' מ'בהמות', ולסמוך עליו, ולהתודות כל חטאיו על ה'קרבן' בשעת ה'סמיכה'.

ועל-ידי-זה: נמשכין כל ה'חטאים' וכל 'כח-המדמה', על ה'בהמה' שהיא בחינת 'מדמה'.

ואחר-כך: "תקף לסמיכה, שחיטה" (ברכות מב.), ושוחטין ה'בהמה' ל'קרבן' - ועל-ידי-זה נכנע ונשבר ה'מדמה'.

ו.

(ח"א נ)

כל הפוגם בברית, אין יכול להתפלל בבחינת (תהלים לה, י): "כל עצמותי תאמרנה". ואזי "כלבא נחת ואכל קרבנו" (זהר פנחס רכד: תקוני-זהר סב: קמ.), הינו: 'תפלתו'. ונתקלקל ה'מח-שבועצמות' רחמנא-לצלן.

וכשמתפלל וטועם 'מתיקות' ב'דבורי-התפלה' - זאת הבחינה נקראת: "כל עצמותי תאמרנה".

ואין יכול לטעם 'מתיקות' בתפלה - אלא כשתקן 'פגם-הברית'. כי "מיין מתיקין" (זהר נשא קכה. ועוד) - זה בחינת 'מיין דדכין', "זרע קדש" (ישעיה נ, יג), 'שמירת-הברית'.

ואזי דבוריו מתוקים וטובים. וכשיזצאים מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו (ברכות יג. טו.): "השמע לאזנך" וכו' - אזי נכנסים 'מתיקות המיין' לתוך 'עצמותיו', בבחינת (משלי טו, ל): "ושמועה טובה תדשן עצם".

וכש'עצמות' מרגישין 'מתיקות הדבורים' - זה בחינת: "כל עצמותי תאמרנה". ואז "אריה נחת ואכל קרבנה" (תקוני-זהר שם), כי 'עצם זה בחינת אריה' (תקוני-זהר שם קמ.).

אבל מי שפגם בבריתו - הוא בבחינת "מיין מרירין" (תקוני-זהר פ.), בבחינת (שמות טו, כג): "ולא יכלו לשתת מים ממרה", "מיין מסאבין" (תקוני-זהר שם), 'זרע טמא' - אזי אין יכול להתפלל בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה".

ואז: "כלבא נחת" (תקוני-זהר קמ.), שהוא בחינת "מיין מרירין", "שצווח: הב הב" (תקוני-זהר שם סב: קמ. על-פי משלי ל, טו.).

והוא בחינת (תקוני-זהר שם קמ.): "מרה דאית לה תרי פיות", והוא בחינת (משלי ה, ד): "תרב פיות", בחינת (תקוני-זהר שם קמ.): "גיהנם דאית לה תרי פנות שצווחין: הב הב".

וזה (תהלים כב, כא): "הצילה מחרב נפשי, ומיד פלב" - אבל (שם שם, כב): "הושיעני מפי אריה" - הינו: כש'אריה'

יאכל קרבני, זה לי לישועה. וזהו אצל 'חרב'
ו'כלב' פתוב לשון 'הצלה', ואצל 'אריה'
פתיב 'ישועה'.

ודע: ש'עזי-פנים' שבדור, הן הן
ה'כלבים', כמו שפתוב (ישעיה נה, יא):
"והכלבים עזי נפש", והן עומדין וחולקים
על תפלת איש הישראלי, שעדין לא תקן
בריתו בשלמות.

[תקוני-זהר' סב: - "קרבנא דהנה קריב לימינא, דא
צלותא דשחרית. ואם הוו זכייני: הנה נחית דיוקנא דאריה"
והנה מקבל קרבנא, ודא מיכא"ל דדרגיה חס"ד, איהו הנה
מקבל צלותא דשחרית.

ואם לא זכו: מה פתיב בקרבנא (שמות כב, ל): "לפלב
תשליכון אותו", דחשיב ליה כטריפה, ובגין דא הנה נחית
דיוקנא דכלב לקבל ההוא דורזנא וקרבנא. ודא איהו 'כלב'
דאמר דוד עליו השלום (תהלים כב, כב): "הצילה מחרב
נפשי מיד כלב יחידתי".

וכל מלאכי חבלה דאינון כלבים, צועקים במשמרה תניינא
דליקא, אינון צווחין ונבחין ואמרין "הב הב", בגין דאינון
מסטרא דגיהנם סם-המנות, דאתמר ביה (משלי ל, טו):
"לעלוקה שתי בנות הב הב".

[תקוני-זהר קמ: - ברזא דקרבניו, לבא איהו מזבח דביה
דם דקרבניו, ועל דא אתמר (שמות כ, כד): "וזבחת עליו".
אם זכו: אריה הנה נחית למיכל קרבנא.

ואי לא: פלבא נחית, ובאן אתר בכבד, דתמן מרה גיהנם.
דאייהו עלוקה דאית לה תרי בנות הב הב, כמה דאת אמר
(משלי ל, טו): "לעלוקה" וכו', וכלבא בהון צווח הב הב,
ומרה איהו גיהנם, חרבא דמלאך-המנות, דאית לה תרי
פיות כגוןנא דגיהנם, דאתמר בה (שם): "לעלוקה שתי בנות
הב הב". כגוןנא דא אתמר בתרבא (שם ה, ד): "ואחריתה
מרה כלענה חדה כחרב פיות".

וכבד איהו סמא"ל, מרה סם-מנות דיליה, כד שלטא מרה
על ערקין דילה ומתגברא בחובין, אתמר בפרקין דכבד
ומרה (שמות טו, כג): "ויבאו מרתה, ולא יכלו לשתות מים
ממרה כי מרים הם", בההוא זמנא אינון ערקין דלבא".

ז.
(ח"ב ח, ו)

על-ידי ה'תפלה' נתפפרין ה'עונות', כי
"התפלה מכפרת במקום קרבן"
(ברכות כו: תנחומא וישלח ט; זהר שמות כ:), כמו
שפתוב (ישעיה נו, ז): "והביאותים אל הר
קדשי, ושמחתים בבית תפלתי, עולתיהם
וזבחתיהם".

ח.
(ח"ב מו)

'מסירת-נפש' יש לכל אחד ואחד מישראל,
בכל יום ובכל שעה.

בגון: שנותן ממונו לצדקה, וה'ממון' הוא
ה'נפש', דהינו: שמוסר-נפשו
ביגיעות וסכנות קדם שמרויח הממון, ואחר-
כך נוטל הממון ונותנו בשביל השם-יתברך,
נמצא: מוסר-נפשו.

וכן ב'תפלה' - איתא במדרש-הנעלם (זהר חיי-
שרה ככד): "שהיא בחינת 'כי עליך הרגנו
כל היום'" (תהלים מד, כג), הינו: 'מסירת-נפש'.

כי צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה עם
המחשבות והבלבולים, ותחבולות לנוס
ולברח מהם, ועל זה נאמר: "כי עליך הרגנו"
וכו'. - וכן פיוצא בזה.

ט.
(שיחות-הר"ן יב)

אלו הרוצים להיות אנשים פשרים ולכנס
בעבודת-השם, ואזי יש להם בלבולים
גדולים ומניעות גדולות, ואינם יכולים לתת
עצה לנפשם איך לעשות, מחמת גדל
הבלבולים והמניעות שיש להם. וכל מה
שרוצים לעשות בעבודת-השם, קשה להם
לעשות כראוי.

דַּע: שְׁזֶה בְּעֶצְמוֹ שֶׁהֵם מְתִיגְעִים וְלֹהוֹטִים לַעֲשׂוֹת אִיזָה עֲבוּדָה, אוּ לְקַדֵּשׁ עֶצְמוֹ בְּאִיזָה קִדְשָׁה, אֲהֵ-עַל-פִּי שְׂאִינָם יְכוּלִים לְגַמֵּר פְּרָאוֹי - הוּא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מִד, כג): "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה".

וְאִיתָא ב'תְּקוּנֵי-זֶהר נח: נט:): שְׁזֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת'.

הֵינּוּ: כְּשֶׁרוֹצִים לְהִתְפַּלֵּל, וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ, וּמְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ בְּכַמָּה מֵינֵי בְּלָבוּלִים, וְהוּא צָרִיךְ לְכַמָּה יְגִיעוֹת בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

וְאִזִּי אָפְלוּ אִם אֵינּוּ זֹכֵה לְהִתְפַּלֵּל כְּרָאוֹי - אֲהֵ-עַל-פִּי-כֵן: ה'יְגִיעָה' בְּעֶצְמָה שְׂמִיגַע עֶצְמוֹ בְּכָל פֶּחוּ וּמוֹסַר-נַפְשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל כְּרָאוֹי - זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת', בְּחִינַת "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ" וְכוּ'.

וּכְמוֹ-כֵן בְּכָל הָעֲבוֹדוֹת וְהַקְּדוּשׁוֹת שְׂאָדָם רוֹצֶה לְקַדֵּשׁ עֶצְמוֹ, אֲהֵ-עַל-פִּי שְׂאִינּוּ זֹכֵה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם לְקַדֵּשׁ עֶצְמוֹ כְּרָאוֹי - אֲהֵ-עַל-פִּי-כֵן: ה'יְגִיעָה' בְּעֶצְמָה וְהִיסוּרִין וְהַבְּלוּלִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְזֶה מַחְמַת שְׁרוּצָה וְחַפֵּץ לְקַדֵּשׁ עֶצְמוֹ, רַק שְׂאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ - זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא בְּחִינַת 'קִרְבָּנוֹת', בְּחִינַת: "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה".

עַל-כֵּן עַל הָאָדָם לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ תְּמִיד, לִיגַע עֶצְמוֹ בְּעֲבוֹדַת-הַשֵּׁם בְּכָל מָה שְׂיֻכַּל. וְאֶת "כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת, עֲשֵׂה" (קִהְלֵת ט, י).

אֲהֵ-עַל-פִּי שֶׁקָּשָׁה עָלָיו מְאֹד, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ בְּכָל, וּמְרַחֲקִין אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאֵינּוּ זֹכֵה

לַעֲשׂוֹת כְּרָאוֹי שׁוֹם דְּבַר שְׂבִקְדָשָׁה וְכוּ' - אֲהֵ-עַל-פִּי-כֵן עָלָיו לַעֲשׂוֹת מָה שְׂיֻכַּל, "וְהַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֵׂה" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א יט, ג).

וְזֶה-לְשׁוֹן תְּקוּנֵי-זֶהר הַנ"ל (נח:): "וְאִם מִתְקַרְבִּין בְּצִלוֹתֵינוּ לְקוֹדֶשׁ-אֲבִרֵי-הוּא, וְסִבְלִין פְּמָה מִכְתָּשִׁין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים מִד, כג): "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם, נִחַשְׁבָנוּ כְּצֹאן טְבָחָה", אֲתַחֲזִי כְּאֵלּוּ "וְזִבְחָתָ עָלָיו אֶת עוֹלוֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלָמֶיךָ" (שְׁמוֹת כ, כא), הִדָּא שְׂזִיב לוֹן מִמִּיתָה דְּמִלְּאָף-הַמְּנוֹת".

וְנִעוּד שָׁם (נט:): דְּאֵינּוּן סִבְלִין מִכְתָּשִׁין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ: "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם", וּבְכָל יוֹמָא לָא מְנִיחִין צְלוֹתֵינוּ, וּבְדִיק לוֹן קוֹדֶשׁ-אֲבִרֵי-הוּא בְּכַמָּה מִכְתָּשִׁין, וְאֶמְרִין זֶה לְזֶה בְּצִלוֹתֵינוּ: קוֹדֶשׁ-אֲבִרֵי-הוּא פְּרִיק לָן מִדִּינָא דְּבַעֲרִין וְחִינּוּ דְּאַרְעָא, וְאֵעִיל לָן לְמַהוּי לָן חוּלְקָא בְּמִלְּאָכְיָא, דְּאֵינּוּן חִיּוֹת-הַקְּדוּשָׁ'.
י.

י.
(שִׁיחוֹת-הַר"ן מ)

נִמְצָא לְהֵלֵךְ בְּפִסּוּק (וַיִּקְרָא א, ט): "אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לָהּ".

יא.
(חֵי-מִזְהַר"ן תִּיא)

הַתְּלוּצֵץ מְאֹד מְטַעְמֵי הַמְּצוּוֹת שְׂבִסְפֵר 'מִזְרַה-נְבוּכִים'.

וְאָמַר: אִיךָ יַעֲלָה עַל הַדַּעַת, לוֹמַר 'טַעְמֵי הַבָּל' כְּאֵלּוּ עַל 'קִרְבָּנוֹת וּקְטֹרֶת'? - הֲלֹא כְּמָה תְּקוּנֵים נוֹרָאִים עֲצוּמִים, נַעֲשִׂים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד אֵין-סוּף, עַל-יַדִּי 'אֲמִירַת הַקְּטֹרֶת' לְבַד. הֵינּוּ: שְׂאִם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם בְּדַבְרֵיהֶם הַמְּטַעִים, מָה הִיָּה מוֹעִיל אֲמִירַת הַקְּטֹרֶת וְהַקְּרָבָנוֹת!?

וְאִיךְ יְבוֹא אַחַד לוֹמַר שְׁטוֹת כְּזֶה עַל טַעַם הַקְּטֹרֶת, שְׂמַגְיַעִים עַד מְקוֹם שְׂמַגְיַעִים, שְׂאֵפְלוּ הָאֲמִירָה לְבַד פּוֹעֵל מָה שְׂפּוֹעֵל לְמַעְלָה לְמַעְלָה, כְּמִבְּאֵר בְּזֶהר-הַקְּדוּשׁ וּבְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל.

אך באמת: טעם הקטרת והקרבנות, אי-אפשר להשיג כלל, רק אנו מאמינים לדברי משה רבנו עליו השלום. ובודאי יש בזה 'טעמים נוראים' שאי-אפשר להשיג בשום שכל אנושי כלל.

ומעצם גדלתם: גם אמירת פרשיות הקרבנות והקטרת' מסגל מאד! ונעשה מזה תקונים נוראים בכל העולמות!

וכן טעמי כל המצוות הקדושים, גבוהים ונשגבים מאד ונעלמים מעין כל חי וכו' וכו'.

[שיח-טרפי-קדש ח"ב קצה: פעם כשדבר רבי יחיאל צבי אחי רבנו ז"ל, עם רבנו, אמר לו: "שמשנים איזו סבה שהיא, לא אמר באותו יום 'פרק איזהו מקומן' באמירת הקרבנות שבתפלת שחרית!" - נענה לו רבנו ואמר: "וכי איך בא זאת לנכד הבעל-שם-טוב, שלא יאמר 'איזהו'?! (ווי קומט דאס א אייניקל פון בעל-שם-טוב זאל נישט זאגן איזהו?)"]

יב.

(חיי-מוהר"ן תקנט; לקוטי-עצות, תענית יא)

ביום ה'תענית' - טוב לומר: 'פרשיות של הקרבנות' של 'ספר ויקרא', כמו שהם מסודרים כבר ב'מעמדות'.

יג.

(חיי-מוהר"ן תקצ)

איש אחד היה קובל לפניו ז"ל: "איך שקשה לו מאד להתפלל, כי ה'מחשבות-זרות' מבלבלין אותו מאד! - השיב לו רבנו ז"ל: "מקבלין זאת לכפרת-עון!" [נעמט מען דאס אן פאר א 'כפרת-עון!']. וחיך קצת!

וקצת היה נראה פונתו בזה: כי הלא באמת: אלו ה'מחשבות' הם בעצמם 'עוונות'. ועל-כן חיך קצת.

אך אי-על-פי-כן: בודאי כל דבריו אמת וצדק, כי על-כל-פנים, בזה שאין מהרהר אחריו יתברך חסו-ושלום, ויודע שבודאי השם-יתברך רוצה לקרבו ולקבל תפלתו, רק ש'עוונותיו' גרמו לו כל אלו ה'מחשבות' הבאין לבלבלו, ויש לו צער מזה, ובזרח מהם בכל פחו - יכול להיות בודאי: שזה בעצמו נחשב לו ל'כפרת-עון' - עד שאם היה זוכה להתנהג בזה בתמימות ובאמת כראוי (כי אי-אפשר לבאר זאת בכתב), כבר היו עוונותיו נמחלין על-ידי-זה בעצמו, ואז ממילא היו מסתלקין ממנו כל ה'מחשבות-זרות'.

ועין ב'לקוטי-תנינא' סימן מ"ו, ובהשיחות (שיחות-ה"רן יב, המובא לעיל): שמה שנלחמין עם ה'מחשבות-זרות' בשעת התפלה להכניע אותם, או על-כל-פנים לברח מהם - הוא בחינת (תהלים מד, כג): "כי עליך הרגנו כל היום", בחינת 'מסירת-נפש', ובחינת 'קרבנות' וכו'.

יד.

(ספר-המדות, עניני 'קרבן')

[א] **אכילת הצדיקים, גדולה יותר** מהקרבנות ומזווגן (אכילה ח"ב ז).

[ב] **הדגים שמנים בזכות הקרבנות** (אכילה ח"ב ח).

[ג] **המקבל יסורים באהבה, כאלו הקריב קרבן** (המתקת-דין כ).

[ד] **על-ידי רדיפה, הנרדף נכשר לקרבן** לפני אלקים (מריבה ט).

[ה] **על-ידי ענוה, תפלתו נשמעת, וכאלו הקריב כל הקרבנות** (ענוה ח).

[ו] מִי שְׁנוֹתָי צְדָקָה, כָּאֱלוֹ מִבֵּיא קִרְבָּן (צְדָקָה מו).
[ז] גְּדוּלָה צְדָקָה, יוֹתֵר מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת (צְדָקָה סב).
[ח] מִי שִׁדְעָתוֹ שִׁפְלָה, כָּאֱלוֹ הַקְּרִיב כָּל הַקְּרָבָנוֹת (תְּשׁוּבָה ז).
[ט] הַקְּדוֹשׁ-שִׁבְרוּךְ-הוּא נִתְפָּיִס עַל-יְדֵי וְדוּי, וְדוּמָה כָּאֱלוֹ בָּנָה מִזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב קִרְבָּן (תְּשׁוּבָה צז).
[י] הַנִּפְנָה, וְנוֹטֵל-יְדֵיו, וּמְנִיחַ תְּפִלִּין, וְקוֹרֵא קְרִיאַת-שְׁמַע, וּמִתְפַּלֵּל, כָּאֱלוֹ בָּנָה מִזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב עָלָיו קִרְבָּן, וּכְאֱלוֹ טָבַל (תְּפִלָּה מ).
[יא] גְּדוּלָה תְּפִלָּה, מִמַּעֲשֵׂים-טוֹבִים, וּמִן הַקְּרָבָנוֹת (תְּפִלָּה מב).
טו.
(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכֵמֶת-הַבְּקָר א, ז - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א רפב, 'אַזְמָרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי')
כְּשֶׁאָנוּ אוֹמְרִים פְּרֻשַׁת הַקְּרָבָנוֹת, כָּאֱלוֹ הַקְּרָבָנוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מִנְחוֹת קי): "כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת עוֹלָה, כָּאֱלוֹ הַקְּרִיב עוֹלָה" וְכוּ'.
כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן הַקְּרָבָנוֹת, הוּא בְּבַחֲיִנַת הַדְּבֹר, לְהַעֲלוֹת מִדּוּמָם 'צוּמַח' ח'י - לְמַדְבֵּר.
כִּי הַנְּקֻדוֹת-טוֹבוֹת' בְּשִׁעוּלֵין מִמְּקוֹם שִׁעוּלֵין מִפְּדֻרְגוֹת-הַתְּחַתּוֹנוֹת' - הָעֵקֶר הוּא שִׁיעוּלוֹ לְבַחֲיִנַת דְּבֹר.
כִּי מִתְחַלֵּה כְּשֶׁאֵין נִתְבָּרַר וְנִכְרַר הַטּוֹב, מִחֲמַת הָרַע' שֶׁחוֹפֶה עָלָיו - אָזִי הוּא בְּבַחֲיִנַת 'אַלֶּם' שֶׁאֵין לוֹ דְּבֹר, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים לט, א): "נִיֵּאֱלָמְתִי דוּמִיָּה הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב" וְכוּ'.

וּכְשֶׁמִּגְּלִין אֶת הַטּוֹב' - אָזִי עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת הַטּוֹב' וְעַלִּיתוֹ, הוּא בְּחִינַת הַדְּבֹר'.
טז.
(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, צִיצִית ג, יג)
זח. בְּחִינַת הַקְּרָבָן בְּהִמָּה' שֶׁמִּקְרִיבִין בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלִין אֶת הַבְּהֵמָה, שֶׁהִיא הָעֵדֶר-הַדְּעַת, בְּחִינַת 'מְקוֹם' - לְבַחֲיִנַת לְמַעַלָּה מִן הַמְּקוֹם, לְ"מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה סח, ט), לְהַשִּׁיב-יְתֵבָרָךְ. וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן.
יז.
(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֵפֶת-הַפְּרוֹת ה, כ - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א ו, 'קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ')
"עַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָא 'קִרְבָּן' - שֶׁמִּקְרַב וּמַעֲלָה כָּל דְּבָר לְשֵׁרְשׁוֹ" (זֵהָר וַיִּקְרָא ה. ח.), לְבַחֲיִנַת 'נִקְדָּה-הָעֲלִיּוֹנָה', עַד שֶׁנִּכְלָל הַכָּל בְּבַחֲיִנַת אָדָם'.
בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא א. ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן וְכוּ', מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבְּנֵכֶם" - שִׁיעוּלָה מִבְּהֵמָה מִבְּקָר וְצֹאן' - לְבַחֲיִנַת "קִרְבְּנֵכֶם" דִּיקָא, דְּהֵינּוּ קִרְבָּן שֶׁלְכֶם, שֶׁאַתֶּם בְּנֵי-אָדָם'.
דְּהֵינּוּ: שִׁיעוּלָה הַבְּהֵמָה, בְּבַחֲיִנַת אָדָם, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת קִרְבָּן, כְּמוֹכֵן בְּבִנְיוֹת (זֵהָר תְּרוּמָה קעח. טעמֵי-הַמִּצְוֹת, פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא; עַצְמֵיִם ג, ב): "שֶׁצִּירִיכִין בְּקִרְבָּן, לְהַעֲלוֹת הַדּוּמָם לְצוּמַח, וְהַצּוּמַח לְחֵי, וְהַחֵי לְמַדְבֵּר' שֶׁהוּא הָאָדָם".

יח.

(לקוטי־הלכות, ראש־חֲדָשׁ ג, ח - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נו, וּבְיָוִם הַבְּפוּרִים)

ה'קִרְבָּנוֹת, הֵם בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַהִסְתַּרְהוּ - כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת ה'קִרְבָּנוֹת: לְהַעֲלוֹת לְגַלוּת ה'קִדְשָׁה וְה'טוֹב הַמְּלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ עֵמֶק הַקְּלֻפּוֹת, בְּתוֹךְ בְּחִינַת 'בְּהִמְיוֹת, וְלַחֲפֹךְ 'בְּהִמְהוּ לְהַעֲלוֹתָהּ לְבְּחִינַת 'אָדָם, כַּמּוּבָא (אָהֳרַת תְּרוּמָה קעח. טעמי־הַמְצוּת, פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא; עֶזְרָתִים ג, ב).

בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לַה' מִן הַבְּהֵמָה" - שְׁעַל־יְדֵי ה'קִרְבָּן, עוֹלָה מִבְּחִינַת 'בְּהִמְהוּ לְבְּחִינַת 'אָדָם, שְׂזֵה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַהִסְתַּרְהוּ שְׁנֵת־הַפְּכָה לְדַעַת.

יט.

(לקוטי־הלכות, חֲדָשׁ ג, ד)

זֶה עֵקֶר פּוֹנֵת כָּלֵל כָּל הַקִּרְבָּנוֹת: כִּדִּי לְהַעֲלוֹת ה'נֶפֶשׁ, מ'חַי ל'מִדְּבַר, מ'בְּהִמְהוּ ל'אָדָם.

וְעַל־כֵּן כִּשְׂאָדָם חוּטָא וְנִמְשָׁךְ אַחַר תְּאֻוֹת הַגּוֹף, צָרִיךְ לְהִבְיֵא קִרְבָּן בְּהִמְהוּ, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה חוּזֵר וּמְכַנְיַע בְּחִינַת 'בְּהִמְהוּ בְּחִינַת 'גּוֹף, וּמַעֲלָה ה'נֶפֶשׁ לְבְּחִינַת 'אָדָם.

בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לַה', מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבָּנְכֶם" - כִּי עַל־יְדֵי ה'קִרְבָּן עוֹלָה מ'בְּהִמְהוּ ל'אָדָם.

כ.

(לקוטי־הלכות, אֲבֻדָּה וּמְצִיָּאה ג, ג - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א כג, 'צוֹיֵת צִדְקוּ')

ה'קִרְבָּנוֹת הֵם בְּחִינַת 'צִדְקָה, כִּי הֵם בְּחִינַת "רוּחַ נְדִיבָה" (תְּהִלִּים נא, יד), כִּי הֵם 'נְדִבַת לֵב, כִּמוֹ שְׁכָלֵל בְּפָסוּק

קִרְבָּנוֹת וּצִדְקָה, כִּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כג, כד): "מוֹצֵא שְׁפָתַי תִּשְׁמֹר, וְעַשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נִדְרַתְּ וְכוּ' אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ", "זוֹ צִדְקָה" (ראש־הַשָּׁנָה ו. נְדָרִים ז).

וְעַל־יְדֵי־זֶה מְבַטְלִין הַעֲבוּדָה־זָרָה שֶׁהוּא 'תְּאֻוֹת־מְמוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲרוֹן־אַף וְדִינִים - כִּי 'קִרְבָּנוֹת הֵם תְּקוּן עוֹלָם־הַעֲשִׂיָה, שְׁשֵׁם עֵקֶר אַחִיזַת הַעֲבוּדָה־זָרָה וְה'דִּינִים, כַּמּוּבָא בְּפוֹנוֹת (וַעֲיֵן בְּדַבְרֵינוּ מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר, בְּהַלְכוֹת תְּפִלָּה הַלְכָה ד).

"אִם עוֹלָה קִרְבָּנו" (וַיִּקְרָא א, ג)
- עֲנִין 'קִרְבָּן עוֹלָה -

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי: לְעוֹלָם אֵין הָעוֹלָה בָּאָה, אֲלָא עַל הַרְהוּר הַלֵּב. אָמַר רַבִּי לִוִּי: מִקְרָא מְלֵא הוּא (יִחְזָקָא ל כ, לב): "וְהָעֹלָה עַל רוּחְכֶם, הִי לֹא תִהְיֶה". (וַיִּקְרָא וַיְבָרַךְ ג, ג)

כא.

(ח"א כח)

"כָּל 'קִרְבָּן עוֹלָה הוּא בְּבְחִינַת 'לֹאָה" (פְּרִי־עֶזְרָתִים, שַׁעַר עוֹלָם הַעֲשִׂיָה פ"ג).

כב.

(ח"א קח)

הִנֵּה יְדוּעַ (וַיִּקְרָא וַיְבָרַךְ ז, ג): "כִּי עוֹלָה בָּאָה עַל הַרְהוּר הַלֵּב, כִּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִחְזָקָא כ, לב): הָעוֹלָה עַל רוּחְכֶם" - כִּי "מִשְׁכַּן הַרוּחַ הוּא בְּלֵב" (מוֹבָא בְּרֵאשׁוֹנִים; וּבַהֲאֲרִיז"ל) - "וְאֵין הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְצַרֵּף מִחֲשָׁבָה לְמַעֲשֵׂה, בַּר מִהַרְהוּרֵי עֲבוֹתִים" (קוּדוּשִׁין מ). וְהַרְהוּר עֲבוֹתִים שִׁיךְ אֲצֵל כָּל אָדָם.

הִינּוּ: מַה שְׁמַתְחִיל לְהַתְּפַלֵּל בְּדַבְּקוֹת, אוֹ מִתְבוּדָד עֲצָמוֹ, וּבְאִמְצַע נוֹפֵל

ממדרגתו - זהו בחינות ה'הרהורי עכו"ם'. כי כל הנפילות באין מחמת קלקול האמונה.

ובשנת קלקל האמונה, נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך, והשם יתברך גם כן מסתיר פניו ממנו - נמצא הוא א'חור בא'חור. וצריך להביא על-זה עולה'.

ובחינת 'עולה' הוא: כשמשבר את רוחו בקרבו, ומתביש וחושב בעצמו: "איך נפלת ונשלת ממשמים לארץ, שהייתי במקום גבוה כזה, ועכשו נפלת וחתרת פני מהשם יתברך, ונשארתי א'חור בא'חור!" - ומרחם על-עצמו. כי אין רחמנות גדולה מזו.

וצריך לזה נסירה' כמו שהיה אצל אדם-הראשון, שנבראו דו פרצופין א'חור בא'חור, ואחר-כך ננסר והיה פנים בפנים" (ברכות סא. ערובין יח.). וה'נסירה' הוא בחינת שם 'חת'ך, כמו שכתוב בפונות (שער-הפונות תפלת-השחר א; פרי-עץ-חיים' שער-הזמירות פ"ה; ועין ב'עץ-חיים' שער-הנסירה פ"א - על תהלים קמה, טז): "פותח את ידך", "סופייתבות חת"ך" - הינו: שחותך ומנסר את-עצמו.

והשם 'חת'ך נעשה: על-ידי שמשבר את לבו - כי אז בודאי מאנח ומוציא רוח ומכניס רוח, והוא תרין רוחין. ושני פעמים 'רוח' גימטריא חת"ך" (האריז"ל שם), וזהו בחינות נסירה, ובא אל בחינות פנים בפנים.

וזהו בחינות עולה. וזהו (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה". "זבחי אלקים", הינו בחינת עולה' - הוא "רוח נשברה" (זהר ויקרא ה.).

נג.

(ח"ב יב)

זה בחינת קרבן עולה, ש'מכפר על הרהור הלב" (ויקרא-רבה ז, ג), כמו שכתוב (יחזקאל כ, לב): "והעולה על רוחכם".

כי יש קלפה' שמעקמת ומסבבת הלב בעקומים וסבובים ובלבולים הרבה, והיא בחינת קלפת נגה', בחינת (תהלים לח, יא): "לבי סחרחר".

וכשאדם נופל לשם, שזה בחינת מקומות-המטנפים, ומבקש וצועק "אי"ה' מקום כבודו" (קדשת פתח, תקוני-זהר הרבה פעמים) - זה בעצמו תקונו, כי חוזר ושב אל ה'כבוד-העליון, שהוא בחינת "אי"ה.

וזהו בחינות עולה, בחינת (בראשית כב, ז): "ואי"ה' השזה לעולה" - ש'בחינת אי"ה', היא בחינות "שזה לעולה", לתקן ולכפר הרהור הלב' ש'בא מ'מקומות-המטנפים' כנ"ל. כי על-ידי בחינות "אי"ה - נתתקן ו'עולה' משם כנ"ל.

והוא בחינת "בראשית מאמר סתום" (שבת קד. וב'מהרש"א).

וזה בחינות ה'תשובה' - כי זה עקר ה'תשובה': כשאדם מבקש ומחפש אחר כבודו יתברך, ורואה בעצמו ש'רחוק מ'כבודו יתברך, ומתגעגע ושואל ומצטער "אי"ה מקום כבודו" - זהו בעצמו תשובתו ותקונו כנ"ל.

יתברך מקבל 'תענוג' מישראל מתפלתו,
בביכול נעשה 'נוקבא' לגבי ישראל.

וזהו שפתוב (ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחוח
לה" - פי על-ידי ריח הניחוח'
שמקבל השם-יתברך מ'תפלות של ישראל',
נעשה בסוד 'אשה' וכו'.

נח.

(שיחות-ה'ר"ן מ)

הוא דבר רחוק על-פי הקירה: שהאדם
שהוא 'בריה שפלה', יהיה לו פח
לעשות רשם למעלה. או 'בהמה שפלה',
יהיו מקריבין אותה לקרבן, שתעלה לריח-
ניחוח לנחת-רוח לפניו יתברך שאמר ונעשה
רצונו. ואיך שיך רצון אצלו יתברך!?

אבל באמת הראה השם-יתברך להפוך
מדעתם: פי באמת השם-יתברך
השרה שכינתו למטה במשכן ובבית-
המקדש, והבהמה עלתה לריח-ניחוח וכו'.

וזה בחינת (פסחים נ. בבא-בבא י:): "עליונים
למטה ותחתונים למעלה", בחינת
"גלגל החוזר" (שבת קנא.).

נט.

(לקוטי-הלכות, ספה א, ג)

"אשה ריח ניחוח" (ויקרא א, ט) - על-ידי
בחינת "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל),
'מלכות-דקדשה', 'שמירת-הברית' - מעלה
"ריח ניחוח, לה"

"וסמך ידו וגו'. ושחט וגו'" (ויקרא א, ד-ה)
- ענין 'סמיכה על הקרבן', ו'שחיטת הקרבן' -

נד.

(ח"א כה, א-ה)

נמצא לעיל בפסוק (ויקרא א, ב): "אדם פי
יקריב מכם קרבן לה".

"אשה ריח ניחוח לה" (ויקרא א, ט; ועוד בכל הפרשה)

נה.

(ח"א טו, ה)

"הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתו
של ישראל" (חולין
ס:), וכשישראל מתפלתו לפניו וממלאין
תאותו, אזי נעשה בביכול בבחינת 'אשה',
שהוא מקבל 'תענוג' מעמנו, כמו שפתוב
(ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחוח לה" - על-ידי
ה'ריח ניחוח' שמקבל, נעשה בבחינת 'אשה'.

נו.

(ח"א מא)

על-ידי 'רקודין' - ששונה 'יין המשמח',
ונמשכין למטה בתוך ה'רגלין',
הינו שמרקד - בזה מגרש החיצונים משם,
וזאת התלהבות של הרקוד, והוא: "אשה
ריח ניחוח לה" (ויקרא א, ט).

אבל מי שמרקד ב'התלהבות היצר' - זה
נקרא חטא של נדב ואביהוא,
שפתוב בהם (שם י, א): "ויקריבו אש זרה".

נז.

(ח"א עג)

מי שמקבל 'תענוג' מאחר, נקרא 'נוקבא',
רוצה-לומר: לגבה. ונמצא: ב'שהשם-

"וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַד הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנַי ה' "
(ויקרא א, יא)

ל.

(לקוטי־הלכות, העושה שליח לגבות חובו ג, כד - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')
על־כן נקרא ה'בית־המקדש': "בית חיינו"
(ברכת הפטרה) - כי שם עקר ה'רוח־חיים' של כל העולם.

ועל־כן היה בבית־המקדש עקר הקדשה בצפון, כמו שכתוב (זבחים פ"ה מ"א): "קדשי קדשים שחיטתן בצפון" וכו' - כי שם עקר שלמות כל החסרונות, כי "צפון חסר" (בבא־בבא כה:), ושם צריכין להמשיך ה'רוח־חיים' הצפון בלב, להשלים כל החסרונות התלויים בה'רוח־חיים' הזה, שהוא בחינת "רוח צפונית המנשבת בפנור של דוד" (ברכות ג:).

"וּנְפֹשׁ פִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַה' "
(ויקרא ב, א)

לא.

(ספר־המדות, תפלה ב)

המתפלל בבית־הכנסת, פאלו הביא מנחה טהורה'.

לב.

(ברכת־הריח וברפת־הודאה ה, ח)

'קרבן מנחה', הוא בחינת הארת־הרצון, כמו שכתוב (ויקרא ב, א): "וּנְפֹשׁ פִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה", וכמו שפרש רש"י: "לא נאמר 'נפש' אלא במנחה. מי דרבו להקריב מנחה, עני. מעלה אני עליו פאלו הקריב נפשו". נפש זה בחינת רצון ו'השתוקקות' חזק במסירת־נפש.

כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שסומכין עליהם ושוחטין אותם וכו' - זה בחינת זביחת היצר' פמובא (זהר ויקרא ט: זהר בהר קי. תקוני־זהר סב: קלט:).

אבל ה'מנחה' - אין בה שחיטה, והיא בחינת קרבן עני'. "אין עני אלא מן הדעת" (גדרים מא:).

הינו: מי שהוא עני במעשים טובים, ואין בו דעת' לזבח את יצרו לגמרי, ואף־על־פי־כן הוא רוצה להקריב קרבן לה' - נתנה לו התורה עצה: שיקריב את נפשו, הינו רצונו, שזהו בחינת קרבן מנחה שנאמר בה "נפש" - שהוא קרבן עני' שאין בה שום שחיטה'.

ואף־על־פי־כן היא יקרה מאד בעיני השם־יתברך, מאחר שרצונו חזק כל־כך להשם־יתברך, עד שגם הוא בעניוּתו הגדולה, אינו מונע עצמו מלהקריב קרבן לה', דהינו בחינת קרבן מנחה, שהוא בחינת נפש' בחינת רצון'.

לג.

(לקוטי־הלכות, תפלת־המנחה ה, ד - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"ב עא, 'חבלים נפלו לי בנעמים')
עקר התקון: שתהיה ה'צדקה' בבחינת קרבן מנחה, שהוא קרבן עני', שמקריב הקרבן בכל נפשו.

כמו שפרש רש"י על פסוק (ויקרא ב, א): "וּנְפֹשׁ פִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה": "שבכל הקרבנות לא נאמר 'נפש' כי אם ב'מנחה' וכו'. כי מי דרבו להקריב מנחה? - עני, מעלה אני עליו פאלו הקריב נפשו".

כי באמת: מה שלפעמים מתגבר חס־ושלום קלקול החובלים כל־כך, עד

שפוגמים גם את ה'נעימים', כשנופלים בהם להתתקן על-ידי 'כלי של הצדקה' - פליזה נתהוה על-ידי שגם ה'כלי של הצדקה' אינו בשלמות, שעל-ידי-זה אין מקבלין 'אור הנעם' בשלמות, שעל-ידי-זה קשה לתקן את ה'חובלים', עד שלפעמים יכולים חס-ושלום ה'חובלים', לפגם גם את ה'נעימים'.

וכליזה מחמת שאין מקימין מצות הצדקה פראוי. כי מעלת מצות צדקה היא פלי שעור, וכל התורה וכל תקון כל העולמות תלוי בזה. כי הכל נברא בשביל 'כבודו', וכל 'כבודו' נתגלה על-ידי הצדקה, שעל-ידיה נמשך נעם העליון וכו'. ועל-פן "שקולה מצות צדקה בכל התורה כלה" (בבא-בבא ט).

אבל צריכין להרבות בצדקה מאד, ולבקש מאד מהשם-יתברך: "שיזכה לקים מצות הצדקה פראוי, שיתן בלב שלם למען שמו יתברך באמת, ושיזמין לו השם-יתברך עניים הגונים לזכות בהם!"

וכמו שאמר רז"ל (ספח מט): "שמה תאמר כל הבא לקפץ ולתן צדקה קופץ? - תלמוד-לומר (תהלים לו, ח): 'מה יקר חסדך אלהים'" וכו'.

כי עקר תקון הצדקה: שיתגדל 'כבודו יתברך' על-ידי-זה, שזה תקון וקיום כל הבריאה. על-פן צריך לכון בצדקה, בשביל 'כבוד השם-יתברך', לא בשביל 'כבוד עצמו' חס-ושלום.

על-פן צריכין להשתדל: לתן צדקה לעניים הגונים באמת, העוסקים לגדל 'כבודו יתברך'. לא שיתן צדקה רק בשביל 'כבוד עצמו'.

כמצוי בכמה אנשים בעוונותינו-הרבים: שאין נותנים פראם למי שיש לו ממשלה וכבוד גדול, הם מרחיין לתן לו - כדי שלא יהיה להם 'פחיתת כבוד' בשלא יתנו לאיש בזה. ועל 'עניים-הגונים' העוסקים בתורה בפשיטות באמת - אינם משגיחים בכלל, ומעלימין עיניהם מהם.

נמצא: שהצדקה שנותנין, היא בשביל 'כבוד עצמם'.

ואף-על-פי שבודאי שגם בזאת הצדקה יש 'נקודת-טובות' - אבל קשה לתקן ה'חובלים' על-ידי 'צדקה כזאת', מאחר שהצדקה בעצמה אינה בשלמות בשביל 'כבוד השם-יתברך' לבד, שעל-ידי-זה עקר התקון כנ"ל.

ועל-פן עקר 'תקון הצדקה': שתהיה בבחינת 'מנחה', שהיא 'קרוב עני', שפונתו בקרבנו רק 'לשמים' לבד, מחמת שנתנתו מעטת.

וכמו שאמר רז"ל (מנחות קי): "נאמר בקרבן בהמה ריח ניחוח, ונאמר וכו' [בעוף ריח ניחוח], ונאמר בפנחה ריח ניחוח' - ללמדך: שאחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכון לבו לשמים".

כי ה'עני' מכון בודאי בנתנתו, לשמים לבד - מאחר שנתנתו מעטת, ואין מגיע לו 'כבוד' על-ידי נתנתו.

כמו-כן ה'עשיר': אף-על-פי שנותן הרבה - חלילה לו להתגאות בנתנתו הצדקה ולהתכון ל'כבודו' רק שכל מה שיתן 'צדקה', אף-על-פי שיתן ל'צדקה', הון הרבה, יהיה בעיניו כ'עני'.

כי באמת: נגדו יתברך הכל עניינים, כמו שאמרו רז"ל (ויקרא רבה כז, ב - על איוב מא, א): "מי הקדימני ואשלם" - כי הכל ממנו יתברך, כמו שכתוב (דברי הימים א כט, יד): "כי ממך הכל ומידך נתנו לך".

ויצדקה בזאת: יקרה מאד - כי מחזיק את עצמו לעני, ואין מתבונן בשביל 'כבוד עצמו' כלל, רק בשביל 'כבוד השם יתברך' לבד. וזה בחינת 'מנחה', שהיא 'קרוב עני', שפונתו 'לשמים'.

וזהו בחינת 'שלמות הצדקה': בחינת (מלאכי ג, א): "מגישי מנחה בצדקה" - שעל ידי זה מקבלין בשלמות 'אור הנעים', עד שיכולים לתקן גם את ה'חובלים', וכו'.

לד.

(לקוטי הלכות, תפלת המנחה ז, מ-מב-מד)

עקר 'תקון התשובה': הוא בבחינת 'קרוב מנחה', שהוא "קרוב עני ודל בדלי דלות" (הוריות ט:).

דהינו: שיבטל גאותו לגמרי, וידע שפלותו באמת, וכל ידיעת והרגשת שפלותו וקטנותו וקלקולו ופגמיו המרבים מאד - לא יהיו לרעה, רק לטובה.

שלא יתרחק חסוֹשֶׁלֹם יוֹתֵר, על ידי שיביר שפלותו וקלקולו - רק יבטח בחסדי השם ורבויה רחמיו העצומים מאד, שיש תקנה גם אליו.

שיכולין לזכות להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא, על ידי בחינת 'קרוב עני', שהיא 'מנחה'.

שהוא: אף על פי שאין החוטא יכול להביא פֶּר וְאִיל וְכֶבֶשׂ, ואפלו עופות תורים ובני יונה אין ידו משגת

להביאם - אף על פי כן מצא לו השם יתברך תקנה ברחמיו המרבים: שיביא על כל פנים "עשירית האיפה" קמח (ויקרא ה, יא).

ובזה גלה לנו ורמז לנו: שרחמיו לא כלים לעולם - שאפלו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה פראוי לפי מעשיו, כמו 'בעלי תשובה הקדמונים', שהיו מתענים ומסגפים עצמן הרבה מאד, בידוע.

אף על פי כן: חליכה חליכה למנע חסוֹשֶׁלֹם מחמת זה מ'תשובה' - כי גם 'נקדה טובה אחת' של בחינת 'תשובה', יקר מאד בעיני השם יתברך.

דהינו: כשהאדם מצמצם האור המאיר בלבו, "ואינו הולך בגדולות ונפלאות ממנו" (על פי תהלים קלא, א), וממשיך האור על עצמו בהדרגה ובמדה, והעקר כששומר מחשבתו ומנתק מחשבתו מרע לטוב וכו' - אף על פי שתשובתו בקטנות גדול - הוא יקר מאד בעיני השם יתברך, כי היא בחינת 'קרוב עני ודל' שהיא בחינת "עשירית האיפה", שיקר מאד בעיני השם יתברך.

כמו שהפליגו רבותינו ז"ל: כפה וכמה יקר בעיני השם יתברך 'קרוב מנחת עני', כמו שאמרו (מנחות קד:): על פסוק (ויקרא ב, א): "ונפש כי תקריב קרבן מנחה וכו'. וכן במדרש (תנחומא ויקרא ה): ש'מפליג מאד בעצם מעלת יקרת קרבן מנחת עני אצל השם יתברך'.

כי עקר ה'קרוב' עתה, הוא 'תפלה', שזה עקר ה'תשובה', בחינת (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", וכמו שאמרו

רז"ל (שמות רבה לח, ד): "איני מבקש מכם אלא דברים".

ועקר חשיבות התפלה והדבורים אצל השם יתברך - הם התפלה והדבורים של העני והדל, כמו שהאריכו רבותינו ז"ל בזה הרבה.

כמו שאיתא בזהר הקדוש (וישלח קסח): על פסוק (תהלים קב, א): "תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו" - "כמה וכמה יקר אצל השם יתברך תפלת העני" - אפלו העני המתפלל על 'צרכיו הגשמיים', על 'חסרון פרנסתו'.

מכל־שפן וכל־שפן: כשהאדם מרגיש עניותו ושפלותו במעשיו, שהוא עני ודל מן הדעת, שזהו עקר העניות, כמו שאמרו רז"ל (נדרים מא): "אין עני אלא בדעת".

דהינו: בשיש לו מעשים רעים, שזהו עניות הדעת, כי "אין אדם עובר עברה, אלא אם־כן נכנס בו רוח־שטות" (סוטה ג).

מכל־שפן בשנופלים עליו שני מיני העניות: א) שהוא עני מן הדעת מרובי קלקוליו העצומים. ב) וגם הוא עני ומחסר פרנסה מאד, והעניות והחסרון פרנסתו מבלבל אותו מאד.

וכשמשכיל על דרכיו, ומטה לבו להפרושים והרמזים שהשם יתברך קורא אותו בכל יום, ורואה שאין לו שום תקוה, כי מימין ומשמאל אין סומה, מעשיו מקלקלים מאד, ופרנסתו דחוקה, ואשתו ובניו צועקים: 'לחם ופרנסה ומלבושים' ושארי הצטרכות ההכרחיות.

וכשהוא מתגבר מכל־זה, ושופך שיחו לפני השם יתברך, מתוך עצם עניותו ודחקו, בבחינת: "תפלה לעני כי יעטף, ולפני ה' ישפך שיחו" - שזהו בחינת 'קרבו עני', בחינת "עשירית האיפה שבאה בדלי־דלות" - זה יקר מאד מאד אצל השם יתברך כנ"ל.

כמו שכתוב (תהלים כב, כח): "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני, ולא הסתיר פניו ממנו, ובשונו אליו שמע" - מפלל: שראוי לבזותו ולשקצו, ולהסתיר פניו ממנו. אך רבים רחמיו מאד מאד, ואינו מבזהו, ואינו משקצו וכו'.

וכמו שכתוב (ישעיה נז, טז): "אשכון את דכא", וכתוב (תהלים צ, ג): "תשב אנוש עד דכא" - "עד דכדוכה של נפש" (ירושלמי חגיגה פ"ב ה"א; רות רבה ו, ד; קהלת רבה ז, טז).

וזה שכתב במדרש רבה (ויקרא רבה ג, ג; בראשית רבה מד, יד): "כל הקרבנות גלה הקדוש־ברוך־הוא לאברהם אבינו עליו־השלוש, חוץ מעשירית האיפה".

כי זה הסוד של 'קרבו מנחה' שהיא "עשירית האיפה", שהיא "קרבו עני ודל בדלי דלות" וכו' - זה אי־אפשר להשיג, מחמת שהגאלה האחרונה תלויה בזה.

כי בזה תלוי עקר תקוון התשובה: לבלי ליאש עצמו אפלו בדלי דלי דלות וכו' בכל הבחינות כנ"ל - אף־על־פי־כן יתגבר עצמו במה שיוכל, שהיא בחינת "עשירית האיפה" שהיא 'קרבו עני'. דהינו: שתשובתו היא בקטנות עצום מאד.

וּכְמוֹ שֶׁרְבוּתֵינוּ ז"ל לְמַדּוּ מִזֶּה: שְׁגָם מַעַט הָעֲבוּדָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁל הַקְּטָנִים וְהַנְּמוּכִים בְּחִינַת עֲנִיִּים וְדָלִים, יָקָר אֲצֵל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (מְנַחוֹת קי.): "נֶאֱמַר בְּקֶרְבָן בְּהֵמָּה רֵיחַ נִיחּוּחַ, וְנֶאֱמַר בְּעוֹף וְכוּ', וְנֶאֱמַר בְּמִנְחָה רֵיחַ נִיחּוּחַ - לְלִמְדָךְ: שֶׁאֶחָד הַמִּרְבֵּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט" וְכוּ' [ויבלבד שִׁיכוּן לְבוּ לְשָׁמַיִם].

וְעַל־כֵּן זֶה הַסּוּד לֹא נִתְגַּלָּה אֶפְלוּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלְיוֹהֶשְׁלֹום - כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְגַלוֹת זֶה הַסּוּד, רַק כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּין מִדַּעְתּוֹ: כִּי רַחֲמָיו לֹא כָּלִים, כְּאֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ הַצַּדִּיקִים בְּדוֹרוֹת אֱלֹהֵי שָׁהֵם בְּחִינַת 'הַתְּנוּצָצוֹת־מְשִׁיחַ'.

כִּי עָקַר זֶה הָעֲנִיָּן, לְגַלוֹת וּלְהוֹדִיעַ עֲצָם הַחֶסֶד הַזֶּה: "שִׁיכוּלִין לְהַתְּתַקֵּן אֶפְלוּ עַל־יָדַי בְּחִינַת 'עֲשִׂירֵית הָאִיפָה'" - זֶה מִתְגַּלָּה רַק בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, עַל־יָדַי הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁמִּמְשִׁיכִין 'הַתְּנוּצָצוֹת־מְשִׁיחַ', שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּוִד שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ תָּמִיד עָנִי וְאֶבְיוֹן וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים מ, יח): "וְאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן" וְכוּ'.

כִּי 'מְשִׁיחַ' הוּא בְּחִינַת (זְכַרְיָה ט, ט): "עָנִי וְרוּכָב עַל הַחֲמֹר"; וְכוּ' כְּתִיב (צַפְנִיָּה ג, יב): "וְיָחֹס בּוֹ עִם עָנִי וְדָל"; וְכְתִיב (תְּהִלִּים עב, יג): "יָחֹס עַל דָּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ"; "וְבוֹ יָחֹס עָנִי עַמִּי" (ישַׁעְיָה יד, לב); וְכְתִיב (תְּהִלִּים יח, כח): "כִּי אֶתָּה עִם עָנִי תוֹשִׁיעַ" וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת יֵשׁ דַּעָה בְּמִדְרָשׁ (שָׁם): "שְׁגָם לְאַבְרָהָם אָבִינוּ נִתְגַּלָּה סוּד עֲשִׂירֵית הָאִיפָה", "רַק שֶׁהָיָה בְּרַמְזוֹ" - כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא שָׁם בְּמִפְרָשִׁים.

כִּי בְּאֵמַת אִי־אֶפְשָׁר לְגַלוֹת זֶה הַסּוּד, כִּי־אִם בְּרַמְזוֹ - שִׁיבִין הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ: עַד הֵיכָן צָרִיךְ לְהַתְּחַזֵּק! - כִּי אִי־אֶפְשָׁר בְּשׁוּם־אֶפֶן לְגַלוֹת לוֹ בְּפִרוּשׁ, כִּי אִם־כֵּן תִּתְבַּטֵּל הַבְּחִירָה, כִּי בְּהִכָּרַח שִׁישָׂאָר לוֹ בְּחִירָה.

וְעַיִן מַה שֶׁאִתָּא שָׁם בְּמִדְרָשׁ וַיִּקְרָא הַנֶּזֶל (וַיִּקְרָא־רַבָּה ג, ג): שֶׁאָמַר רַב זְעִירָא עַל פְּסוּק (ישַׁעְיָה נה, ז): "וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ" - 'אֵף הַקְּדוֹשׁ־שֶׁבְּרוּךְ־הוּא וְתָר לָנוּ סְלִיחָה אַחַת מְשָׁלוּ, וְאִיזוֹ? זוֹ עֲשִׂירֵית הָאִיפָה".

וְהַפְּרוּשׁ אֵינוֹ מוּבָן לְכַאוּרָה? - אֵף הַכּוּנָה הוּא: שֶׁזֶה הַחֶסֶד שֶׁסּוּלַח עַל־יָדַי "עֲשִׂירֵית הָאִיפָה", הוּא יִתְבָּרֵךְ מוֹתֵר מְשָׁלוּ.

כִּי לֹא גָּלָה זֹאת לְאַבְרָהָם אָבִינוּ שִׁיבִין לְרַחֵם וּלְסַלַּח כְּלִיפָה, כִּי לֹא גָּלָה רַק הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים שֶׁמִּרַחֵם עַל־יָדַי בְּחִינַת שְׂאֵרֵי הַקְּרִבְנוֹת הַגְּדוֹלִים שֶׁמִּרְמְזִים בְּ"עֵגְלָה מְשֻׁלָּשֶׁת וְתוֹר וְגוֹזֵל" (בְּרֵאשִׁית טו, ט), שֶׁהֵם בְּחִינַת 'פְּרִים' וְכוּ' כְּמִבְּאֵר בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מד, יד).

אֲבָל סוּד רַבּוּי הַסְּלִיחָה שֶׁל בְּחִינַת "עֲשִׂירֵית הָאִיפָה" - זֶה לֹא גָּלָה אֶפְלוּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ. וְאֶפְלוּ לְמֵאן־דְּאָמַר שֶׁגָּלָה לוֹ, הִיָּה רַק בְּרַמְזוֹ. רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ מוֹתֵר סְלִיחָה אַחַת מְשָׁלוּ, בְּחִינַת "וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ".

וְזֶה הַדְּבָר אִי־אֶפְשָׁר לְגַלוֹת בְּפִרוּשׁ עַד הֵיכָן רַחֲמָיו וְרַבּוּי סְלִיחָתוֹ מְגִיעַ, רַק כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּין מִעֲצָמוֹ: שִׁיחֹס עַל עֲצָמוֹ תָּמִיד, וְאֵל יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים - שֶׁכְּלִיפָה סוּד "קֶרְבָן מִנְחָה, עֲשִׂירֵית הָאִיפָה".

וַעֲיִן גַּם בַּמְדַּרְש־רַבָּה (וַיִּקְרָא יִרְבָּה ית, ד):
שֶׁמֶפְלִיג שָׁם גַּם כֵּן בְּמַעֲלַת קָרְבַּן
מִנְחָה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁכֵּל
הַקֶּרְבָּנוֹת אֵינָם בָּאִים חֲצִיָּם, וְזוֹ בָּאָה חֲצִיָּה,
מִחֲצִיתָהּ בִּבְקָר וּמִחֲצִיתָהּ בְּעֶרְב. וְלֹא עוֹד,
אֲלֵא כָּל מִי שֶׁמִּקְרִיב אוֹתָהּ, מַעֲלָה עָלָיו
הַפְּתוּב בְּאֵלוֹ הוּא מִקְרִיב מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד
סוּפוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (מִלְאֲכֵי א, יא): 'כִּי מִמְזֶרַח שָׁמֶשׁ
עַד מְבוֹאוֹ וְכוּ', וְסִיפָא דִקְרָא: 'וּמִנְחָה
טְהוֹרָה". עֵינ־שָׁם.

הֵינּוּ: כִּי בַחֲנִינֵת 'קָרְבַּן מִנְחָה', שֶׁהוּא 'קָרְבַּן
עָנִי, שֶׁהִיא עֹקֶר הַתְּשׁוּבָה' בִּנְ"ל -
הוּא נוֹקֵב וַיִּוֹרֵד עַד הַתְּהוֹם, וּמַגִּיעַ מִסוּף
הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, "מִמְזֶרַח שָׁמֶשׁ עַד
מְבוֹאוֹ".

כִּי כָּל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם, בְּכָל דְרָגָא וּבְכָל
מְקוֹם שֶׁהוּא, אֲפֵלוֹ הִרְחוּקִים מְאֹד מְאֹד -
גַּם לְשֵׁם מַגִּיעַ הַתְּקוּן וְהַעֲצָה הַנְּ"ל שֶׁל
בַּחֲנִינֵת 'קָרְבַּן עָנִי, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת "אֶחָד
הַמְרַבָּה וְאֶחָד הַמְמַעִיט" וְכוּ'.

שְׁבֵאֵיזָה בַּחֲנִינֵת הַתְּעוֹרְרוֹת כָּל שֶׁהוּא,
בְּכָל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה, יְכוּלִין
לְשׁוּב לְהַשְׁמִיטֵתָּ. רַק שֶׁיִּבְטַל גְּאוֹתוֹ,
וַיִּרְגֵּשׁ שֶׁפְּלוֹתוֹ בְּאֵמֶת, וַיִּרְגֵּיל עֲצָמוֹ
לְהַתְּפַלֵּל וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ וְכוּ'.
וְזֶה יָקָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשְׁמִיטֵתָּ.

וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְשׁוּב וּלְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבַּרַךְ, בַּחֲנִינֵת (ישעיה נה, ז):
"וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסֻלּוּחַ", וְכַנְ"ל.

וְזֶה מְרַמֵּז בְּמָה שֶׁאֲמָרוּ בַּמְדַּרְשׁ הַנְּ"ל:
"וְלֹא עוֹד: אֲלֵא שֶׁכֵּל הַקֶּרְבָּנוֹת אֵינָם
בָּאִים חֲצִיָּם, וְזֶהוּ בָּאָה חֲצִיָּה" - הֵינּוּ: שֶׁאֲפֵלוֹ
גַּם 'מַעֲט הַתְּפִלָּה הָעָנִיָּה וְהַדְּלָה', בַּחֲנִינֵת
"מִנְחַת עָנִי עֲשִׂירֵית הָאֵיפָה, שֶׁבָּאָה בְּדִלֵי

דְּלוֹת" וְכוּ' - אֵינָה בָּאָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אִם
בְּבַחֲנִינֵת 'חֲצִיָּה' וְכוּ', כִּי מְעַרְבֵת בְּמַחְשְׁבוֹת
מְקַלְקְלוֹת הִרְבָּה וְכוּ', שֶׁבְּוֹדָאֵי אֵינָה רְאוּיָה
לְעֵלוֹת.

אֶת־עַל־פִּי־כֹן: זֶהוּ הַמַּעֲלָה שֶׁל בַּחֲנִינֵת
"תְּפִלָּה לְעָנִי" הַנְּ"ל,
"שֶׁהִיא בָּאָה חֲצִיָּה" - כִּי אֵיךְ שֶׁהִיא, הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ־הוּא מְרַחֵם וּמְקַבֵּלָהּ, מֵאַחַר שֶׁמְרַגֵּשׁ
עֲנִיּוֹתוֹ, וּמִתְגַּבֵּר לְהַתְּפַלֵּל וּלְשׁוּחַ אֵיךְ שֶׁיְכוּל,
מִתוֹךְ מְרִירוֹת־דְּמִירוֹת עֲנִיּוֹתוֹ וְדְלוּתוֹ וְכוּ',
וְכַנְ"ל.

וְזֶה שְׁמָסִים שָׁם: "וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כָּל מִי
שֶׁמִּקְרִיב אוֹתָהּ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב:
בְּאֵלוֹ הוּא מִקְרִיב מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ".

כִּי בְּכָל זֶה גָּלוּ לָנוּ חֲזוֹ"ל: שֶׁדִּיקָא תְּפִלָּה
וְשִׁיחָה עָנִיָּה וְדָלָה כְּזֹאת, מַגַּעַת עַד אֵין
קֶץ, מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ וְכוּ' - מֵאַחַר
שֶׁמִּתְחַזֵּק מְגַרִיעוֹת וְעֲנִיּוֹת־הַדַּעַת כְּזֶה,
לְצַעֵק וּלְהַתְּחַנֵּן עַדִּין לְפָנֵי הַשְּׁמִיטֵתָּ, כִּי
זֶה יָקָר מְאֹד אֲצֵל הַשְּׁמִיטֵתָּ.

וְהוּא סוּד שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, עַד הֵיכֵן
רַחֲמָיו מַגִּיעִים, כָּל־זְמַן שֶׁאֵינּוּ
מִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מִהַצְּעָקָה וּתְפִלָּה.

"סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשִׁמּוֹן" (וַיִּקְרָא ב, ה)

לה.

(ח"א מט, ז)

**"וְעֲשִׂירֵית הָאֵיפָה סֵלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשִׁמּוֹן" (במדבר כח, ה).** צָרִיךְ
לְחַבֵּר שְׁנֵי בְּתִים לְהִיּוֹת אֶחָד.
"בֵּיתָא עֲלָאָה" - נִקְרָא "סֵלֶת לְמִנְחָה".

"מְנַחָה" - זֶה בְּחִינַת 'דִּינִים', בְּחִינַת (בְּרֻכּוֹת כו:): "יִצְחָק תִּקַּן תְּפִלַּת מְנַחָה".

"סֵלֶת" - לְשׁוֹן (תְּהִלִּים קיט, קיח): 'סֵלִית כָּל שׁוֹגִים מִחֻקֶּיךָ' - ש"בֵּיתָא עֲלָאָה" מְמַתִּיק וּמְשַׁבֵּר ה'דִּינִים'.

וַצְרִיךְ שְׂיִבְלַל "בֵּיתָא עֲלָאָה", עִם "בֵּיתָא תְּתַאָּה" הַנִּקְרָא 'שְׁמֵן', בְּחִינַת 'מְלָכוֹת דָּוִד', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (שָׁם מַה, ח): 'עַל כֵּן מְשַׁחֵךְ אֱלֻקִּים אֱלֻקֶּיךָ שְׁמֵן שִׁשׁוֹן'.

"וְלֹא תִשָּׁבֵית מְלַח בְּרִית אֱלֻקֶּיךָ"
מֵעַל מְנַחְתֶּךָ" (וַיִּקְרָא ב, יג)

לו.

(ח"א ד, בַּסּוּף)

עַל-יְדֵי קִרְבָּתוֹ לְהַצְדִּיק שֶׁהוּא "בְּרִית מְלַח עוֹלָם" (בַּמִּדְבָּר יח, יט) - פּוֹלֵט ה'דְּמִים הֶרְעִים', ה'עֲצָבוֹת' וְה'תְּאֻזוֹת', הַבָּאִים מ'דְּמִים עֲכוּרִים'.

לז.

(ח"א כג, ב-ג)

וְדַע: שְׁעַל-יְדֵי 'תִּקּוּן בְּרִית-קֹדֶשׁ', נִצּוֹל מ'פְּנִיִם דְּסִטְרָא-אַחֲרָא'. עַל-יְדֵי 'דָּם בְּרִית', נִתְתַּקַּן 'דָּם נְדִיָּה', 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (זְכַרְיָה ט, יא): "גַּם בְּדָם בְּרִיתֶךָ" - עַל-יְדֵי בְּרִית.

"שְׂלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר" (שָׁם) - "בּוֹר דָּא טָחוּל" (תַּקּוּנֵי-זֶהַר פּה.), 'מְרַה-שְׁחוּרָה', 'בְּעַצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה" (בְּרֵאשִׁית ג, יז).

כִּי 'בְּרִית' הוּא בְּחִינַת 'מְלַח', הַמְמַתִּיק מְרִירוֹת וְעַצְבוֹן הַפְּרֻנְסָה, כְּמוֹבָא בְּזֶהַר (וַיְחִי רמא:): "אֲלֻמְלָא מְלַחָא, לָא הוּי עֲלֻמָּא

יְכַלִּי לְמַסְבֵּל מְרִירוֹתָא". וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר יח, יט): "בְּרִית מְלַח עוֹלָם הוּא".

וְזֶהוּ (וַיִּקְרָא ב, יג): "אֵל תִּשָּׁבֵית מְלַח בְּרִית אֱלֻקֶּיךָ" - כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַשֵּׁר ב'אַלְקוֹת', וְנִתְפָּרֵשׁ מ'עֲבוּדַת-אֱלִילִים' וְכוּ'.

וְזֶה (כְּתוּבָת סו:): "מְלַח מְמוּן חָסֵר" - כִּי עַל-יְדֵי 'מְלַח', נִתְמַעַט אֲצִלוֹ 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

וְזֶהוּ (דְּבָרִים לג, כז): "וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךָ אוֹיֵב" - 'מִפְּנֵיךָ-דְקַדְשָׁה'.

"וַיֹּאמֶר הַשָּׁמַד" (שָׁם) - הֵינּוּ 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים צְדִיקִים עַל-שֵׁם ה'בְּרִית'. וּבְשִׁבְלִי-זֶה: כְּשִׁמְגַרְשׁ 'מִפְּנֵי-הֵם-דְקַדְשָׁה' אֶת ה'אוֹיֵב' - הוּא מִפִּיל אוֹתָם ה'אוֹיֵבִים', ב'פְּנִיִם דְּסִטְרָא-אַחֲרָא', הֵינּוּ: "הַשָּׁמַד".

נִמְצָא: כָּל צְדִיק וְצְדִיק, כְּשֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רּוֹצֵה לְגַרְשׁ אוֹיְבָיו שֶׁל צְדִיק, הוּא מִפִּיל אֶת ה'אוֹיֵב ב'תְּאֻזוֹת-מְמוּן'.

כִּי "צְדִיק הוּא בְּרִית עוֹלָם" (תַּקּוּנֵי-זֶהַר פּה.). וְזֶה ה'אוֹיֵב שֶׁל צְדִיק' שְׁחוּלֵק עַל 'צְדִיק', אֵין לוֹ 'מְלַח' לְהַמְתִּיק מְרִירוֹתוֹ, כִּי "מְלַח מְמוּן חָסֵר", כִּי עַקֵּר 'תְּאֻזוֹת-מְמוּן' שֶׁנִּתְמַעַט, אֵינּוּ אֵלָּא עַל-יְדֵי 'בְּרִית'.

וְעַל-כֵּן לְהַפֵּךְ ב'פְּרֻנְסָה דְקַדְשָׁה', כְּתִיב (מִשְׁלֵי יח, כב): "מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב". 'טוֹב' בְּחִינַת 'צְדִיק', בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח", שֶׁהוּא מְמַתִּיק 'מְרִירוֹתָא', הֵינּוּ: 'תְּאֻזוֹת וְעַצְבוֹן הַפְּרֻנְסָה'.

[לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת-יְדֵים לְסַעֲדָה ו, סא: וְזֶה שֶׁהַזְהִירוֹ רַצ"ל (בְּרֻכּוֹת מ:): "לְהַבִּיא מְלַח עַל הַשְּׁלֶחֶן, וְלִטְבֹּל פְּרוּסַת הַמוֹצֵיא בְּמִלַּח" - כִּי כְּבָר מְבֹאָר: שֶׁהָאֲכִילָה בְּקַדְשָׁה, הִיא בְּחִינַת ה'תְּקַשְׁרוֹת וְכִלְיֹת הָעוֹלָמוֹת

עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲנוּחַ וְנִפְשׁוֹ. וְעַל־כֵּן "צְרִיכִין לְזַהֵר לְהִבְיֵא מְלַח אֶל הַסַּעֲדָה" - כִּי עֵקֶר הַיְהוּתִקְשָׁרוֹת וְהַכְּלָיוֹת, הוּא עַל־יַדֵּי בְּחִינַת מְלַח, שֶׁהוּא בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר יח, יט): "בְּרִית מְלַח", בְּחִינַת קִדְשַׁת־הַבְּרִית, כַּמּוּבָן בְּסִימָן כג עַל מֵאֵמֶר רַז"ל (כְּתוּבֹת סו:): "מְלַח מְמוֹן חֹסֵר", עֵין שָׁם - שִׁזָּה עֵקֶר קִדְשַׁת הַצְּדִיק, שֶׁעַל־יַדֵּיָהּ מְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים יַחַד.

וְעַל־כֵּן "צְרִיכִין לְהִבְיֵא מְלַח עַל כָּל הַקְּרֻבָּנוֹת", כַּמּוּ שִׁפְתוֹב (וַיִּקְרָא ב, יג): "וְלֹא תִשָּׁבֵית מְלַח בְּרִית אֲלֵהֶיךָ וְכוּ' עַל כָּל קְרֻבְנֶיךָ תִּקְרִיב מְלַח" - כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר: שֶׁעַל־יַדֵּי הַקְּרֻבָּנוֹת נִכְלָלוּ וְנִקְשְׁרוּן הָעוֹלָמוֹת־עֲלִיּוֹנִים לְמַטָּה, וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה וְכוּ'. וְעַל־כֵּן מְכַרְחִין לְהַקְרִיב מְלַח עַל כָּל הַקְּרֻבָּנוֹת - כִּי עֵקֶר הַכְּלָיוֹת, עַל־יַדֵּי בְּרִית מְלַח עוֹלָם, כַּנִּזְכָּר. (עֵינֵשׁ עוֹד).

"כָּל חֶלֶב לַה'" (וַיִּקְרָא ג, טז) - "וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלֶיהֶן אֲשֶׁר עַל הַבְּסָלִים" (וַיִּקְרָא ג, דֵּי־טו; ד, ט)

לח.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, חֶלֶב־וָדָם ג, אֲגִיד - עַל־פִּי לְקוּטֵי־ מוֹהַר"ן ח"א יז, וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׂמִיחָם)

עֵקֶר בְּחִינַת ה'טוֹב, הוּא בְּבַחֲבִינַת "כְּלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת" (בְּרֻכּוֹת סא.), שֶׁהֵם 'כְּלִי הַהוֹלָדָה, וְשֵׁם עֵקֶר ה'חֶלֶב' הַחוֹפֶה עַל ה'כְּלִיּוֹת־הַיּוֹעֲצוֹת. וְעַל־כֵּן 'חֶלֶב' לְשׁוֹן 'מִיטָב'.

וְעַל־כֵּן עֵקֶר ה'קְרֻבָּן הוּא הַחֶלֶב - כִּי עֵקֶר ה'קְרֻבָּן, הוּא לְהוֹצִיא וּלְהַעֲלוֹת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ בֵּין הָאֲמוֹת וְהַסְטְרָא־אֲחֵרָא, לְהוֹצִיא וּלְהַעֲלוֹתוֹ לְשָׂרְשׁוֹ.

כִּי ה'קְרֻבָּן בָּא עַל־יַדֵּי 'חֶטָּא'. וְעַל־יַדֵּי ה'חֶטָּא נִתְעַרַב טוֹב וְרַע, וְנִפְל הַטוֹב בְּגִלּוֹת בֵּין הָאֲמוֹת וְהַסְטְרָא־אֲחֵרָא, כַּפִּי בְּחִינַת הַחֶטָּא חֲסִי־שְׁלוֹם. וְעַל־זֶה מְבִיא 'קְרֻבָּן' - כְּדֵי לְבָרַר וּלְהַעֲלוֹת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ וּלְהַעֲלוֹתוֹ לְשָׂרְשׁוֹ. וְעַל־כֵּן עֵקֶר מַה שֶׁהָיוּ

מְקַרְיבִין לְגִבְהָ, הוּא ה'חֶלֶב, שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'מִיטָב' - בְּחִינַת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ הַנִּזְכָּר.

וְעַל־כֵּן לְהַדְיוּט אֲסוּר הַחֶלֶב בְּאֲכִילָה - כִּי הַטוֹב הַכְּבוֹשׁ שָׁם בְּבַחֲבִינַת 'חֶלֶב', אִי־אֲפָשָׁר לְבָרְרוֹ עַל־יַדֵּי אֲכִילָה, כִּי הוּא בְּבַחֲבִינַת הַטוֹב הַכְּבוֹשׁ בְּהַסְטְרָא־אֲחֵרָא מְאֹד, בְּבַחֲבִינַת מַה שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם בַּמֵּאֵמֶר (ח"א יז): "שְׁלַפְעָמִים הֵם מִתְגַּבְּרִים עַל הַטוֹב מְאֹד, עַד שֶׁאִי־אֲפָשָׁר בְּשׁוּם־אֲפָן לְהוֹצִיא, וְאִז יוֹצֵא בְּזֶרַע הַיְלּוּדִים" וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת ה'חֶלֶב' - שִׁיּוּנֵק מֵהַטוֹב הַזֶּה שִׁיּוֹצֵא בְּזֶרַע הַיְלּוּדִים, שֶׁעוֹבֵר וְהוֹלֵךְ דְּרֹךְ ה'כְּלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת' שֶׁהֵם 'כְּלִי הַהוֹלָדָה'. וְה'חֶלֶב' הוּא עֲלֵיהֶם, וַיּוּנֵק מֵהֶם.

וְזֶה ה'חֶלֶב' - הוּא הַתְּקוּף שֶׁמְנוּנִית הַגּוֹף, שֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל ה'טוֹב, בְּבַחֲבִינַת (אִיּוֹב טו, כז): "כִּי כִסָּה פָּנָיו בְּחֶלְבּוֹ". 'פָּנִים' הוּא ה'שִׁכְּלִי, שֶׁהוּא ה'טוֹב' כַּנִּזְכָּר, בְּבַחֲבִינַת (קִהְלֹת ח, א): "חֲכָמַת אָדָם תֹּאִיר פָּנָיו". וְה'שִׁכְּלִי הוּא ה'טוֹב' וְכוּ', בְּבַחֲבִינַת (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה א, ד): "יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה" - שֶׁהוּא בְּבַחֲבִינַת ה'שִׁכְּלִי. וְה'חֶלֶב' מְכַסֶּה עַל זֶה ה'טוֹב'.

וְאִז כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים 'תְּאֵאוֹת הַגּוֹף, שֶׁהֵם בְּבַחֲבִינַת 'שֶׁמְנוּנִית חֶלֶב הַגּוֹף' עַל ה'טוֹב' - אִזִּי חֲסִי־שְׁלוֹם אֵין ה'טוֹב' שׁוֹמֵעַ כָּלֵל אֶת ה'הַתְּעוֹרְרוֹת' שֶׁיִּשׁוּב לְמַעֲלָתוֹ.

בְּבַחֲבִינַת (תְּהִלִּים מט, יד): "זֶה דְרָכָם בְּסֹלָל לָמוֹ". וְאֵמֶר רַז"ל (שַׁבָּת לא:): "חֶלֶב יֵשׁ לָהֶם עַל כִּסְלֵיהֶם שֶׁמְכַסֶּה עֲלֵיהֶם" - שֶׁעַל־יַדֵּיָהּ אֵין שׁוֹמְעִים כָּלֵל דְּבָרֵי־ מוֹסֵר, וְאֵינָם מְסַתְּפִלִים עַל תְּכִלִּיתָם מַה יְהִי בְּסוֹפָם.

וְשָׂמָא תאמר שכחה יש להם, תלמוד-
 לומר (תהלים שם): 'ואחריהם
 בפיהם ירצו סלה' וכו' (שבת שם) - דהיננו:
 שמוזכרין בפיהם את סופם, ואף-על-פי-כן
 אינם מתגברים לשוב לשרשם. וכל-זה:
 "מחמת החלב שיש להם על כסליהם
 שמכסה עליהם".

נמצא: שה'חלב' חופה על ה'טוב', ויונק
 ממנו. ועל-כן ה'חלב' הוא אסור
 באכילה לישראל - כי אי-אפשר לנו לבררו
 בשום-אופן על-ידי האכילה - כי ה'טוב'
 כבוש ומהדק שם מאד מאד, שאי-אפשר לו
 לצאת בנו"ל, רק על-ידי 'אש שעל המזבח',
 על-ידי-זה יכולין לברר ולהוציא גם ה'טוב'
 ההוא שפ'חלב'.

ועל-כן בקרבנות - עקר ה'קרבן' הוא
 ה'חלב' דיקא, כמו שכתוב (ויקרא ג'
 טז): "כל חלב לה".

כי זה עקר ה'קרבן': לברר ולהעלות ה'טוב'-
 הכבוש מאד, שזהו בחינת 'חלב' שיונק
 מן ה'טוב-הכבוש' מאד.

ועל-ידי 'אש שעל המזבח', נכלה ה'רע',
 ונתברר ה'טוב-הכבוש' מאד - כי
 "מהאש יצאו והאש תאכלם" (יחזקאל טו, ז),
 ונאכל ה'רע', ואז עולה ה'טוב' לשרשו,
 ונשלים 'פגם-המזבח' בנו"ל.

הגמור' שמשתלשלין ויורדין מ'דינא
 קדישא, בחינת 'יצחק'.

"נפש כי תחטא בשגגה" (ויקרא ד, ב)
 - ענין ה'שגגות' -

מ.

(ח"א יט, בסוף)

בשה'לשון-הקדש' בא מלמעלה, עדין
 הוא 'חסר תקון' -
 כי עדין צריך להעלות ה'טוב' מן ה'תרגום'.
 וזהו סוד 'פונת מילה' וכו'.

ולהעלות ה'טוב' מן ה'תרגום' ל'לשון-
 הקדש', ולהפיל ה'רע' שבו,
 שזהו בחינת 'שלמות לשון-הקדש' - הוא
 על-ידי 'תקון השגגות', שצריך לתקן כל מה
 שחטא בשוגג, והבן.

וזה שפרש רש"י (חבקוק ג, א): "תפלה
 לחבקוק על שגינות" - "בתרגומו"
 [צלותא דצלי חבקוק נביא, פד אתגלי ליה על ארפא דיהב
 לרשיעיא, דאם יתובון לאורייתא בלבב שלים, ישתביק
 להון, ויהון כל חוביהון דחבו קדמוי, הא פשלותא].
 ש'עקר שלמות לשון-הקדש' - על-ידי
 ה'תרגום', בנו"ל.

וזה: "על שגינות" - כי 'שגינות' הוא
 בחינת 'תרגום' - כי 'תרגום' הוא
 בחינת (בראשית ב, ט): "עץ הדעת טוב ורע" -
 שמערב טוב ורע'.

וכן הוא ה'שוגג' - שיש בו גם כן טוב ורע'
 - שה'מעשה' הוא רע', ו'כונתו' טוב'.

"נפש כי תחטא" (ויקרא ד, ב; ה, איזכא)

לט.

(ח"א עד)

נפש כי תחטא" (ויקרא ד, ב; ה, איזכא).
 בחינת 'עשו', ה'סיגים' וה'פסלת'

מא.

(חיי-מוהר"ן דשו)

שְׁמַעְתִּי בְּלִפְעוּיֶיךָ, שְׁהִיָּה מְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנו דְּשָׁם, וְאָמַר: "מָה אַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְכִי מִסְפִּיקִים יְמִיכֶם וְכַחֲכֶם בְּלַכֶּם, לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מִמָּה שְׁקָלְקַלְתֶּם? רַק אֲנִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּשִׁבְלַכֶּם!

וַיֵּשׁ לְאֵל יָדֵי לְתַקֵּן הַכֹּל, כָּל מָה שְׁקָלְקַלְתֶּם עַד הַנְּהַ! רַק הָעֵקֶר: מַעֲתָה לֹא תַעֲשׂוּ עוֹד!

וְאֶפְלוּ מַהִיּוֹם וְהִלָּאָה - אֵינִי מִקְפִּיד עַל הַשְּׂגָגוֹת שֶׁתַּעֲבְרוּ חֶסֶם-וְשָׁלוֹם! - רַק הָעֵקֶר: שְׁעַל-כָּל-פָּנִים תִּשְׁמְרוּ עֲצֻמְכֶם מִמְּזִיד!" - וְעוֹד דְּבַר מְזֵה הַרְבֵּה!

מב.

(לקוטי-הלכות, חלב ודם א, ו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יט, תפלה לחבוקוק)

שׁוֹגֵג וּמְזִיד' - הֵם בְּחִינַת 'לָבָן וְעֶשׂוֹ, בְּחִינַת (פְּרָאשִׁית ב, ט"ז): "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע", וּבְחִינַת 'שִׁבְעִים עַמּוּיִן שֶׁהוּא רַע לְגַמְרִי'.

כִּי 'לָבָן הָאֶרְמִי' - הוּא בְּחִינַת הַתְּגַבְרוֹת הַרַע שֶׁבְּתַרְגוּם, שֶׁהוּא "עֵץ הַדַּעַת" הַנִּלְכָּד, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנּוּ גְרוֹז־יָאִיר שָׁם: "שְׁעַל-כֵּן לָבָן הָאֶרְמִי קָרָא לוֹ (שָׁם לֹא מִז): "יָגַר שֶׁהָדוּתָא" [גַּל הָעֵדוּת].

וְעַל-כֵּן אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא 'קַלְפָּה קָשָׁה מְאֹד, כִּי קַלְפַּת "עֵץ הַדַּעַת" קָשָׁה מְאֹד - אֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין יֵשׁ בּוֹ טוֹב הַרְבֵּה, וְעַל-כֵּן 'לָבָן נִמְצָא בּוֹ טוֹב הַרְבֵּה, כְּנִלְכָּד.

וְזֵהוּ בְּחִינַת 'שׁוֹגֵג' - 'שׁוֹגֵג' הוּא מִ"עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע", מִבְּחִינַת 'תַּרְגוּם,

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנּוּ שָׁם בְּפֶסוּק "תִּפְלָה לְחַבְּקוּק הַנְּבִיא עַל שְׂגִינּוֹת" (חַבְּקוּק ג, א), שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁ"י: "כְּתַרְגוּמוֹ, עֵינֵי-שָׁם.

[צְלוּתָא דְצַלִּי חַבְּקוּק נְבִיא כַּד אֲתַגְלִי לִיָּה עַל אֲרַכָּא דִּיהֵב לְרַשִׁיעִיָּא, דָּאִם יְתוּבוּן לְאוּרִיתָא בְּלִבְבֵי שְׁלִים, יִשְׁתַּבֵּיךְ לְהוֹן, וַיַּהוֹן כָּל חוּבְיָהוֹן דְּחִבּוּ קְדָמוּהִי, הָא כְּשְׁלוּתָא].

אָבֵל 'עֶשׂוֹ' - הוּא "זֶהְמָא דְדַהֲבָא" (זֶהַר תְּזַרִיעַ נֹא. מְצַרַע נּו. תַּקוּנֵי-זֶהַר קַכַּח: [פְּסֻלַּת הַזֶּהָב], בְּחִינַת 'רַעִי-הַפּוֹלֵל' שֶׁ'אֵין בּוֹ שׁוּם טוֹב בְּנִלְכָּד.

וְזֵה בְּחִינַת 'מְזִיד' - כִּי ה'מְזִיד', הָאָדָם עוֹשֶׂה עַל-יָדֵי רְתִיחַת-הַדָּמִים, בְּזִדּוֹן, בְּכַעַס, בְּרַצִּיחָה - שֶׁזֶה בְּחִינַת 'עֶשׂוֹ, כְּנִלְכָּד. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא 'מְזִיד' - עַל שֵׁם רְתִיחַת-הַדָּמִים, בְּבְחִינַת (פְּרָאשִׁית כה, כט): "וַיִּזְדַּע יַעֲקֹב נְזִיד", שֶׁמִּשָּׁם יִנִּיקַת עֶשׂוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם (שָׁם כה, ל): "הִלְעִיטֵנִי נֹא מִן הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה" וְכוּ'.

אָבֵל ה'שׁוֹגֵג' - הָאָדָם עוֹשֶׂה עַל-יָדֵי 'כְּבָדוֹת', עַל-יָדֵי ה'חֲלָבִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'לָבָן' - שֶׁהֵם מְכַבְּדִים עַל הַגּוֹף וְסוֹתֵמִין דַּעֲתוֹ, עַד שֶׁנוֹפֵל לְבְּחִינַת 'שְׁנָה', בְּחִינַת 'תַּרְדֵּמָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שִׁכְחָה' - וְעַל-יָדֵי-זֵה שׁוֹכַח וְעוֹשֶׂה הָאִסוּר בְּשׁוֹגֵג.

וְזֵה שֶׁמְצִינּוּ: שֶׁבְּכָל מַסְכַּת כְּרִיתוֹת וּבְשָׂאָר מְקוֹמוֹת הַש"ס - דֶּרֶךְ הַתְּנָא תְּמִיד כְּשֶׁרוֹצֶה לְדַבֵּר מ'שׁוֹגֵג, הוּא מְצִיר אוֹתוֹ ב'אֲכִילַת חֲלָב', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ שָׁם (כְּרִיתוֹת יא:): "אָמְרוּ לוֹ: אֲכַלְתָּ חֲלָב וְכוּ'". וְכֵן בְּכָל הַמַּסְכַּת, עֵינֵי-שָׁם - כִּי 'חֲלָב' הוּא בְּחִינַת 'לָבָן, בְּחִינַת 'שׁוֹגֵג, כְּנִלְכָּד.

וְזֵה שֶׁכָּתוּב בְּסִפְרִים: שֶׁהַתְּשׁוּבָה קָשָׁה עַל ה'שׁוֹגֵג, יוֹתֵר מֵעַל ה'מְזִיד'.

וּבְאֵמֶת בּוֹדְאֵי: ה'מזיד', אף-על-פי-כן חמור מאד מן ה'שוגג'. אך יש בזה אפנים - כי באפן אחר 'קלפת לבן' קשה מאד, הרבה יותר מ'קלפת עשוי'.

כִּי 'לָבֵן' - בא בערמה ובמרמה ובתחבולות - עד שפסתיר ומערבב דעתו, ואין יכול לשמר ממונו כל-כך. וזה בחינת ה'שגגות' שמכשילו בלא דעתו. ועל-כן קשה מאד לצאת ממונו, כפי-אם בסיוע גדול מלעלא.

אָבֵל 'עָשׂו' - שהוא בחינת 'מזיד', שהוא בא ברציחה' - אזי אפשר לחגר מתניו ולהתגבר, ללחם עמו, להרגו ולהכניעו. אמן בן יהי רצון.

מג.

(לקוטי-הלכות, תערובות א, ט"א יב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יט, 'תפלה לחבוקים')

"ספק דאורייתא" (ביצה ג: ועוד) - הוא בחינת 'תרגום', בחינת "עץ הדעת".

כִּי ה'ספקות' - הם בחינת 'שגגות', שהם מ'הסתרת הידיעה' ו'ערבוב הדעת', שמזה באים ה'ספקות' וה'שגגות', שהם בחינת "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), שמשם בא 'ערבוב הדעת', פמוכא לעיל בהלכות חלב ודם (הלכה א - המוכא לעיל).

כִּי הוּא בְּחִינַת 'תַּרְדֵּמָה וְשִׁנְהָ', שהוא 'הסתלקות המחין', שמשם באין ה'ספקות' וה'שגגות'.

וְכֵן מוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ בְּפֵרוּשׁ (שם בְּהַתּוֹרָה ח"א יט): "שהשגגות הם בבחינת עץ הדעת".

וְזֶהוּ גַם-כֵּן בְּחִינַת ה'ספקות' כנ"ל - כי ה'ספק' הוא 'ממצע בין טוב לרע' - כי הוא מספק אם הוא 'טוב' או אם הוא 'רע'.

וְעַל-כֵּן (ביצה ג: ועוד): "ספק דאורייתא לחמרא" - כי הוא בחינת 'תרגום' הסמוך ל'רע-הכולל', בחינת 'אסור דרבנן', מאחר שהוא מספק ב'אסור תורה'. שפשה'אסור ודאי', הוא 'רע-הכולל' לגמרי.

עַל-כֵּן גם כשנולד 'ספק אסור', ויצא מ'ודאי אסור' ל'ספק', דהינו: מבחינת רע לגמרי, לבחינת "עץ הדעת" ש'מערב טוב ורע' כנ"ל - עם-כל-זה, הוא בחינת ה'רע' ש'זה עם הטוב', כי "הספק, כמחצה על מחצה דמי" (עין כתבות טו: ועוד).

וְעַל-כֵּן אף ש'אינו רע לגמרי' - אף-על-פי-כן הוא אסור בבחינת "אסור עץ הדעת", בחינת 'לשון תרגום' שלא נתברר - כי הוא סמוך ל'רע-הכולל', שזהו בחינת 'אסור דרבנן'. וכן יש דעות: "שספק דאורייתא, הוא ש'זה עם אסור דרבנן".

אָבֵל (שם): "ספק דרבנן לקלא" - כי הוא בחינת רבו טוב, מאחר שאכלו ודאי אסור דרבנן אינו אסור, כפי-אם בבחינת 'תרגום' שהוא 'מערב טוב ורע'.

וְעַכְשָׁיו שהוא 'ספק אסור דרבנן', ויצא מבחינת 'ודאי' לבחינת 'ספק' הנ"ל, שהוא גם-כן 'מחצה על מחצה' - נמצא: ש'רבו טוב', והוא "ש'זה עם ספק ספקא דאורייתא, שהוא גם-כן מתר" - מאחר ש'רבו להתר' וכו', כי גם כל 'דברים המתרים', הם בחינת 'רבו טוב' וכו'. (עין בפנים באריכות).

וְעַל-כֵּן מצינו: שאסור דרבנן חמור מאסור דאורייתא, כמו שאמרו רז"ל (ערובין כא:): "חמורים דברי סופרים, יותר משל תורה" - אף שלדינא בודאי אסור דאורייתא חמור הרבה יותר, כי "ספק

דְּאוּרִיתָא לְחַמְרָא, וְסַפֵּק דְרַבְּנָן לְקַלָּא" - אַדְּ
 יֵשׁ בְּזֵה אַפְּנִים בְּבַחֲיִנַת 'שׁוּגַג וּמִזִּיד', שְׂבִאפֶן
 אֶחָד 'שׁוּגַג' חָמוּר מִן ה'מִזִּיד', כִּי 'קַלְפַת עֵץ
 הַדְּעַת' קָשָׁה בְּיֹתֵר, כִּנְ"ל בְּהִלְכוֹת חֵלֶב (הִלְכָּה
 א - הַמּוּבָא לְעִיל).

כְּמוֹ-כֵן בְּבַחֲיִנָה זֹה: 'אֶסוּר דְרַבְּנָן' חָמוּר
 מ'אֶסוּר דְּאוּרִיתָא'. וְכֵן בְּבַחֲיִנָה זֹה:
 'סַפֵּק אֶסוּר' חָמוּר מ'אֶסוּר וְדֹאֵי', כְּמוֹ
 שְׂמוּבָא (רמ"א, ארְחֵחֵיִים, תרג): "כִּי אֲשֶׁם-תְּלוּי,
 בְּיָקָר מִחֻטָּאת" - כִּי ה'סַפֵּק' הוּא בְּבַחֲיִנַת
 "עֵץ הַדְּעַת", שֶׁהִיא 'קַלְפָּה קָשָׁה בְּיֹתֵר',
 כִּנְ"ל וְכוּ'.

וְזֵהוּ (קַהֲלַת יב, יד): "כִּי אֵת כָּל מַעֲשֵׂה
 הָאֱלֹקִים יָבֵא בְּמִשְׁפָּט" וְגו' - הֵינּוּ:
 שְׂאֵפְלוּ ה'שְׂגָגוֹת' צְרִיכִין לְתַקּוֹן, כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ
 רש"י: "עַל כָּל נַעֲלָם - אֶפְלוּ הַשְּׂוֹגַג".

הֵינּוּ כִנְ"ל: שְׂתַקּוֹן הַשְּׂגָגוֹת, הוּא בְּבַחֲיִנַת
 'שְׂלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' עַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן
 תַּרְגוּם', שֶׁזֶהוּ בְּבַחֲיִנַת 'שְׂלֵמוֹת תּוֹרַה-שְׂבִכְתָּב'
 עַל-יַדֵּי 'תּוֹרַה שְׂבַע-לְפָּה' (עֵין בְּפָנִים).

וְזֵהוּ (קַהֲלַת שָׁם): "אִם טוֹב וְאִם רָע" - שֶׁהוּא
 בְּבַחֲיִנַת "עֵץ הַדְּעַת" שֶׁהוּא מְעַרְב
 טוֹב וְרָע, כִּנְ"ל.

"וְקִמֵץ הַכֹּהֵן" (וַיִּקְרָא ה, ב)

מד.

(ח"א נד, ה-בסוף)

ה'כַּחֲמֻדְמָה' בָּא עַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן-הָרַע' -
 כִּי 'כַּחֲמֻדְמָה' הוּא-
 'כַּחֲמֻדְמָה' כִּי גַם 'בְּהֵמָה' יֵשׁ לָהּ זֶה
 ה'כַּחֲמֻדְמָה'. וְה'מוֹצִיא דְבָהּ', נוֹפֵל
 לְבִהְמִיּוֹת, וְעַל-כֵּן נִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כַּחֲמֻדְמָה'
 - כִּי "מוֹצִיא דְבָהּ הוּא כְּסִיל" (מְשָׁלֵי י, יח).

וּכְשֶׁה'דְּעַת' נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ - נוֹפֵל
 מ'אַהֲבַת הַשֵּׁם-יִתְפָּרֵד'
 ל'אַהֲבַת הַבְּהֵמִיּוֹת', בְּבַחֲיִנַת (הוֹשַׁע ד, ו): "כִּי
 אֲתָה הַדְּעַת מְאֻסָּת, וְאִמְאָסָד מִכֶּהֵן לִי".

"כֹּהֵן" - הֵינּוּ בְּבַחֲיִנַת (ישַׁעְיָה מֵא, ח): "אֲבָרְהֵם
 אֶהְיֶה", בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים קי, ד): "אֲתָה
 כֹּהֵן", בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא ה, ב): "וְקִמֵץ הַכֹּהֵן" - כִּי
 עַל-יַדֵּי 'פְּגַם-הַדְּעַת', נוֹפֵל מ'אַהֲבַת-
 דְּקֹדֶשׁהּ, שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת 'כֹּהֵן'.

נ"ב. 'קִמֵץ-קִמִּיצָה' הוּא בְּבַחֲיִנַת 'אַהֲבָה', עַל-יַדֵּי ה'כֹּהֵן'
 שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת 'חֶסֶד'. כְּמוֹ דֹאֵיתָא ב'תַּקּוּנֵי-זֵהר' (ה):
 "אַהֲבָה דֹאֵיהִי קִמֵץ רַחֲמֵי". וְעוֹד שָׁם: "קִמֵץ מִימִינָא,
 וְקִמֵץ מִכַּהֵן מִשָּׁם". וְעוֹד (יט): "וְהֵאֵי נִקּוּדָה וְכוּ', אֲתַקְרִי
 קִמֵץ, קוּמֵץ סְתִים, בְּגִין וְקִמֵץ הַכֹּהֵן מִשָּׁם מְלֵא
 קִמִּצוֹ". וְעוֹד (קכו): "וְנִקּוּדָה דִּילָּהּ קִמֵץ, דֹּאֲתַמַּר בִּיהּ:
 'וְקִמֵץ הַכֹּהֵן, וְכִהְנָא אִיהוּ לִימִינָא'".

שְׂעַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן-הָרַע', נִתְקַלְקַל וְנִפְגַּם
 בְּבַחֲיִנַת 'אַהֲבָה-דְּקֹדֶשׁהּ', וְאֵז
 מִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כַּחֲמֻדְמָה', 'כַּחֲמֻדְמָה' וְנִפְגַּם
 בְּבַחֲיִנַת (הוֹשַׁע שָׁם): "נִדְמּוּ עַמֵּי מִבְּלֵי הַדְּעַת".
 "נִדְמּוּ" - הֵינּוּ: "כַּחֲמֻדְמָה".

ו"מוֹצִיא דְבָהּ" (בַּמִּדְבָּר יד, לו) - עַל-יַדֵּים
 נִתְקַלְקַל וְנִפְגַּם בְּבַחֲיִנַת 'אַהֲבָה-
 דְּקֹדֶשׁהּ, שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת: "וְקִמֵץ הַכֹּהֵן",
 כִּנְ"ל.

לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פּוּרִים ג, ו: עֵקֶר ה'קֶרְבָּן' הוּא:
 שְׂמַעְלִין וּמִתְקַנִּין 'כַּחֲמֻדְמָה' שֶׁהוּא 'כַּחֲמֻדְמָה',
 וּמִתְקַנִּין אוֹתוֹ בְּבַחֲיִנַת 'אָדָם', כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (וַיִּקְרָא א, ב):
 "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָּן לָהּ מִן הַבְּהֵמָה וְכוּ', תִּקְרִיבוּ
 אֵת קֶרְבַּנְכֶם" - כִּי זֶה עֵקֶר ה'קֶרְבָּן': לְהַעֲלוֹת מ'בְּהֵמָה'
 ל'אָדָם (אֲהַר תְּרוּמָה קעח).

לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּכוֹר בְּהֵמָה-טְהוּרָה ב, ב (עַל-פִּי
 לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן ח"א נד הנ"ל): עֵקֶר תַּקּוֹן וּבְרוּר ה'מִדְמָה', הוּא
 עַל-יַדֵּי בְּבַחֲיִנַת 'קֶרְבָּן', שְׂעַל-יַדֵּיו מַעֲלִין וּמְבַרְרִין רְיוּחַ
 הָאָדָם מִן רְיוּחַ-הַבְּהֵמָה, בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי
 יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָּן לָהּ מִן הַבְּהֵמָה".

על-כן נותנין אותו ל'פנה' שהוא 'אהבה-דקדשה', והוא מתקנו על-ידי שמקריבו ל'קרפן' - שעל-ידי-זה נתברר ונתתקן 'פני-המדמה'.

ועל-כן גם כל ה'קרפנות', הם על-ידי ה'פנה', שהוא 'אהבה-דקדשה' - כי כל ה'קרפנות' באין בשביל-זה: לתקן 'פני-המדמה', 'פני-הבהמיות', לבררו ולתקנו, להעלותו ל'בחינת אהבה-דקדשה', ב'חינת פנה'.

"והתודה אשר חטא עליה" (ויקרא ה, ה)
- ענין ה'ודוי' על הקרפן -

מה.

(ח"א כה, א-ה)

נמצא לעיל בפסוק (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרפן לה".

"אשם הוא אשם אשם לה" (ויקרא ה, יט)

מו.

(לקוטי-הלכות, שבועות ב, כד)

ועל-כן צריכין לכבד גם את הזקן בשנים, אף-על-פי שאינו חכם, ובלבד שאינו רשע שהוא זקן אשמאי (קדושין לב: - "אשם רשע ועם-הארץ". רש"י).

ועקר ה'זקן אשמאי' שהוא ה'רשע', הוא החולק על הצדיק, כי באמת כל ישראל נקראים צדיקים, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמד ישראל כלם צדיקים" - כי יש בכל אחד מישראל 'נקדה-טובה' שהוא ב'חינת צדיק'.

אבל מחמת מעשיו שאינם כראוי - נתפסה ונתעלם ב'חינת צדיק' שבו, שהוא ה'נקדה-טובה' שבו.

ועל-כן עקר תקון כל האדם - הוא ה'צדיק-האמת' שהשלים מעשיו ב'תכלית השלמות', וכל ה'נקדות-טובות' שהוא ב'חינת נקדות צדיק', כלולים בו. וכל מי שנכלל ומקרב אליו, מאיר ב'חינת ה'נקדה-טובה' שבו, ועל-כן גם הוא בכלל 'צדיק'.

אבל החולק על הצדיק - עוקר עצמו משרשו, ואין יכול להאיר בו ב'חינת צדיק' שבו. ועל-כן הוא דיקא נקרא רשע', שהוא הפך ה'צדיק', מאחר שנתרחק ונתהפך מה'צדיק', ונתעלם נקדתו הטובה ששרשה וחייתה מה'צדיק-האמת' כנ"ל.

וזהו ב'חינת זקן אשמאי' שהוא ה'רשע' - כי עקר ה'רשע', הוא החולק על ה'צדיק' והוא הפך ה'צדיק'. ועל-כן הוא רשע', כי הפך ה'צדיק' הוא רשע' וכנ"ל.

ויש לרמז: שבשביל-זה קראוהו את ה'רשע' וה'חולק בשם זקן אשמאי' - לרמז: שעקר ה'רשע' הוא החולק על ה'צדיק-האמת', שנקרא בשביל זה זקן אשמאי'. הפך הנסמכין על ה'צדיק-האמת', שעליהם נאמר (תהלים לד, כג): "פודה ה' נפש עבדיו, ולא יאשמו כל החוסים בו".

אבל זה החולק עצמו מה'צדיק-האמת', הוא נקרא אשמאי', לשון אשם' - הפך החוסים בצל ה'צדיק-האמת', שהם ב'בחינת: "ולא יאשמו כל החוסים בו". אבל ה'חולק' הוא נקרא אשמאי', כי הוא אשם אשם בה" (ויקרא ה, יט), וכתורתו הקדושה - מאחר שחלק עצמו מ'הצדיק-האמת', שהוא שרש וחיית הכל.

וזהו ב'חינת מה שהתודו על שפגמו וחלקו על 'יוסף', שהוא ב'חינת ה'צדיק'

הַאֲמֶת' - אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית מֵב, כֵּא): "אֲבָל אֲשֵׁמִים
אֲנַחְנוּ עַל אֲחִינוּ" וְכו' - בִּי זֶה עֵקֶר הָאֲשָׁם,
כְּשֶׁחֹלְקִין עַל ה'צְדִיק־הָאֲמֶת' וְכֵן"ל, הַפֶּדָּה:
"וְלֹא יֵאָשְׁמוּ כָּל הַחֹסִים בּוֹ" בַּנֶּ"ל.

"וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזַל, אוֹ אֶת הַנֶּעֱשֶׂק
אֲשֶׁר עָשָׂק" (ויקרא ה, כג) - חֲמוֹר 'אֶסּוּר גְּזֵלָה'

מז.

(ח"א כט, ט)

הַגְּזֵזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, גֹּרֵם דִּם-יַגִּידָה לְשִׂכְיֵנָה,
בְּבַחֲיִנַת (יחזקאל ז, ט): "וְזָהָבָם
לַגִּידָה".

בְּשִׁבְלִי-זָה נִקְרָא 'גְּזֵלָה': בַּחֲיִנַת 'בְּגַד',
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (ישעיה כד, טז):
"וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ" - הֵינּוּ 'פְּגָם-הַבְּגָדִים',
בַּחֲיִנַת (שְׁבַת קיג): "שֶׁנִּמְצָא רֶבֶב עַל בְּגָדָיו",
בַּחֲיִנַת 'פְּגָם-הַבְּרִית'.

מח.

(ח"א לה, א)

דַּע: בִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא לְשׁוֹב אֶת הַדָּבָר
לְמָקוֹם שֶׁנִּטַּל מִשָּׁם, וְהוּא בַּחֲיִנַת
"זִרְקָא", הַמּוּבָא בְּזֵה־רֵר-הַקְּדוּשׁ (תְּקוּנֵי-זֵה־ר מ: ס.
פז: וְעוּד): "דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתְרֵי דְּאִתְנַטְיִלַת
מִתְמַן". וּמֵאֵן הֵהוּא אַתְרֵי, הוּא 'חֲכָמָה',
שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ כָּל הַדְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים
קד, כד): "כִּלְמֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ".

[לְקוּטֵי-הַלְכוּת, גְּזֵלָה ג, ג: הַתְּשׁוּבָה עַל כָּל הַחֲטָאִים,
הוּא בַּחֲיִנַת תְּקוּן הַגְּזֵלָה וְהַעֲשָׂק אֲשֶׁר גָּזַל וְעָשָׂק אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכִנְסַת-יִשְׂרָאֵל עַל-יַדֵּי חֲטָאִיו. וְעַל-כֵּן
אֵיתָא בְּזֵה־רֵר-הַקְּדוּשׁ וּמוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (ח"א לה, א):
"שֶׁתְּשׁוּבָה הוּא בַּחֲיִנַת 'זִרְקָא', דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתְרֵי
דְּאִתְנַטְיִלַת מִתְמַן" - הֵינּוּ: לְהַחְזִיר אֶת הַדָּבָר לְמָקוֹם
שֶׁנִּטַּל מִשָּׁם].

מט.

(ח"א נט, ה)

כָּל הַנִּפְשׁוֹת שֶׁרָשָׁם בְּעֵשִׂירוֹת, בְּבַחֲיִנַת
(דְּבָרִים כד, טו): "וְאֵלָיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת
נַפְשׁוֹ". בְּשִׁבְלִי-זָה "הַגְּזֵזֵל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל,
כְּאֵלּוּ גִזְזֵל אֶת נַפְשׁוֹ" (בְּבֵא-קָמָא קיט.).

נ.

(ח"א סט - חֲמוֹר אֶסּוּר גְּזֵלָה אֶפְלוּ בְּמַחְשָׁבָה)

הַגְּזֵזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, גִּזְזֵל מִמֶּנּוּ בְּנִיּוֹ, עַל-יַדֵּי
שֶׁגִּזְזֵל וְנוֹטֵל הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר נַפְשָׁה
שֶׁל אִשֶׁת חֲבֵרוֹ שֶׁגִּזְזֵל מִמֶּנּוּ. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ
חַז"ל (בְּבֵא-קָמָא קיט.): 'הַגְּזֵזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, כְּאֵלּוּ
גִּזְזֵל מִמֶּנּוּ נַפְשׁוֹ בְּנִיּוֹ וּבְנוֹתָיו".

וְזֶה סוּד בְּנִינַת הַגְּמָרָא (בְּבֵא-קָמָא קג.): "הַגְּזֵזֵל
אֶת חֲבֵרוֹ שָׁוָה פְּרוּטָה, יוֹלִיכֵנּוּ אַחֲרָיו
אֶפְלוּ לְמַדִּי".

הַגְּמָרָא הִיא נַעֲלָמַת וְנִסְתַּרְתָּ מְאֹד, וְזֶה
בְּוִנְתָּם הָאֲמֶת: "הַגְּזֵזֵל וְכו',
יוֹלִיכֵנּוּ אַחֲרָיו אֶפְלוּ לְמַדִּי" - הֵינּוּ: 'לְמוּדֵי
ה', הֵינּוּ הַבְּנִים, כְּמָה שֶׁפְּתוּב (ישעיה נד, יג):
"וְכָל בְּנֵיךָ לְמוּדֵי ה'" - שֶׁצְּרִיף לְהַחְזִיר לוֹ
אֶפְלוּ הַבְּנִים שֶׁגָּזַל מִמֶּנּוּ עַל-יַדֵּי שֶׁגָּזַל אֶת
מְמוֹנּוֹ.

וְדַע: שֶׁעַל-יַדֵּי 'צְדָקָה', יוֹכֵל לְתַקֵּן מְמוֹן
גְּזֵלָה שֶׁגָּזְלוּ עַל-יַדֵּי 'חֲמָדָה'.

כִּי 'גְּזֵלָה' מִמֶּשׁ - אֵין לָהּ תְּקוּן עַד שֶׁיִּשְׁיֵיב
אֶת הַגְּזֵלָה, וְכֵן "אִם גָּזַל אֶת הָרַבִּים,
צְרִיף לַעֲשׂוֹת בְּהַמְמוֹן שֶׁגָּזַל צְרִיבֵי רַבִּים"
(בִּיצָה כט.).

אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ מְמוֹן גְּזֵלָה עַל-יַדֵּי 'חֲמָדָה'
- זֶה יוֹכֵל לְתַקֵּן עַל-יַדֵּי 'צְדָקָה' -
שֶׁעַל-יַדֵּי 'צְדָקָה', יִתְקַיֵּם אֶצְלוֹ מְמוֹנוֹ, אַף
שֶׁהִיא שֶׁל 'גְּזֵלָה' עַל-יַדֵּי 'חֲמָדָה'. (עֵין בְּפָנִים
בְּאַרְיִכוֹת כָּל הַתּוֹרָה).

[שיחות-הר"ן קלג: מה שכתוב בהתורה (ה"א ס"ט הנ"ל) מגדל אסור גזלה וחמדה אפלו במחשבה, פרוש על (בבא קמא קג.) "הגזל את חברו יוליכנו אחריו אפלו למדי" - דהינו למודי ה", הינו הבנים' וכו'. שמעתי מפיו הקדוש שאמר: "שכף שמע שהיו לומדים בן הגמרא הנ"ל במקום ששמע"!.]

[חיי-מוהר"ן נט: בשעה שאמר רבנו ז"ל המאמר 'חמר אסור גזלה סימן ס"ט (הנ"ל), עמד אז לפניו איש עשיר אחד שלא היו לו בנים. ואחר איזה ימים הפציר את רבנו ז"ל להתפלל עליו שיהיו לו בנים! - השיב לו רבנו ז"ל: "הלא אמרתי לך תורה [הנ"ל] על ראש-השנה, ולא הבין כונתו.

ואחר-כך נודע לו (להעשיר הנ"ל): שכונתו הוא: פי בבסקב היה איש אחד שירד מנכסיו, שהיה לו קנאה גדולה על העשיר הנ"ל שעלה למעלה ונתעשר כל-כך, וזה זמן לא כביר אשר היה בשתפות עמו, והיו לו מעות הרבה יותר מהעשיר הנ"ל, ולבסוף ירד ממדרגתו כל-כך, ועל-כן היתה לו עליו קנאה גדולה. גם לקח אצלו מעות מזמן ולא החזיר לו. ורמז לו רבנו ז"ל: "שבשביל זה אין לו להעשיר הנ"ל בנים", כמבאר היטב במאמר הנ"ל.

אך במאמר הנ"ל מבאר: שלפעמים מתגבר את-עצמו בקנאה וחמדה גדולה כל-כך על מעות חברו, עד שעל-ידי זה לוקח ממנו אף את 'אשתו'. וכן היה: שאחר-כך סמוך לפטירת רבנו ז"ל, צנה לאנשיו: שיאמרו להעשיר הנ"ל: "שיגרש את אשתו, ויקח אשה אחרת, ויוליד בנים!" - וכן עשה, וגרש את אשתו אחר פטירת רבנו ז"ל כמה שנים.

ובתוך זה הזמן נפטרה אשתו של האיש הנ"ל שהיה לו קנאה על העשיר הנ"ל, ואז לקח האיש הזה את אשת העשיר הנ"ל, ונתקמו כל דברי רבנו ז"ל המרמזים במאמר הנ"ל. והעשיר הנ"ל לקח לו אשה אחרת, והיו לו ממנה בנים].

נא.

(ספורי-מעשיות, מעשה ב ממלך ומיסר)

אחר-כך ראו כמין אי הים, ונתקרבו לשם. והיו שם שנים-עשר גזלנים, ורצו להרגם.

ושאלה היא [ה'בת-קיסר']: **"מי הגדול שבכם?"** - והראו לה.

אמרה לו: **"מה מעשיכם?!"** - אמר לה: **"שהם גזלנים!"**

אמרה לו: **"אף אנחנו גזלנים, רק שאתם גזלנים' ב'גבורה' שלכם, ואנחנו גזלנים' על-ידי 'חכמה', פי אנו מלמדים בלשונות ובכלי-זמר - בכך מה בצע פי תהרגו אותנו? - הלא טוב שתשאנו אותנו לנשים, ויהיה לכם גם העשירות שלנו!"**

והראתה היא להם מה שבספינה, ונתרצו לדבריה.

והראו ה'גזלנים' להם גם-כן כל העשירות שלהם, והוליכו אותם בכל המקומות שלהם.

והספימו: שלא יהיו נושאים בבת-אחת, **כי אם בזה אחר זה:** (הינו: שכל ה'גזלנים' הנ"ל, לא יהיו נושאים את ה'שירות' הנ"ל בלם בבת-אחת, רק הנשואין שלהם יהיה בזה אחר זה). גם שיבררו לכל אחד שורה אחת לפי הראוי לו, הגדול לפי גדלו וכו'.

אחר-כך אמרה להם: **"שתכבד אותם ביין טוב, נפלא מאד, שיש לה בספינה, שאינה מסתפקת ממנו, רק הוא טמון אצלה עד יום שיזמן לה השם-יתברך הזווג שלה!"**

ונתנה להם היין ב'שנים-עשר גביעים, **ואמרה** "שכל אחד ישתה לכל אחד מהשנים-עשר!" - ושתו, ונשתברו, ונפלו.

ואמרה לחברותיה הנ"ל: **"לכו ושחטו כל אחת את בעלה!"** - והלכו ושחטו בלם! - ומצאו שם עשירות מפלג מאד, שלא היה אצל שום מלך וכו'.

נב.

(ספורי-מעטיות, מעשה ג מחגר)

וְאָמַר הַנְּאֻמָּן: "שְׂלִינּוּ שָׁם!" - וְלֹא רָצָה [החגר]. וְהַפְּצִירוּ בּוֹ, וְהוּא עִקְשׁ אוֹתָם. וְנָסְעוּ מִשָּׁם, וְתָעוּ בַיַּעַר, וְנָפְלוּ עֲלֵיהֶם 'גְּזֻלָּנִים'.

וְאוֹתָן ה'גְּזֻלָּנִים', נַעֲשׂוּ עַל-יָדֵי: שְׁהִיָּה פַעַם-אַחַת 'רָעַב', וּבֹא אֶחָד לְעִיר, וְהַכְרִיז: "מִי שְׂרוּצָה 'מְזוֹנוֹת', יָבֹא אֵלָיו!" - וְנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו בַּפֶּה אֲנָשִׁים, וְהוּא עֹשֶׂה בְּעֶרְמָה, וּמִי שְׁהִיָּה מִבֵּין בּוֹ שָׂאִין בּוֹ צָרָה אֵלָיו, דָּחָה אוֹתוֹ.

וְלֹא-אֶחָד הָיָה אוֹמֵר: "אַתָּה תּוֹכֵל לַהֲיוֹת בְּעַל-מְלָאכָה!" - וְלָזָה אָמַר: "אַתָּה תּוֹכֵל לַהֲיוֹת בְּרַחֲמִים! - וַיִּבְרַר רַק 'אֲנָשִׁים חֲכָמִים', וְהִלְךְ עִמָּהֶם לַיַּעַר, וְאָמַר לָהֶם: "שְׂיִהְיוּ נַעֲשִׂים 'גְּזֻלָּנִים'! בְּאֲשֶׁר שָׁמַכְאָן הוֹלְכִים הַדְּרָכִים לְלִיפְסִיק, לְבַרְעֶסְלָא, וְלִשְׂאָר מְקוֹמוֹת, וְנוֹסְעִים בְּכָאן סוֹחְרִים, וְנִגְזַל אוֹתָם וְנִקְבָּץ מְעוֹת!"

וְנָפְלוּ עֲלֵיהֶם! (הִינּוּ: אֵלּוּ ה'גְּזֻלָּנִים' הַנִּלְ, נָפְלוּ עַל הַבֶּן הַנִּלְ שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִילְךְ, וְעַל הָאֲנָשִׁים שֶׁלּוֹ, דִּהְיִינוּ: ה'נְאֻמָּן' וְה'בְּעַל-עֵגְלָה').

ה'בְּעַל-עֵגְלָה' וְה'נְאֻמָּן' שְׁהִיּוּ יְכוּלִים לְבָרַח, בְּרַחוּ. וְהוּא, נִשְׂאָר עַל הָעֵגְלָה. וּבָאוּ וְלָקְחוּ ה'תְּבָה שֶׁל הַמְּעוֹת, וְשָׂאוּ אוֹתוֹ: "לָמָּה אַתָּה יוֹשֵׁב"?! - וְהַשִּׁיב: "שְׂאִינּוּ יָכוֹל לִילְךְ!" - וְגִזְלוּ ה'תְּבָה' וְה'סוֹסִים', וְהוּא נִשְׂאָר עַל הָעֵגְלָה'.

וְה'נְאֻמָּן' וְה'בְּעַל-עֵגְלָה' (שְׁבָרְחוּ לְמָקוֹם שְׁבָרְחוּ), יִשְׁבוּ עִצְמָם: "בְּאֲשֶׁר שֶׁלָּקְחוּ 'פְּרוֹקְלָאדִין' [שְׁטַר־יְחֹב] מִפְּרִיזִים, וְלָמָּה לָּהֶם לָשׁוּב לְבֵיתָם, שְׂיִוְכְלוּ לָבוֹא בְּשִׁלְשָׁלוֹת? - טוֹב לָהֶם לִשְׂאָר שָׁם (בְּמָקוֹם

שְׁבָרְחוּ לְשָׁם), וְיִהְיוּ בְּכָאן 'נְאֻמָּן' וְיַבְעַל-עֵגְלָה"! וכּו' וכּו'.

וַיֵּשֶׁב עִצְמוֹ [החגר], וְהִלְךְ לְאוֹתוֹ הַיַּעַר שְׂגֻזְלוֹ אוֹתוֹ שָׁם. בְּשָׂבָא לְשָׁם, בָּחַר לוֹ 'אֵילָן גְּבוּהָ, שֶׁהוּא סְמוּךְ לְהַדְרָךְ שְׂיוּצָאִים שָׁם ה'גְּזֻלָּנִים' לְגֻזַל, וְלָקַח ה'פּוֹל שֶׁל צְדִיקִים' וְה'פּוֹל שֶׁל מְשַׁעֲעִים', וְעַרְבָם יַחַד, וּפָזַר אוֹתָם עַל הַדְרָךְ, וְהוּא עָלָה עַל הָאֵילָן, וַיֵּשֶׁב שָׁם לְרֹאוֹת: "מַה יִּהְיֶה נַעֲשֶׂה בָּהֶם".

וְהָיוּ יוֹצְאִים שָׁם 'גְּזֻלָּנִים' שֶׁשָּׁלַח אוֹתָן ה'גְּזֻלָּן הַגָּדוֹל' שֶׁבָּהֶם הַנִּלְ לְצֵאת וְלָגֹזַל. וּכְשֶׁבָאוּ לְאוֹתוֹ הַדְרָךְ, תִּכְףּ בְּשַׁדְרָכוֹ עַל ה'פּוֹל הַנִּלְ' נַעֲשׂוּ 'צְדִיקִים' - וְהִתְחִילוּ לְצַעֵק עַל נַפְשָׁם: "עַל שְׂגֻזְלוֹ עַד הַנָּה, וְהִרְגוּ בַּפֶּה נַפְשׁוֹת!"

אָבֵל מַחֲמַת שְׁהִיָּה מְעַרְב שָׁם 'פּוֹל שֶׁל מְשַׁעֲעִים' - נַעֲשׂוּ 'צְדִיקִים מְשַׁעֲעִים', וְהִתְחִילוּ לְהִתְקוֹטֵט זֶה עִם זֶה. זֶה אָמַר: "בְּשִׁבִילְךָ גְּזַלְנוּ!" - וְזֶה אָמַר: "עַל-יָדְךָ גְּזַלְנוּ!" - עַד שֶׁהִרְגוּ זֶה אֶת זֶה.

וְהָיָה שׁוֹלַח בַּת אַחֲרֵת, וְהָיָה גַם-כֵּן כַּנִּלְ. וְהִרְגוּ זֶה אֶת זֶה כַּנִּלְ. וְכֵן הָיָה אַחֲרֵי-כֵן - עַד שֶׁנִּהְרְגוּ כֻלָּם.

עַד שֶׁהִבִּין: "שֶׁלֹּא נִשְׂאָרוּ כִּי-אִם הוּא בְּעִצְמוֹ, עִם עוֹד אֶחָד" (הִינּוּ: שֶׁהִבִּין הַנִּלְ חִבּוּ: שֶׁפָּבַר נִהְרְגוּ כָּל ה'גְּזֻלָּנִים' הַנִּלְ, וְלֹא נִשְׂאָר כִּי-אִם ה'גְּזֻלָּן הַגָּדוֹל' בְּעִצְמוֹ עִם עוֹד אֶחָד).

וַיִּרַד מִהָאֵילָן, וּכְבֵּד מִשָּׁם אֶת ה'פּוֹל הַנִּלְ' מִן הַדְרָךְ, וּפָזַר אֶת ה'פּוֹל שֶׁל צְדִיקִים' בְּעִצְמוֹ, וְהִלְךְ וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵילָן.

וְאוֹתוֹ הַגְּזֻלָּן' (הִינּוּ הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם) תָּמָה: "שֶׁשׁוֹלַח כָּל ה'גְּזֻלָּנִים', וְאֵין אֶחָד מֵהֶם שָׁב אֵלָיו"!!

וְהִלֵּךְ הוא בַּעֲצָמוֹ עִם הָאֶחָד שֶׁנִּשְׁאָר אֲצֵלוֹ. וְתִכְּף בְּשֵׁבַע עַל אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ (שֶׁפָּזַר שֵׁם הַבֵּן [הַחֲגֹר] הַנִּזְכָּר הַפּוֹלֵל שֶׁל צְדִיקִים לְבָדוֹ) - נַעֲשֶׂה 'צְדִיק'.

וְהִתְחִיל לַצֵּעֵק לְחִבְרוֹ עַל נִפְשׁוֹ: "עַל שֶׁהֵרַג כָּל-כָּף נַפְשׁוֹת, וְגִזַּל כָּל-כָּף!" - וְהָיָה תוֹלֵשׁ קְבָרִים, וְהָיָה שָׁב בְּתִשׁוּבָה וּמִתְחַרֵּט מְאֹד.

וּבֵינָן שְׂרָאָה (הַבֵּן הַנִּזְכָּר שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הָאֵילָן): "שֶׁהוּא מִתְחַרֵּט, וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה כָּל-כָּף" - יֵרֵד מִהָאֵילָן.

בֵּינָן שְׂרָאָה הַגִּזְלָן, שֶׁמֵּצֵא אָדָם - הִתְחִיל לַצֵּעֵק: "אֹי עַל נַפְשִׁי, כְּזֹאת וְכֹזֵאת עֲשִׂיתִי, אֵתהּ! תֵּן לִי תִשׁוּבָה!"

עָנָה לוֹ: "הַחֲזֵר לִי הַתְּבָה' שֶׁגִּזַּלְתָּם מִמֶּנִּי!" - כִּי כְּתוּב אֲצֵלָם עַל כָּל גִּזְלָה, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּגְזַל, וְאֲצֵל מִי נִגְזַל.

אָמַר לוֹ: "אֲנִי מַחֲזִיר לְךָ תְּכֵף, וְאֲנִי נוֹתֵן לְךָ אֶפְלוֹ כָּל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל גִּזְלָה שִׁישׁ לִי, רַק תֵּן לִי תִשׁוּבָה!"

אָמַר לוֹ: תִּשׁוּבָתְךָ הִיא רַק, שֶׁתִּלְךָ אֶל הָעִיר, וְתִצְעַק וְתִתְוַדֶּה: "אֲנִי הוּא שֶׁהִכְרַזְתִּי אֹז, וְעֲשִׂיתִי כַּמָּה גִּזְלָנִים, וְהִרְגֵּתִי וְגִזַּלְתִּי כַּמָּה נַפְשׁוֹת!" - זֶה הִיא תִּשׁוּבָתְךָ.

וַנִּתֵּן לוֹ [הַגִּזְלָן הַנִּזְכָּר לְהַבִּין הַנִּזְכָּר] כָּל הָאוֹצְרוֹת, וְהִלֵּךְ עִמּוֹ אֶל הָעִיר, וַעֲשֶׂה כֵן.

וּפִסְקוּ שֵׁם בְּאוֹתוֹ הָעִיר: "בְּאֲשֶׁר שֶׁהֵרַג כָּל-כָּף נַפְשׁוֹת - עַל כֵּן יִתְלוּ אוֹתוֹ, לְמַעַן יִדְעוּ!"

נג.

(סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יב מִבְּעַל-תְּנַפְלָה)

וּמֵאַחֵר שֶׁהָיָה הָעֵקֶר אֲצֵלָם [אֲצֵל הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת] הַמְּמוֹן, עַד שֶׁעַל־יְדֵי

מְמוֹן הַרְבֵּה הָיוּ נַעֲשִׂים אֲלוֹךְ - עַל כֵּן הָיָה לָהֶם חֲשַׁשׁ מִרְצִיחָהּ וְגִזְלָה, כִּי כָּל אֶחָד יִהְיֶה 'רוֹצֵחַ' וְגִזְלָן, כְּדֵי שִׁיחִיָּה נַעֲשֶׂה אֲלוֹךְ עַל יְדֵי הַמְּמוֹן שִׁיגְזַל!

אָךְ אָמְרוּ: "שֶׁמֵּאַחֵר שֶׁהוּא אֲלוֹךְ (דְּהַיְנוּ: הָעֲשִׂיר בְּעַל הַמְּמוֹן הוּא אֲלוֹךְ) - הוּא יִשְׁמַר מְגִזְלוֹת וּרְצִיחוֹת!"

וְתִקְנֵנוּ 'עֲבוֹדוֹת וְקִרְבָּנוֹת', שִׁיחִיו מִקְרִיבִים וּמִתְפַּלְלִים אֶל הָאֱלֹהִים הַנִּזְכָּר. גַּם הָיוּ מִקְרִיבִים בְּנֵי-אָדָם, וְהָיוּ מִקְרִיבֵי אֶת-עֲצָמָן אֶל הָאֱלֹהִים הַנִּזְכָּר וְכוּ'.

וּבְיַד אִי אֶת-עַל-פִּי-כֵן, הָיְתָה הַמְּדִינָה מְלֵאָה מִרְצִיחָהּ וְגִזְלָה - כִּי מִי שֶׁלֹּא הָיָה מֵאִמִּין בְּעֲבוֹדוֹת הַנִּזְכָּר, הָיָה 'רוֹצֵחַ' וְגִזְלָן, כְּדֵי שִׁיחִיָּה לוֹ מְמוֹן, כִּי עֵקֶר הָיָה אֲצֵלָם הַמְּמוֹן כַּנִּזְכָּר - כִּי עַל-יְדֵי הַמְּמוֹן יְכוּלִים לְקַנּוֹת כָּל דָּבָר, אֲכִילָה וּמְלַבּוּשִׁים, וְעֵקֶר חַיּוֹת הָאָדָם עַל-יְדֵי הַמְּמוֹן (כִּי הָיְתָה סְבִרָתָם, לְפִי דַעְתָּם הַמְּשַׁבֵּשֶׁת וְהַנְּבוֹכָה) - עַל כֵּן הָיָה הַמְּמוֹן הַאֲמוּנָה שֶׁלָּהֶם.

נד.

(סְפוּרֵי-הַמְּדוֹת, עֲנִינֵי גִזְלָה)

[א] מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגִזַּל, וּבֵינָן שֶׁהִתִּיר לַעֲצָמוֹ גִּזְלוֹת חֲבֵרוֹ הִרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֵטָא וְעוֹן, וְאִין תִּקְנָה לְהַסִּירוֹ מִדְּרַכּוֹ הָרַעָה (גִּנְבָה-וְגִזְלָה א).

[ב] בְּעוֹן הַגִּזְלָל, הַגּוֹבֵא עוֹלָה, וְרַעֵב הוֹה, וּבְנֵי אָדָם אוֹכְלֵי בֶשֶׂר בְּנִיהֵם (גִּנְבָה-וְגִזְלָה ב).

[ג] הַגִּזְלָל אֶת חֲבֵרוֹ שׂוּה פְרוּטָה, כְּאִלוֹ נוֹטֵל נִשְׁמָתוֹ וְנִשְׁמַת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, וְאֶפְלוֹ גֵרְמָא (גִּנְבָה-וְגִזְלָה ד).

[ד] מִי שֶׁלֹּא חָס עַל מְמוֹן חֲבֵרוֹ, בִּידוּעַ שֶׁהוּא גִּנֵּב (גִּנְבָה-וְגִזְלָה ה).

[ה] עִיר שְׂיֵשׁ בָּהּ גְּנָבִים, בִּידוּעַ שֶׁהָרֵב אוֹהֵב שָׂחָד (גְּנֵבָה-וַיִּגְזֹלָה יב).

[ו] עַל-יְדֵי דְבָרִים-בְּטָלִים, בָּאִים גְּנָבִים (גְּנֵבָה-וַיִּגְזֹלָה יג).

[ז] מִי שֶׁמְבִישׁ פְּנֵי חֵבְרוֹ, לְסוּף שְׂמֻקִּים עֲדוּת שְׂקָר, כְּדֵי שְׂיִגְזַל מְמוֹן (גְּנֵבָה-וַיִּגְזֹלָה טו).

[ח] הַגּוֹזֵל אֶת חֵבְרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְטַמְּאִין אוֹתוֹ בְּטַמְּאֵת קָרִי (מְמוֹן יד).

[ט] עַל-יְדֵי גְּנֵבָה, מַפְסִיד אֶת הַדַּעַת (גְּנֵבָה-וַיִּגְזֹלָה ח"ב ג; דַּעַת ח"ב טז).

[י] הַגְּנֵבָה, מְזִיק לְעֵינַיִם (גְּנֵבָה-וַיִּגְזֹלָה ח"ב ד; רֵאשִׁיָּה ח"ב יד).

[יא] עַל-יְדֵי גְּנֵבָה, הַמְשַׁקּוֹת מִתְקַלְקְלִין (מִשְׁקָה א).

[יב] כְּשֶׁמוֹצִיא גּוֹזֵל מִתַּחַת יַד חֵבְרוֹ, כְּאִלּוּ נָתַן צְדָקָה (צְדָקָה י).

נה.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, גְּזֵלָה ה, ב-ג - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א כ, 'תַּשְׁעָה תַּקוּנֵינִי')

וְזֶה בְּחִינַת (וַיִּקְרָא ה, כג): "וְהָשִׁיב אֶת הַגּוֹזֵל אֲשֶׁר גָּזַל, אוֹ אֶת הָעֶשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק" - "שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל תְּשׁוּבָה עַל כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁבָּעוֹלָם", כְּמַבְאָר בְּהַרְבֵּה 'סְפָרֵי-מוֹסֵר' (רֵאשִׁית-חֻמְמָה, שַׁעַר הַתְּשׁוּבָה פ"ב) שֶׁהֵבִיאוּ פְּסוּק זֶה לְעֵנֵן 'תְּשׁוּבָה'.

כִּי ה'בַּעַל-עֲבָרָה' נִקְרָא 'גְּזֵלָן', בְּחִינַת "גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ" (מְשָׁלִי כח, כד), "שֶׁהֵם קִדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשִׁכְנֵתָה" (בְּרֻכּוֹת לה:).

וְעַל-כֵּן "כָּל הַנְּהַנֶּה מֵעוֹלָם-הַזֶּה בְּהַתֵּר, רַק שֶׁהוּא בִּלְא בְּרָכָה, נִקְרָא 'גְּזֵלָן'", בְּחִינַת "גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ" (בְּרֻכּוֹת שם), מְכַל-שֶׁכֶּן כְּשֶׁנְּהַנֶּה בְּאִסּוּר חֲסִידוֹשָׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן גַּם ה'יִצְרָחֵרֶע' נִקְרָא 'גְּזֵלָן' וְחֻמְסָן, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תַּהֲלִים לה, י): "מְצִיל עֵנִי מִחֻזֵּק מִמֶּנּוּ וְעֵנִי וְאָבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ", שֶׁנֶּאֱמַר עַל ה'יִצְרָחֵרֶע', כְּמַבְאָר בְּמִדְרַשׁ בְּרֵאשִׁית (בְּרֵאשִׁית-דְּבָרָה נד, א): "הֵישׁ גְּזֵלָן גְּדוֹל מְזֵה" וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת (שָׁם קמ, ב-ה): "מֵאִישׁ חֻמְסִים תִּנְצְרֵנִי".

וְעַל-כֵּן תַּקְנוּ 'תַּקְנַת הַשְּׁבִים' בְּיֹתֵר בְּדִינֵי גְּזֵלָה, כְּמַבְאָר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּכַמָּה דִּינֵי הַשְּׁבִית הַגְּזֵלָה, שֶׁהַקְּלוּ עֲלָיו מִפְּנֵי תַּקְנַת הַשְּׁבִים" (גְּטִין פ"ה מ"ה; וְעוֹד).

כִּי עֵקֶר 'כַּח הַתְּשׁוּבָה' לְשׁוּב לְהַשְׁמִית-יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁבָּעוֹלָם - מְקַבְּלִין רַק מ'צְדִיקֵי-אֱמֶת', שֶׁעוֹסְקִין בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְלֹא-אֲחֵר הַסְּתַלְקוֹתָם, לְהָשִׁיב הַכֹּל לְהַשְׁמִית-יִתְבָּרֵךְ. וְכָל הַתּוֹרָה שֶׁמְשִׁיבִין וּמְגַלִּין לְיִשְׂרָאֵל, הַכֹּל בְּשִׁבִיל לְהַחְזִירָם לְמוֹטֵב, לְהָשִׁיבָם בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

כִּי זֶה כָּל כּוֹנֵנֵת-הַקְּדוּשָׁה בְּהַתְּגַלּוֹת תּוֹרָתָם - לְהַבִּיא אֶת יִשְׂרָאֵל לְיְדֵי 'תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים'.

וְעֵקֶר תַּקּוּן הַתְּשׁוּבָה - הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים שֶׁמְתַקְּנִים 'שְׂרֵשׁ פְּגָם הַגְּזֵלָה' ב'קְדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה' - דְּהֵינּוּ: שְׁגָם בְּתַפְלָתָם-הַקְּדוּשָׁה אֵינָם בָּאִים בְּבְחִינַת 'גְּזֵלָה'.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא: 'תַּקּוּן הַגְּזֵלָה' - בְּחִינַת "וְהָשִׁיב אֶת הַגּוֹזֵל" וְכוּ' - כִּי עֵקֶר 'תַּקּוּן הַתְּשׁוּבָה', נִמְשָׁךְ רַק מְבְחִינַת 'תַּקּוּן הַגְּזֵלָה' בְּשְׂרֵשָׁה, שֶׁהוּא מַה שְּׂאִין בָּאִים בְּתַפְלָתָם 'בְּכַח', בְּבְחִינַת 'גְּזֵלָה', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא מְשִׁיבִין תּוֹרָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְחִזְרִין בְּנֵי-אָדָם בְּתְשׁוּבָה (עֵין בְּפָנִים).

"מִנְל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְאִשְׁמָה בָּהּ" (ויקרא ה, כו)

נו.

(לקוטי־הלכות, גזלה ה, ז-בסוף)

כָּל הָעֵבְרוֹת וְהַפְּגָמִים שֶׁל כָּל בְּעֵלֵי־עֲבֵרָה'
רַחֲמָנָא־לְצַלָּן - נִמְשָׁךְ רַק מִבְּחִינַת
'דוּחַק אֶת הַשְּׁעָה', שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְהִמָּתִין וְכוּ'.

וְזֶה "עֵקֶר הַחֲטָא וְהַפְּגָם שֶׁל אָדָם־
הָרֵאשׁוֹן" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כ"א, ז; פְּרִיעֵץ־חַיִּים,
רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה פ"ב) וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'פְּגָם גְּזֻלָּה'
וְכוּ'. וְתִקּוּנוֹ הָיָה עַל־יְדֵי 'שִׁבְת', כִּי "שִׁבְת
אֲגִין עַל־זֵה" (זֶהר תְּרוּמָה קל"ח).

וְזֶה שְׂמִסְיַמַת 'פְּרִשְׁת גְּזֻל' (ויקרא ה, כו):
"לְאִשְׁמָה בָּהּ" - רֵאשִׁי־תְבוּת (תְּפִלַּת
שַׁחֲרִית שְׁבַת): "לֹאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל
הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, כַּמּוֹבָא (מוֹבָא בְּסִפְרֵי
חֲסִידוֹת).

[מְאֹר־וְשִׁמְשׁ, בְּפִרְשֵׁתֶךָ: שְׂמַעְתִּי מִהֶרֶב־הַקְּדוֹשׁ
'רַבְּנוּ מִנַּחֵם מַעֲנֵדֵל זְצוּק"ל מְרִימְנוּב': שְׂהַמְנַהֵג הָיָה
מִקְדָּם, כְּשִׁסִּים הַקּוֹרָא לְקִרּוֹת 'פְּרִשְׁת וַיִּקְרָא' שְׂמִסְיַמַת
"לְאִשְׁמָה בָּהּ" - הָיָה הַקֶּהֶל עוֹנִין אַחֲרָיו: "לֹאֵל אֲשֶׁר
שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי", שֶׁהוּא רֵאשִׁי־תְבוּת:
"לְאִשְׁמָה בָּהּ". עֵינ־שָׁם. וְעֵין גַּם בְּתַפְאֲרַת־שְׁלֵמָה
בְּפִרְשֵׁתֶךָ].

לקוטי תפלות

פרשת ויקרא

מפתח התפלות

[א] "אם עלה קרבנו" - ענין 'קרבן עולה' (ח"א צח).

אבל לפניך נגלו כל תעלומות לב,
ואתה יודע פמה קשה וכבד עלי
גם זה בעצמו, פי מבלבלים אותי,
ומונעים אותי מזה מאד.

ואפלו אם לפעמים, בחמלתך
הגדולה, אתה שולח לי איזה
דבורים, ואני מתחיל לפרש שיחתי ולבי
המר לפניך.

בתוך כך, נסתם לבבי באמצע הדבור,
ואני נשאר משתומם, כמי
שננתאלם בתוך דבריו מש.

כמו-כן פתאם נסתלק הדבור ממני,
ולבבי אטום, ומחשבותי
תמהים, ואיני יודע מה לעשות, כי פתאם
"נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית.
נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי
נעכר".

[א] לקוטי-תפלות ח"א צח

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קח, 'זבחי אלקים רוח נשברה')

"אם עלה קרבנו" (ויקרא א, ג)

- ענין 'קרבן עולה' -

אמר רבי שמעון בן יוחאי: לעולם אין העולה באה, אלא על
'הרהור הלב'. אמר רבי לוי" מקרא מלא הוא (יחזקאל כ, לב):
'"והעלה על רוחכם היו לא תהיה"'. (ויקרא ידב"ה ז, ג)

"זבחי אלהים רוח נשברה, לב נשבר
ונדכה אלהים לא תבזה".

רבנו של עולם, אתה יודע רזי עולם,
ותעלומות סתרי כל חי, אתה
חופש כל חדרי בטן, ובוהן כליות ולב.

אתה יודע: כי אין לי שום סמיכה
ותקוה לטוב אמתי ונצחי, כי-אם
על-ידי מה שאני מפרש שיחתי לפניך
בעל הרחמים.

וְנִדְמִיתִי כְּמוֹ "נְסוּג אַחֹר" מִמֶּךָ,
חֲלִילָה, וְאַתָּה כְּמִסְתִּיר פָּנִים
מִמֶּנִּי.

וּבְכָר גְּלִית אֲזַנִּינוּ: שְׁכַל־זֶה נִמְשָׁךְ,
עַל־יְדֵי 'פְּגָם־אֲמוּנָה', שְׁנַחֲשָׁב
כְּ'עֲבוּד־הַזָּרָה'.

וְעַתָּה מָה אַעֲשֶׂה אָבִי שְׁבַשְׂמִים לְכַפֵּר
עַל־כָּל־זֶה, לְתַקֵּן וּלְכַפֵּר עַל כָּל
הַהֲרָהוּרִים וְהַמַּחֲשָׁבוֹת־רָעוֹת, וְרַעֲיוֹנִים
הַמְּבַלְבְּלִים הָעוֹלָיִם עַל רוּחִי, וּבִפְרָט עַל
'הֲרָהוּרֵי עֲבוּד־הַזָּרָה', שֶׁהֵם 'פְּגָם־
אֲמוּנָה', שֶׁהֵם קָשִׁים מֵהַכֹּל.

אֲנִי מָה אַעֲשֶׂה שְׁתָּשִׁיב פָּנֶיךָ אֵלַי, וְאֲנִי
אָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת. מָתִי אֲזַכֶּה לָזֶה,
"מָתִי אָבוֹא וְאֶרְאֶה פָּנֵי אֱלֹהִים".

מָתִי מָתִי, מָתִי אֲזַכֶּה לְאֲמוּנָה־שְׁלָמָה
וְחֲזָקָה וְנִכּוֹנָה, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְפָרֵשׁ
שִׁיחֲתִי לְפָנֶיךָ "פָּנִים בְּפָנִים, כְּאֲשֶׁר יִדְבַר
אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ", וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מִסֶּךָ
הַמְּבַדִּיל בֵּינִי וּבֵינֶךָ.

רַחֵם עָלַי בְּעַל הַרְחָמִים, וְזַפְנִי וְעֲזָרְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁאַרְגִּיל אֶת־עַצְמִי
לְהִתְאַנֵּחַ אֲנַחָה גְּדוֹלָה מֵעֵמֶק הַלֵּב בְּאַמֶּת,
עַל גְּדֹל רַחוּמֶיךָ מִמֶּךָ עַל־יְדֵי עוֹנוֹתַי
הַמְּרַבִּים, וּבִפְרָט עַל 'פְּגָם־הָאֲמוּנָה',
אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה נִסְתַּם פִּי בְּאֲמִצַּע דְּבוּרֵי,
וְנִפְלַתִּי כְּמוֹ מִשְׂמִים לְאַרְץ.

זַכֵּנִי לְהַרְגִּישׁ כְּאֲבִי וּמְכַאוֹבֵי הָעֲצוּם
בְּאַמֶּת, עַד שְׁאֲתַאֲנַח אֲנַחָה
אֲמִתִּית מֵעֵמֶק הַלֵּב, וַיְהִי רוּחִי נִשְׁבֵּר
בְּקִרְבִּי בְּאַמֶּת.

בְּאִפֵּן שִׁיתְעוֹרְרוּ רַחֲמֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים
עָלַי. וַיַּעֲלֶה וַיִּבֵּא וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה
וַיִּרְצֶה לְפָנֶיךָ רוּחִי הַנִּשְׁבֵּר עַל־יְדֵי אֲנַחְתִּי,
כְּאֵלוֹ הַקְּרִבְתִּי 'קָרְבֵּן עוֹלָה' לְפָנֶיךָ,
"שֶׁהִיא בָּאָה לְכַפֵּר עַל הַהֲרָהוּרֵי־הַלֵּב".

וּבְחֻמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה, תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ
בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן, וְתַחְזִירְנִי
בְּתִשׁוּבָה־שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת.

וְעַל־יְדֵי הַרוּחַ שְׂאוּצִיא וְהַרוּחַ
שְׂאֲכַנִּיס בְּשַׁעַת הָאֲנַחָה, עַל־
יְדֵי־זֶה תִּמְשִׁיךְ עָלַי הָאֲרָה גְּדוֹלָה מֵהַשָּׁם
(חַת"ך) הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק: "פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ,
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רַצוֹן".

וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּחַתְךָ וְתִנְסַר אֶת נַפְשִׁי
וְנִשְׁמַתִּי מִבְּחִינַת 'אַחֹר'
בְּאַחֹר', וְתַחְזִירְנִי וְתִשְׁיַבְנֵי אֵלֶיךָ בְּבַחֲיִנַת
'פָּנִים בְּפָנִים'.

אָבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן, אֵל
אֲמוּנָה, אֲתָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעִנְיַן
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְאֵהֱבָתְךָ הַגְּדוֹלָה
אֶת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, חֲמַלְתָּ עָלֵינוּ,
וְנִטְעַתָּ בְּתוֹכֵנוּ אֲמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר
יִרְשָׁנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ. אֲשֶׁרֵינוּ מָה טוֹב חֲלַקְנוּ,
וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמָה יָפָה יִרְשָׁתָנוּ.

אֶךְ מֵעַצֵּם רַבּוּי עוֹנוֹתַי, עַדִּין עוֹלָיִם עַל
הַלֵּב 'מַחֲשָׁבוֹת חוּץ' שֶׁהֵם פִּגְגוּד
אֲמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר
הַהֲתַרְחָקוֹת וְהַסְתַּרְת־פָּנִים, וְצָרָה גְּדוֹלָה
מִכָּל הַצָּרוֹת שְׁבַעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב:

"הלא על פי אין אלהי בקרבי, מצאוני כל הרעות האלה".

רחם עלינו מלא רחמים, ברחמים גדולים, ברחמים רבים. ושמרנו והצילנו מעתה, מכל מיני פפירות והרהורים ומחשבות, שהם כנגד אמונתך הקדושה.

רק נזפה לאחז בדרכי אבותינו הקדושים, להאמין בך יהוה אלהינו, ובתורתך הקדושה ובצדיקיך האמתיים, באמונה שלמה זכה ונכונה.

ותהיה האמונה חזקה כל-כך, כאלו אני רואה אותך תתברך, "עין בעין", באפן שעל-ידי-זה "תהיה יראתך על פני, זו הבושה, לבלתי אחטא" עוד שום חטא ועון, ולא אפגם עוד שום פגם כלל.

ובכל-עת שירצה לעלות על דעתי חס-ושלום, איזה מחשבה של איזה תאוה ורצון שהוא נגד רצונך, תפל עלי תכף אימה ופחד ויראה ובושה גדולה מפניך, אשר אתה עומד עלי בכל עת ורגע, ורואה במעשי, ויודע צפון לבי ומחשבותי, כי "מפניך לא אסתיר", כי מלא כל הארץ כבודך".

ובמו שכתוב: "אם יסתיר איש במסתרים, ואני לא אראנו נאם יהוה, הלוא את השמים ואת הארץ אני מלא".

ואזכה על-ידי תקף האמונה הקדושה, להתפלל ולהתחנן ולהתבודד ולפרש כל שיחתי לפניך תמיד, בלב שלם, ובמחשבה נכונה, שתהיה המחשבה קשורה אל דבורי התפלה, בקשר אמיץ וחזק, בלי שום פנייה, ובלי שום נטיה אל הצד כלל חס-ושלום.

ויהיו כל דברי ושחתי עמך "פנים אל פנים, כאשר ידבר איש אל רעהו". "פה אל פה אדבר" עמך את כל אשר עם לבבי. ואשפך את נפשי כמים נוכח פניך יהוה. ואספר לפניך את כל לבי ברחמים ותחנונים, בדברי חן ורצון ופיוס, בלב נשבר ונדכא באמת, כבן המתחטא לפני אביו.

עד אשר יכמרו רחמיך עלי, ויהמו מעיך על גדל רחוקי ממך עד הנה. ותתחיל מעתה להושיעני, ישועה שלמה ואמתית לנצח, שאזכה מעתה לשוב אליך באמת בשלמות. ותוליכני ותדריכני באמתך בכל עת ורגע, ולא אסור עוד מרצונך ימין ושמאל.

ותחמל ותרחם עלי כרחמי האב על הבן. ותושיעני בכל עת בכל מיני ישועות, ותקרבני בכל מיני התקרבות לנצח, "ולא נסוג ממך תחיינו ובשמך נקרא. יהוה אלהים צבאות השיבנו, האר פניך ונושעה. ברוך יהוה לעולם אמן ואמן".

פְּרַשַׁת זְכוֹר

ענייני 'עמלק' - לפי סדר הפסוקים של קריאת 'פרשת זכור',
ופרשת "ויבא עמלק" שקוראין בפורים

"זכור את אשר עשה לך עמלק" (דברים כה, יז)

"אשר קרה בדרך" (דברים כה, יח)

א.

(ח"א י, י)

"ואלה המשפטים" (שמות כא, א), **"ואלה"** מוסיף על הראשונים (שמות רבה ל, ג) - בחינת 'תוספת' ו'רבו', 'גאווה', 'עבודה-זרה'.

"הראשונים" - בחינת 'המן-עמלק', כמו שכתוב (במדבר כד, ט): **"ראשית גוים עמלק"**.

"המשפטים" - בחינת 'רוח', כמו שכתוב (ישעיה כח, ו): **"ולרוח משפט וכו' משיבי מלחמה"** - פי על-ידי ה'צדיק', שהוא בחינת 'רוח', כמו שכתוב (במדבר כז, יח): **"איש אשר רוח בו" - נתתקן ה'גאווה' וה'עבודה-זרה'.**

ב.

(ח"א לו, ו; ח"א קלה)

"אנג' 'מלכות עמלק, הוא כללות ה'ארבע-מלכיות דסטרא-אחרא', כמו שכתוב (במדבר כד, ט): **"ראשית גוים עמלק"**.

ג.

(ח"א נו, ה)

בנגד 'מלכות-דקדשה', יש 'מלכות-הרשעה', הינו 'מלכות המן-עמלק', כמה שכתוב (במדבר כד, ט): **"ראשית גוים עמלק"**.

ד.

(ח"א יט, ה)

מי שאין לו שלמות לשון-הקדש, אזי ה'רוח-סערה' מקרר אותו ב'מקרה-לילה' בשנה, בבחינת (דברים כה, יח): "אשר קרה בדרך" - לשון 'קרירות'.

"בדרך" - הוא בחינת (משלי ל, ט): **"בן דרך' אשה מנאפת" - שה'רוח-סערה' הולך דרך ה'תרגום', שהוא בחינת 'גה', ויונק מן ה'חשמ"ל'.**

ה.

(ח"א נח, ג)

'משה רבנו', "בכח שהיה כלול משלשה אבות" (זהר ויצא קנ. מהשמטות-מזהר), היה לוחם בנגד 'עמלק', בבחינת (ויקרא כו, כה): **"חרב נקמת נקם ברית"**. פי ה'אבות' הן 'ברית', בחינת (שם פסוק מב): **"וזכרתי את בריתי יעקוב וכו' ו'עמלק' טמא 'בריתם', בבחינת (דברים כה, יח): "אשר קרה בדרך"**.

ו.

(ח"ב ה, יא)

על-ידי 'קלקול המשפט', בחינת 'משפט מעקל' - בא חס-ושלום 'טמאה הידוע'.

וזהו (חבקים א, ד): **"על-בן יצא משפט מעקל" - מעקל' ל', אותיות 'עמלק' ק'**

– שְׁעַל־יָדוֹ בָּא הַטְּמֵאָה הַנִּלְכָּד, בְּבַחֲנֵינָת (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ".

וְזָהוּ הַסְּמִיכוֹת בַּתּוֹרָה (בַּמִּדְבָּר כד, כ"א): "וַיֵּרָא אֶת הַקַּיִינִי, וַיֵּרָא אֶת עֵמֶלֶק" – בִּי טְמֵאָה הַנִּלְכָּד, בָּאָה עַל־יְדֵי יִגְרִים'.

ז.

(ח"ב ח,ג)

עֵמֶלֶק' טֵמָא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּפָגַם תַּאֲוֹת־נְאוּף, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ" – בְּחִינַת 'מְקַרְה־לִּלְה' חֲסִי־שְׁלוֹם, שְׁבֵא עַל־יְדֵי בְּחִינַת עֵמֶלֶק'.

בִּי עֵמֶלֶק' יוֹנֵק מִבְּחִינַת ה'דַּעַת, בְּבַחֲנֵינָת (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רֵאשִׁית גּוֹזִים עֵמֶלֶק", שְׁזָה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, א): "וְהִנָּחַשׁ הָיָה עָרוֹם" – שְׁעַל־יְדֵי־זָה בָּא חֲסִי־שְׁלוֹם טֵמָאֵת הַתַּאֲוָה הַזֹּאת. וְזָה בְּחִינַת 'מְלַחֶמֶת עֵמֶלֶק'.

וְהַתְּקוּן לָזָה: הוּא ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־כַּח' שְׁמֵת־פִּלְל בְּבַחֲנֵינָת 'דִּין' – שְׁעַל־יְדֵי־זָה מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ 'מִימֵי הַדַּעַת' שְׁבִלַע מִן הַקְּדוּשָׁה.

"וַיִּזְנַב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ, וְאַתָּה עָיִף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים" (דְּבָרִים כה, יח)

"וַיִּזְנַב בְּךָ" – מִפְּתֵי זָנַב, חוֹתֵף מִלִּלּוֹת וְזוֹרֵק כְּלָפִי מַעֲלָה. (רש"י; בַּמִּדְבָּר־רַבָּה יג, ג; תַּנְחוּמָא תַּצְא ט)

ח.

(ח"א נו, ה)

"זָה לְעַמַּת זָה" (קִהְלֵת ז, יד) – מְלַכּוֹת הַרְשָׁעָה הַמְּוַעֲמֵלֶק, הוּא כְּנֶגֶד מְלַכּוֹת־דְּקָדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רֵאשִׁית גּוֹזִים עֵמֶלֶק".

בִּי מְלַכּוֹת־דְּקָדְשָׁה, הוּא (בַּמִּדְבָּר י, כה) "מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנוֹת" דְּקָדְשָׁה. וּמְלַכּוֹת דְּסֵטְרָא־אַחֲרָא, הוּא מְאַסֵּף מְמוֹן, וּמַתְגַּבֵּר בְּתַאֲוֹת־מְמוֹן, בְּדֵי לְתַפֵּס כָּל 'נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה'.

וְעַל־כֵּן עֵמֶלֶק' מְלַכּוֹת־הַרְשָׁעָה, רוֹדֵף 'מַחְנֶה דָן' בְּחִינַת מְלַכּוֹת־דְּקָדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנַב בְּךָ וְכוּ' וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים" – דְּהִינּוּ: בְּעַת שְׂאִין לָהֶם כַּח מְלַכּוֹת־דְּקָדְשָׁה, בְּחִינַת "יָרָא אֱלֹקִים".

וְאַף־עַל־פִּי־כֵן אֵינּוּ מוֹעִיל לוֹ כְּלָל – בִּי יֵשׁ כַּח בְּמְלַכּוֹת־דְּקָדְשָׁה, בְּחִינַת 'מְרַדְכִי' – לְהוֹצִיא מֵאֲתוֹ כָּל ה'מְמוֹן', וְכָל ה'נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים' שְׁבִלַע.

ט.

(ח"א קלה)

עַל־כֵּן נֶאֱמַר בְּעֵמֶלֶק' (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנַב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים וְכוּ' וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים" – בִּי עַקֵּר כַּחוֹ הָיָה: מַחְמַת שְׁלֵא הֶעֱלוּ ה'מְלַכּוֹת־דְּקָדְשָׁה, מַחְמַת שְׁלֵא הָיָה לָהֶם 'יְרֵאת אֱלֹקִים', בְּחִינַת 'מְלַכּוֹת'.

י.

(ח"ב יט)

הַעֲקָר: לְעַבְדֵי הַשֵּׁם בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גָּמוּר, עַל־יְדֵי 'אַמוּנָה' וּמַצּוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, בְּלֵי שׁוֹם 'חֲכָמוֹת' כְּלָל.

וְהוּא אֶסוּר גְּדוּל מְאֹד לְהִיּוֹת 'מַחְקֵר' וְלִלְמַד 'סְפָרֵי הַחֲכָמוֹת' – בִּי יֵשׁ "אַבְן נֶגֶף" (ישַׁעְיָה ח, יד) בְּכָל חֲכָמָה וְחֲכָמָה, בְּחִינַת עֵמֶלֶק, שְׁעַל־יְדֵי־זָה יְכוּלִין לְהַחֲלִיק וּלְפַל.

**"תמחה את זכר עמלק מתחת השמים,
לא תשכח" (דברים כה, יט)**

כי עמלק ה'ה פילוסוף ו'מחקר, וכפר בעקר, כמו שפתוב (דברים כה, יח): "ולא ירא אלקים" - דהינו: שהוא רק נוהג על-פי חכמות, ואין לו יראה כלל.

יב.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

רק הצדיק הגדול מאד - יכול להכניס עצמו בזה, ללמד השבע-חכמות, והוא מחזיק עצמו ונשאר קים על עמדו על-ידי אמונה, כי (משלי כד, טז): "שבע יפול צדיק וק'ם" - סופי-תבות: עמל"ק'.

צריך לחתך ולהוציא ה'מלכות-דקדשה, מבין ה'ארבע גליות' של ה'ארבע-מלכיות דסטרא-אחרא, ולהעלותה אל אור-הפנים המאיר בשלש-רגלים. והעקר: לבטל בח' מלכות עמלק הכוללת ה'ארבע-מלכיות, כמו שפתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק".

והמחקרים והכופרים, מפרשים כל התורה בלה, על-פי חכמות ואפיקורסות ושכליות שלהם! - ואפלו 'מצוות-מעשיות' המפרשים בתורה, מפרשים הכל: שמרמזים רק על שכליות וחכמות שלהם, וכופרים בפשוטו לגמרי.

ועל-כן בשהרג שמואל את אגג מלך עמלק, נאמר (בהפטרת פרשת זכור, שמואל-א טו, לג): "וישסף שמואל את אגג, ופרש רש"י: "חתכו לארבע".

וזהו שאמרו רז"ל (במדבר-רבה יג, ג; תנחומא תצא ט): "שהיה עמלק חותך מילות, וזורק בלפי מעלה" - פי מילה היא מצוה ראשונה שנצטוה בה אברהם-אבינו, שהיה "ראש למאמינים". ועמלק שהוא בחינת הפילוסופים והכופרים - בופר בכל המצוות, ומפרש הכל על שכליות לבד.

הינו: שחתך והבדיל הדל"ת, בחינת 'מלכות-דקדשה' - מאגג, שהוא 'כליות ארבע מלכיות דסטרא-אחרא, כמו שפתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק" - והעלה אותה אל אור-הפנים, בשלש-רגלים. **וזהו:** "וישסף" - ראשי-תבות: "ש'בועות ס'פות פ'סח" - שהם ה'ימים-טובים, 'ימי דין', 'יראה', 'מלכות'.

וזהו: "חותך מילות וזורק בלפי מעלה" - שבופר ב'מצות מילה, וזורקה בלפי מעלה אל השכל. - ועקר הכנעתו על-ידי אמונה'.

ועל-כן נאמר ב'עמלק' (דברים כה, יח): "ויזנב בך כל הנחשלים וכו' ולא ירא אלקים" - פי עקר פחו היה: מחמת שלא העלו ה'מלכות-דקדשה' - מחמת שלא היה להם יראת אלקים, בחינת 'מלכות'.

יא.

(ספר-המדות, יראה יב)

מי שאינו מניח בן או תלמיד, זה נקרא (דברים כה, יח; תהלים נה, כ): "לא ירא אלקים" (בבא-בבא קטז.).

יג.

(ח"א לה, ח)

בשאדם עוסק ב'משא-ומתן באמונה, אזי נופלים כל הקלפות והעכ"ם והארצות שסביבות ה'אמונה,

ועולים ממנה כל הניצוצות הקדושים' שבתוכם, בסוד אחד-עשר סממני הקטרת' - בבחינת (סנהדרין כ:): "פְּרִיתוֹת זָרְעוּ שָׁל עִמְלֶק".

וְזֶה בְּחִינַת (רות רבא א, ב): "לְמָה נִסְמְכָה פְּרִשְׁת 'פְּרִיתוֹת זָרְעוּ שָׁל עִמְלֶק, לְפָרֶשֶׁת 'מִשְׁקֶלֶת' (דברים כה יג-יד-טו-טז) - לומר: שְׁבַעוֹן 'מִשְׁקֶלֶת' הִיָּה 'מִלְחָמַת עִמְלֶק".

"וַיָּבֵא עִמְלֶק וַיִּלְחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְיָדִים"
(שמות יז, ח)

יד

(ח"ב חג)

'עִמְלֶק' טמא את ישראל בפגם תאוות-נאוף, כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ" - בחינת 'מְקַרְהֵ-לִילָה'. פי 'עִמְלֶק' יונק מבחינת ה'דעת', בבחינת (במדבר כה, כ): "רֵאשִׁית גּוֹיִם עִמְלֶק". וְזֶה בְּחִינַת 'מִלְחָמַת עִמְלֶק'.

וְהַתְּקוּן לָזֶה: הוּא ה'תפלה של הבעל-בחי' שמתפלל בבחינת 'דין'.

"וַיֵּצֵא הַלָּחֶם בַּעֲמֶלֶק"
(שמות יז, ט)

טו

(ח"א וז)

'לְהַכְרִית זָרְעוּ שָׁל עִמְלֶק" (סנהדרין כ:). זֶה בְּחִינַת (תהלים מז, ד): "יִדְבֵּר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וּלְאָמִים תַּחַת רַגְלֵינוּ", בְּחִינַת 'חִירִיק', נְקֻדָּה הַתַּחֲתוֹנָה שָׁל אֶלֶף, בְּחִינַת

(שמות כד, י): "וַתַּחַת רַגְלָיו", בְּחִינַת (ישעיה סו, א): "וְהָאָרֶץ הַדֵּם רַגְלָיו".

"לְהַכְרִית זָרְעוּ שָׁל עִמְלֶק" - הִיא בְּחִינַת 'יהושע', נְקֻדָּה הַתַּחֲתוֹנָה. פִּי עֵקֶר 'מַחֲיַת עִמְלֶק' תְּלוּי ב'יהושע', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שמות יז, ט): "צֵא הַלָּחֶם בַּעֲמֶלֶק".

טז

(ח"ב עט - ר'אשי-פרקים ט' ל) רַבְּנוּ ז' ל, עִם בְּאוֹר מוֹהֲרַנְ"ת ז' ל)

"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" (שמות יח, א). "מָה שְׁמוּעָה שָׁמַע וּבָא, קָרִיעַת יַם-סוּף וּמִלְחָמַת עִמְלֶק" (רש"י שם; זבחים קטז).

"קָרִיעַת יַם-סוּף" - זֶה בְּטוֹל-הַזְּמַנִּים 'וכו'. "מִלְחָמַת עִמְלֶק" - זֶה 'תְּשׁוּבָה'. "מִשָּׁה אֶהְרֵן וַחֲוֹר" (שם יז, י), פֶּרֶשׁ רַש"י: "בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׂרוּיִים". עַל-יַד־זֶה "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" - שָׁמַע ה'קוֹל'. (עד-כָּאן לְשׁוֹן רַבְּנוּ ז' ל).

בְּאוֹר מוֹהֲרַנְ"ת ז' ל: רַבְּנוּ ז' ל רּוֹצֵה לְגַלוֹת: ש'תְּשׁוּבָה' וּבְחִינַת לְמַעַל-מֵהַזְּמַן, דְּהֵינּוּ 'בְּטוֹל-הַזְּמַנִּים' - הֵם בְּחִינָה אַחַת. וְעַל-יַד־זֶה זּוֹכִין לְשָׁמַע ה'קוֹל-דְּקַדְשָׁה, וְלַהֲכַנִּיעַ ה'קוֹל דְּסִטְרָא-אַחְרָא'.

וְכֵן מְבַאֵר בְּה'אֶלֶף-בֵּית הַחֲדָשׁ' (ספר-המדות, תְּשׁוּבָה א): "יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה' - הוּא לְמַעַל-מֵהַזְּמַן, וּמַעַלָּה כָּל הַיָּמִים לְמַעַל-מֵהַזְּמַן".

"קָרִיעַת יַם-סוּף", הוּא בְּחִינַת 'בְּטוֹל-הַזְּמַנִּים' - פִּי "הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲרַבְבָם וּבִטַּל הַזְּמַנִּים" (עין חֲזִקוֹנֵי שְׁמוֹת יד, כד).

"מִלְחָמַת עִמְלֶק", זֶה 'תְּשׁוּבָה' - פִּי "אֵז הָיוּ שְׂרוּיִים בְּתַעֲנִית, מִשָּׁה אֶהְרֵן וַחֲוֹר", שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה'.

נמצא: ש'קריעת ים-סוף' ו'מלחמת עמלק', זהו בחינת 'בטול-הזמנים' ו'תשובה', שהם תלויים זה בזה.

ועל-ידי-זה: "וישמע יתרו", שמע ה'קול' - פי על-ידי 'תשובה' שהוא 'בטול-הזמנים', שומעין ה'קול-דקדשה', פנ"ל.

"ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה"

(שמות יז, י)

ז.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (שמות יז, ט): "וצא הלחם בעמלק".

"ואהרן וחור תמכו בידי, מזה אחד ומזה אחד"

(שמות יז, יב)

ח.

(ח"א נח, ג-ד-ה)

משה רבנו, "בכח שהיה כלול משלשה אבות" (זהר ויצא קנ. מהשמטות-הזהר), היה לוחם בנגד עמלק, בבחינת (ויקרא כו, כח): "חרב נקמת נקם ברית". פי ה'אבות' הן 'ברית', בחינת (שם פסוק מב): "וזכרתי את בריתי יעקוב וכו'. ועמלק טמא בריתם, בבחינת (דברים כח, יח): "אשר קרף בדרך".

וזהו: (זהר בראשית לב): "יחד על בין תרין" - זהו מלחמת עמלק, שנאמר בו (שמות יז, יב): "ואהרן וחור תמכו בידי מזה אחד ומזה אחד".

ובזה שהכניע קלפת עמלק ותקן ה'ברית' - זכה לבחינת "לחם משנה" (שמות טז, ח), 'שפע כפולה'.

ואז כשמכניע כל החרים הרודפים אחר 'חלושי-כח' שבישראל, ומכניס אותם לעבודת-השם - זוכה לחדש חדושין דאורייתא בשבת, על חד-תרין, בבחינת "לחם משנה", בחינת (תהלים קמט, ו): "חרב פיפיות". שעל-ידי ה"חרב נוקמת" (ויקרא כו, כח), זוכה ל"פי שנים" (דברים כא, יז), בחינת: "לחם משנה".

"ויהי ידיו אמונה עד בא השמש"

(שמות יז, יב)

והנה ידוהי פריסן בצלו. (תרגום אינקלוס)

ט.

(ח"א י, ו-בסוף)

על-ידי ה'צדיק' שהוא בחינת ה'רוח-שבלב' - נתגלה ה'ארת הידים והרגלים', הינו בחינת 'רקודין והמחאת-כף'. ונתבטל ה'גאווה' וה'כפירות' וה'עבודה-זרה' של ה'מך-עמלק', ונתרבה ה'אמונה'. ואז נתקיים (שמות יז, ב): "ויהי ידיו אמונה".

נ.

(ח"ב יט)

וזה שכתוב ב'משה רבנו' (שמות יז, יב): "ויהי ידיו אמונה", ב'מלחמת-עמלק' - פי על-ידי 'אמונה', החליש את עמלק, והינו 'החכמות והחקירות'.

וזה: "ויהי ידיו אמונה". ידיו - הינו בחינת 'מצוות-מעשיות', שהם בחינת 'אמונה', כמו שכתוב (תהלים קיט, פו): "כל מצותיך אמונה" - שעל-ידי 'אמונה' ו'מצוות-מעשיות', שהם 'הפך בחינת עמלק' - החלישו פנ"ל.

ו'אמונה' - זה 'תפלה', כמו שתרגם: "פרישן בצלו" - פי ה'תפלה'

מְשֹׁנָה ה'טָבַע', וְנִתְבַּטְּלִין ה'חֲכָמוֹת'
וְה'חֲקִירוֹת', שֶׁהֵם הוֹלְכִים עַל־פִּי ה'טָבַע'.

וְהַמְחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים, מְפָרְשִׁים כָּל
הַתּוֹרָה כְּלָה, עַל־פִּי 'חֲכָמוֹת'
וְאִפְיֻקּוֹרְסוֹת' שֶׁלָּהֶם! - שֶׁכָּל הַתּוֹרָה, וְאִפְלוּ
'מַצּוֹת־מַעֲשִׂוֹת' הַכְּתוּבִים בַּתּוֹרָה, מְפָרְשִׁים
הַכֹּל עַל־פִּי 'צוּרָה וְשֹׁכֵל', שֶׁמְרַמְזִים רַק עַל
'שִׁכְלִיּוֹת' וְחֲכָמוֹת' שֶׁלָּהֶם, וְכּוֹפְרִים
בַּעֲשִׂיּוֹת־הַמַּצּוֹת'. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינּוּ יוֹדַע
מֵהֶם כָּלֵל.

וְעַל־כֵּן עָקַר 'הַכְּנַעַתוֹ' עַל־יְדֵי 'אֱמוּנָה',
בַּחֲנִינֵת "וַיְהִי יָדִיו אֱמוּנָה", כִּנ"ל.

נב.

(ח"א קכ)

הַעֲנִין מָה שֶׁצָּרִיכִין לְנַסֵּעַ לְהַצְדִּיק, וְלֹא דִי
בְּסִפְרֵי מוֹסֵר! - מְפָרֵשׁ בַּתּוֹרָה
(שְׁמוֹת יז, יד): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, כָּתֹב זֹאת
זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר, וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ".

כִּי אִם שֶׁאֵמַר לוֹ לְכָתֹב בַּסֵּפֶר, אִם־עַל־פִּי־
כֵּן לֹא הִסְתַּפֵּק בְּזֶה, וְצוּהָ לוֹ: "וְשִׂים
בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ" - שֶׁיְדַבֵּר עִמוֹ פֶּה אֶל פֶּה. כִּי
הָעֵקֶר: מָה שֶׁשׁוֹמְעִין מִפֶּה הַצְּדִיק וְכו'.

שָׂאֵר הַעֲנִינִים וְהַפְּסוּקִים שֶׁבַּפְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ
- נִמְצְאוּ בַּפְּרָשִׁת בְּשִׁלַּח וּבַפְּרָשִׁת כִּי תֵצֵא

הַפְּטָרַת פְּרִשְׁת זְכוֹר: "וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר"
(שְׁמוֹת־א ל טו, כט)

"כָּתֹב זֹאת זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר" (שְׁמוֹת יז, יד)

נג.

(ח"א קכב)

מִדַּת הַנְּצַחוֹן' אֵינָה סוֹבֶלֶת ה'אֱמֶת'! - כִּי
אִם אֵם יִרְאֶה לְעֵינָיִם דְּבַר אֱמֶת,
יְדַחֶה אוֹתוֹ מִחֲמַת הַנְּצַחוֹן!

אֲבָל הַקְּדוֹשׁ־שֶׁבְּרוּךְ־הוּא, הוּא 'אֱמֶת' אִם
בְּהַנְּצַחוֹן, וְאִינּוּ מְשַׁקֵּר חֲסוֹשׁ־לּוֹם.
וְזֶהוּ (בַּהַפְּטָרַת פְּרִשְׁת זְכוֹר, שְׁמוֹת־א ל טו, כט): "וְגַם
נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר".

הַפְּטָרַת פְּרִשְׁת זְכוֹר: "וַיִּלֶּךְ אֵלָיו אֶגֶג מַעֲדָנוֹת,
וַיֹּאמֶר אֶגֶג: אֲכַן סָר מִר הַמּוֹת" (שְׁמוֹת־א ל טו, לב)

נד.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ט מִחֲכָם וְתָם)

עַל זֶה הַמַּעֲשֵׂה נֶאֱמָרָה הַתּוֹרָה (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן
ח"ב יט) הַמְּדַבֵּרַת מ'חֲכָמוֹת' ו'תְּמִימוֹת':

נא.

(ח"א יט, בסוף)

בֵּין לְוָמֵד בַּסֵּפֶר, לְשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַחֲכָם, יֵשׁ
חֲלוּק גָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

כִּי 'סֵפֶר' הוּא רַק לְזָכְרוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת יז, יד): "כָּתֹב זֹאת זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר",
וְה'זָכְרוֹן' הוּא ב'כַּח־הַמְּדָמָה', כִּי גַם 'בְּהִמָּה'
יֵשׁ לָהּ זָכְרוֹן, כְּמוֹ שֶׁאִנּוּ רוֹאִים: שֶׁגַּם
'בְּהִמָּה' זוֹכֵרֶת שֶׁבְּמָקוֹם זֶה נִשְׁכָּה כָּלֵב, וְהִיא
בוֹרַחַת מִשָּׁם.

וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (גִּטִּין ס): "דְּבָרִים
שֶׁבְּעַל־פֶּה, אִי אֵתָה רִשְׁאֵי לְאִמְרָם
בְּכָתֹב" - וַיֵּשׁ דְּבָרִים בְּגוּ, כִּי בְּאֱמֶת זֶה
הַמְּקָרָא: "כָּתֹב זֹאת זָכְרוֹן בַּסֵּפֶר" הַנ"ל,
נֶאֱמַר עַל 'תּוֹרָה־שֶׁבְּכָתֹב', שֶׁצָּרִיכִין דּוֹקָא
לְכָתְּבָהּ. (כֹּל־זֶה שֶׁמַּעֲתִי מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא בְּאֵר עֵינָיִן זֶה
הֵיטֵב).

שְׁעַקְר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא רַק אֲתַמִּימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת, וְעִנּוּן עֲמֹלֶק, שְׁהִיָּה חָכֶם וּפְפֹר
בְּעַקְר וְכוּ'.

גַּם אֲגַג מְזַרַע עֲמֹלֶק, אֲהִי־עַל־פִּי שְׂרָאָה
מִפְּלֹתוֹ בְּשָׁעָה שָׁבָא שְׂמוּאֵל אֵצֶל שְׂאוּל
לְהַרְגוֹ, עֵדִין לֹא הָיָה מֵאֲמִין. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(בַּהֲפֹטֶרֶת פְּרֹשֶׁת זָכוֹר, שְׂמוּאֵל־א טו, לב): "וַיִּלְךָ אֲגַג
מֵעֵדֶנֶת", וְתַרְגָּם יוֹנָתָן: "מִפְּנֵקָא".

כִּי עֵדִין לֹא הָאֲמִין בְּמִפְּלֹתוֹ, עַד שְׂרָאָה
בְּעִינָיו סוּף מִפְּלֹתוֹ, אִז (שם): "וַיֵּאמֶר
אֲכֹן סָר מֵר הַמְּוֹת" - כִּי עַד עֵתָה לֹא הָאֲמִין.

הַפְּטָרֶת פְּרֹשֶׁת זָכוֹר: "וַיִּשְׁפֹּף שְׂמוּאֵל אֶת אֲגַג"
(שְׂמוּאֵל־א טו, לג)

כה.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

נִמְצָא לְעִיל בְּפָסוּק (דְּבָרִים כה, יט): "תִּמְחָח
אֶת יָזְכָר עֲמֹלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא
תִשְׁפָּח".

לְקוּטֵי הַלְכוֹת - פְּרֹשֶׁת זָכוֹר

כו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, הַטְּכָמֶת־הַבְּקָר א, יב - עַל־פִּי
לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א רפב, אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי')

קוֹרִין פְּרֹשֶׁת זָכוֹר, בְּחִינַת מְלַחֲמַת־
עֲמֹלֶק' - כִּי עַל־יְדֵי־זֶה שְׂמוֹצְאִין
ה'טוֹב, ה'נְקֻדוֹת־טוֹבוֹת, בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
- נִכְנַע עֲמֹלֶק, שֶׁהוּא תִקְוָה הַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא,
שְׂמַתְגַּבֵּר חֲסִידוֹשְׁלוֹם לְהַפִּיל ה'חֲלוּשֵׁי־כַח'
שְׁבִישְׂרָאֵל, כְּאֵלּוּ אֵין לָהֶם תִּקְוָה עוֹד חֲסִי־
וּשְׁלוֹם.

בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנַב בְּךָ כָּל
הַנְּחָשָׁלִים וְכוּ' וְאַתָּה עָיִף וַיִּגַּע"
וְכוּ' - שְׂרוּצָה לְזַנַּב אֶת הַנְּחָשָׁלִים, דְּהִינּוּ
חֲלוּשֵׁי־כַח, לְהַפִּילֵם לְמַטָּה חֲסִידוֹשְׁלוֹם,
שְׂזָהוּ בְּחִינַת "וַיִּזְנַב בְּךָ" וְכוּ'.

אֲבָל בְּשׂוֹזְכִין לְמִצָּא בְּעֲצָמוֹ ה'נְקֻדָּה־
טוֹבָה, אֲפָלוּ בְּעֵת נְפִילָתוֹ חֲסִידוֹשְׁלוֹם
- עַל־יְדֵי־זֶה נִכְנַע עֲמֹלֶק'.

כז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תַּפְּלִין ה, ל-לא)

עַקְר 'קְשׁוּי־הוֹלָדָה' נִמְשָׁף מִבְּחִינַת
עֲמֹלֶק' (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א קלה) -
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת
הַנִּמְשָׁף מ'חֲלָל־הַפְּנוּי'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא יְרֵאשִׁית, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב
(בַּמִּדְבָּר כד, כ): "יְרֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֹלֶק"
- כִּי חֲלָל־הַפְּנוּי קָדֵם לְעוֹלָם, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא
הָיָה מְקוֹם לְבְרִיאַת־הָעוֹלָם (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א
דט). וּמִשָּׁם נִמְשָׁף הַקְּלָפָה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי.
וְעַל־כֵּן נִקְרָא עֲמֹלֶק' "יְרֵאשִׁית" - מְחַמַּת
שְׂכַחוּ נִמְשָׁף מ'חֲלָל־הַפְּנוּי' שֶׁקָּדֵם לְהָעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן הַשְּׂתַדֵּל יַעֲקֹב לָקַח הַבְּכוֹרָה
מֵעֶשָׂו - כִּי בְּאֲמַת: הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ
קָדֵם לְכָל, כִּי הוּא "מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין, וְסוּבֵב
כָּל עֲלָמִין" (זֹהַר פְּנִיחַס רכה.), וְהוּא יִתְבָּרַךְ
בְּעֲצָמוֹ בְּרָא ה'חֲלָל־הַפְּנוּי', כְּדִי שִׁיְהִיָּה מְקוֹם
לְבְרִיאַת־הָעוֹלָם, כְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי אֲמוּנָתָם בְּהַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ שֶׁקָּדֵם לְכָל - הֵם עוֹבְרִים
עַל כָּל הַחֲכָמוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת
הַבָּאִים מ'חֲלָל־הַפְּנוּי' - כִּי הֵם מֵאֲמִינִים:
שְׁגָם ב'הַחֲלָל־הַפְּנוּי' בְּעֲצָמוֹ, נִעְלָם הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ - כִּי הוּא קָדֵם לְכָל.

"שעל-בן נקראים ישראל עבריים - על שעל-ידי אמונתם באלקי העבריים' (שמות ג, יח; ה, ג; ז, טז; ט, יג; י, ג) הם עוברים על כל החכמות הבאים מחלל-הפנוי" (לקוטי-מוהר"ן שם).

ועל-בן באמת: 'ישראל' הם 'בכורים' באמת, כמו שכתוב (שמות ד, כב): **"בני בכורי ישראל"** - פי עוברים על-ידי אמונתם על ה'חלל-הפנוי' ומאמינים בהשם-יתברך בעצמו שהוא ראשון וקודם לכל **כנ"ל**.

ועל-בן לקח יעקב הבכורה מעשו - פי מתחלה בהכרח היה שתהיה ה'בכורה' אצל 'עשו', פי הקלפה קדמה לפרי, פי ה'בכורה' שלו נמשך מ'חלל-הפנוי' שקדם לעולם.

אבל 'יעקב' על-ידי 'אמונתו' - זכה לעבר את ה'חלל-הפנוי', ולהאמין ולכלל בהשם-יתברך שקדם לכל.

ועל-בן אחר-כך בטל את ה'בכורה' של עשו, שהוא בחינת: "ראשית גוים עמלק", וזכה לקח ה'בכורה' לעצמו, עד שזכה שזרעו יהיו נקראים בלם 'בכורים', כמו שכתוב: **"בני בכורי ישראל"**, וכנ"ל.

וז'הו בחינת 'מפת-בכורות' דיקא בשעת 'יציאת-מצרים', ואז 'נתקדשו בכורי ישראל' - פי זה עקר 'יציאת-מצרים' וכו'.

וכל עקר 'קשיות' וכבדות-לב של פרעה, שלא רצה להניח את ישראל לצאת - נמשך מבחינת האפיקורסות וההפירות שנדבק בו הנמשך מ'חלל-הפנוי' (לקוטי-מוהר"ן שם), בחינת (שם יג, טז): **"ויהי פי הקשה פרעה לשלחנו"** וכו', בחינת 'קשוי-הולדה' **כנ"ל** וכו'.

ועל-ידי-זה 'יצאו ישראל ממצרים' - שהוא בחינת 'לדה', ואז 'נתקדשו הבכורות' וכו' - פדי לקדש ה'בכור', שהוא 'הולדה ראשונה'. פי באמת הכל אחד, פי 'הולדת נפש מישראל' ממש, ולבטל ה'קשוי-הולדה' ממש - הוא ממש בחינת 'יציאת-מצרים', שהוא בחינת 'הולדה', **כנ"ל**.

בח.

(לקוטי-הלכות, תפלין ז, ז-ט)

אי-אפשר לידע ולהודיע ולהגדיל שם ה', פי אם על-ידי הצדיק-האמת, שהוא בחינת "צדיק יסוד עולם" (משלי י, כה) - שעקר גדלותו הוא על-ידי 'שמירת-הברית' בתכלית הקדשה שאין קדשה אחריה וכו'.

אבל "את זה לעמת זה עשה אלקים" (קהלת ז, יד) - פי הסטרא-אחרא והקלפה שנמשך מזהמת-הנפש, מתגברת שם דיקא ביותר. ועל-כן זעירין אנון זוכין ל'קדשת-הברית' בשלמות וכו'.

אבל בעונותינו-הרבים שכיח הרבה מה ששכיח, שפוגמים מאד וכו' רחמנא-לצלן, פידוע בדורות הללו. ומשם כל הערבוביא שבעולם, שאין יודעין היכן הצדיקי-אמת וכו'.

וז'ה בחינת 'מלחמת עמלק' שבכל דור - פי 'עמלק' הוא 'זהמת-הנפש' שכלול מכל הרעות שבכל הארבעה יסודות, שהם בחינת 'כלל כל הגליות', בבחינת (במדבר כד, כ): **"ראשית גוים עמלק"**, וזהו מעולם רצועה מרדות ל'ישראל' (במדבר-דב' יט, כ), פי בכל דור ודור הוא אורב על הכלל ועל הפרט בכל יום.

פי "הוא השטן הוא המסית" וכו' (בבא-בתרא ז.ו) - פי בתחלה מסית את כל אחד

בתאוותיו ומדותיו הרעים, למה שמסיתו ומחטיאו בנעוריו ובילדותו בפגם־הברית, כמו שמחטיאו, ואחר־כך מסיתו לרדף אחר גדולות, להיות להוט אחר הממון וכו', ולרדף אחר הכבוד וכו', כי כל הקנאה והתאוה והכבוד וכו', וכל המדות־רעות - הכל נמשך מ'קלפת־עמלק'.

ולא די לו בכל זה - אף גם עושה ערבוביה גדולה עד שנעשה קטגוריא גדולה בין התלמיד־חכמים, ומרבה ומגדיל השקר בעולם, עד שמכניס דעות זרות וכפירות הרבה בעולם, ומקים מהם ראשים שאומרים שרוצים בתקנת ישראל וכו', כידוע כל־זה. ואי־אפשר להאריך בזה כאן.

וכל־זה הוא בחינת 'מלחמת עמלק' שבכל דור! - וכל עקר קנאתו והתגרותו של 'קלפת עמלק' הוא: להעלים ולהסתיר אור הצדיק־אמת, שהם בחינת "שם ה'".

ועל־כן "נשבע השם־יתברך, שאין שמו שלם, עד שימחה זכר עמלק" (רש"י שמות יז, טו; מדרש תהלים ט; תנחומא תצא יא) - כי השם־יתברך בעצמו כביכול, צריך ללחם עמו בכל דור ודור, כמו שפתיב (שמות יז, טז): "מלחמה לה' בעמלק מדר דר".

כי על־זה עקר התגברותו: שרוצה להעלים 'אור־הצדיק', שהוא בחינת "שם ה'", שלא להודיעו, חס־ושלום מדור לדור, ורוצה להתגבר בכל־זה, על־ידי 'פגם־הברית' וכו'.

אבל "איש בער לא ידע" (תהלים צב, ז), שהצדיק־האמת קדש את עצמו בקדשת־הברית, בקדשה נוראה כל־כך - עד שקדשתו עולה על הכל, כי על־ידי תקף

קדשתו, המשיך דעת עליון ונשגב בזה, שאי־אפשר להעלימו בשום אופן וכו'.

וגם: כי כל ישראל הם בכלל 'שומרי־הברית', על־ידי 'מצות מילה הקדושה', כמו ששמעתי מפיו־הקדוש (לקוטי־מוהר"ן ח"א כג) - כי כל־זה הוא בחינת 'מצות מילה', שהוא לחתך ולהעביר ה'ערלה', שהיא בחינת 'קלפת עמלק' וכו'.

וכל־זה הוא בחינת 'פורים', ו'פרשת זכור' שקורין מלפניו - הוא 'הכנעת קלפת עמלק', שהוא עקר 'קלפת הערלה' החופה על 'ברית־קדש' - שמשם עקר ה'העלמה' שמתגרה תמיד להעלים אור ה'צדיק יסוד עולם', על־ידי 'פגם־הברית', הוא בחינת 'ערלה' כנ"ל - שזהו בחינת (דברים כה, יח): "אשר קרף בדרך", בחינת 'פגם־הברית'.

והוא מתגבר על 'חלושי־כח', להפרידם חס־ושלום מה'צדיק־האמת', בבחינת (שם כה, יח): "ויזנב בה כל הנחשלים אחריה, ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים" - שהם ה'חלושי־כח' שבישראל, שרוצה להתגבר עליהם ביותר בתקף ההעלמה ולהפרידם לגמרי חס־ושלום מהצדיק־האמת, שמשם כל חיותם ותקותם לנצח.

וזוה בחינת 'המן' ימח־שמו - שרצה להתגבר בעת שנלקחה אסתר למשכב הערל, כי סבר: ש"אשה יראת ה'" (משלי ל, לא) נכבשה תחתם וכו'.

אבל בתקף קדשתו של 'מרדכי', וגם 'אסתר' היתה צדקת גדולה - "שמר אותה שלא תהיה נלכדת ביניהם" (תקוני זתר נז) - אדרבא, הוציאה מביניהם כל 'נצוצות־הקדשה' וכו'.